

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT

7. funkční období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
Senátu Parlamentu České republiky
4. schůze

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

7. funkční období

Těsnopisecká zpráva
4. schůze

Pořad 4. schůze

1. **Senátní tisk č. 17** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
2. **Senátní tisk č. 16** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
3. Změna v orgánech Senátu
4. Volba předsedy Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu
5. **Senátní tisk č. 23** – Vládní návrh působení sil a prostředků resortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v roce 2009
6. **Senátní tisk č. 344** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Slovinsko o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací
7. **Senátní tisk č. K 020/07** - Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Dopad volného pohybu pracovníků v kontextu rozšíření EU“ – Zpráva o první fázi (1. ledna 2007 – 31. prosince 2008) přechodných ustanovení stanovených ve smlouvě o přistoupení z roku 2005, požadovaná podle přechodného ustanovení stanoveného ve smlouvě o přistoupení z roku 2003
8. **Senátní tisk č. 25** – Zpráva o peticích doručených Senátu Parlamentu České republiky, jeho orgánům a funkcionářům, o jejich obsahu a způsobu vyřízení za období od 1. 1. do 31. 12. 2008 a výroční zpráva o činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím za rok 2008
9. **Senátní tisk č. 363** – Návrh na prodloužení lhůty pro projednání návrhu senátního návrhu zákona Stálé komise pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury, kterým se mění zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů
10. **Senátní tisk č. 26** – Žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Pavla Trpáka

7. funkční období

Obsah 4. schůze Senátu Parlamentu České republiky

1. den schůze – 28. ledna 2009

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Přemysl Sobotka

Senátor Tomáš Grulich	2
Senátor Pavel Čáslava	2
Usnesení schváleno	2

1. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 17

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška	3
Senátor Milan Bureš	5
Senátorka Soňa Paukrtová	8
Senátor Marcel Chládek	9
Senátor Jaroslav Kubera	9
Senátor Jan Horník	11
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška	12
Senátor Milan Bureš	14
Usnesení schváleno	14
<u>Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková</u>	

2. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – senátní tisk č. 16

Poslanec David Rath	15
Senátorka Alena Palečková	19
Senátor Tomáš Julínek	21
Senátor Jiří Dienstbier	27
Senátor Karel Korytář	28
Senátor Jiří Nedoma	29
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	31

3. Změna v orgánech Senátu

Senátor Tomáš Grulich	32
Usnesení schváleno	33
Senátor Tomáš Grulich	33
Usnesení schváleno	33

4. Volba předsedy Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu

Senátor Tomáš Grulich	33
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	
Senátor Tomáš Grulich	34

5. **Vládní návrh působení sil a prostředků resortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v roce 2009 – senátní tisk č. 23**

Místopředsedkyně vlády a ministryně obrany ČR Vlasta Parkanová	35
Senátor Jiří Pospíšil	36
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	37
Senátor Jaromír Štětina	37
Senátor Tomáš Töpfer	37
Usnesení schváleno	38
Senátorka Alena Palečková	38
Senátor Jiří Stříteský	38
Senátor Tomáš Töpfer	39
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Šneberger</u>	
Usnesení schváleno	39

(Pokračování v přerušném projednávání – 2. bod pořadu schůze.)

Senátor Miloš Janeček	39
Místopředseda Senátu Jiří Liška	40
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková	42
Senátor Tomáš Julínek	43
Senátor Jiří Bis	44
Senátor Pavel Lebeda	45
Senátor Luděk Sefzig	46
Ministryně zdravotnictví ČR Daniela Filipiová	49
Místopředseda Senátu Milan Štěch	50
Senátor Pavel Sušický	53
Senátorka Jana Juřenčáková	54
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	
Senátor Radek Sušil	55
Senátor Tomáš Julínek	57
Senátor Jan Horník	57
Senátor Vlastimil Balín	58
Senátor Jaroslav Kubera	60
Senátor Petr Guziana	62
Senátor Jiří Stříteský	63
Poslanec David Rath	63
Senátorka Alena Palečková	64
Místopředseda Senátu Milan Štěch	66
Ministr kultury ČR Václav Jehlička	66
Ministryně zdravotnictví ČR Daniela Filipiová	66
Senátor Jiří Stříteský	67
Senátorka Alena Palečková	67
Usnesení schváleno	68
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Milan Štěch</u>	

6. **Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Slovinsko o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací – senátní tisk č. 344**

Ministr kultury ČR Václav Jehlička	69
Senátor Rostislav Slavotínek	70
Usnesení schváleno	71
7. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Dopad volného pohybu pracovníků v kontextu rozšíření EU“ – Zpráva o první fázi (1. ledna 2007 – 31. prosince 2008) přechodných ustanovení stanovených ve smlouvě o přistoupení z roku 2005, požadovaná podle přechodného ustanovení stanoveného ve smlouvě o přistoupení z roku 2003 - senátní tisk č. K 020/07	
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	71
Senátor Pavel Trpák	72
Usnesení schváleno	73
8. Zpráva o peticích doručených Senátu Parlamentu České republiky, jeho orgánům a funkcionářům, o jejich obsahu a způsobu vyřízení za období od 1. 1. do 31. 12. 2008 a výroční zpráva o činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím za rok 2008 – senátní tisk č. 25	
Senátor Jaromír Jermář	73
Usnesení schváleno	75
9. Návrh na prodloužení lhůty pro projednání návrhu senátního návrhu zákona Stálé komise pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury, kterým se mění zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 363	
Senátor Luděk Sefzig	75
Senátorka Jiřina Rippelová	76
Senátor Luděk Sefzig	77
Usnesení schváleno	77
10. Žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Pavla Trpáka – senátní tisk č. 26	
Senátor Pavel Čáslava	77
Senátor Pavel Trpák	78
Senátor Pavel Čáslava	79
Usnesení schváleno	79
Závěr 4. schůze v 7. funkčním období.....	79

**Těsnopisecká zpráva
z 4. schůze Senátu
Parlamentu České republiky
(1. den schůze – 28. ledna 2009)**

(Jednání zahájeno v 10.00 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí hosté, dovoluji vám přivítat na 4. schůzi Senátu. Tuto schůzi jsem svolal na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pokud budu zmiňovat jednotlivé paragrafy, jedná se o ustanovení zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů. Pozvánku jste dostali 7. ledna 2009.

Z dnešní schůze se omluvili senátoři Vladimír Dryml, Igor Petrov a Petr Pithart. Prosím vás, abyste se zaregistrovali svými identifikačními kartami.

Nyní podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této schůze. Navrhuji, aby to byly senátorky Ludmila Müllerová a Alena Venhodová. Má někdo připomínku? Nemá. V tom případě k prvnímu hlasování svolám senátorky a senátory do sálu.

Zahajuji hlasování o ověřovatelích. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 1 ukončeno, registrováno 46, kvórum 24, pro 45, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A nyní přistoupíme ke schválení 4. schůze Senátu. Prosím vás, abyste dobře poslouchali, protože jsou v návrhu pořadu navrženy určité změny a doplnění, které jsou v souladu s usnesením Organizačního výboru a se žádostmi ministrů. Návrh pořadu vám byl rozdán na lavice.

Navrhuji tyto změny:

1. Vyřadit z pořadu 4. schůze senátní tisk č. 314 – Dohoda mezi Evropskou unií a Austrálií o zpracovávání údajů jmenné evidence cestujících ze zdrojů EU leteckými dopravci a o jejich předávání Australské celní správě.
2. Doplnit na pořad 4. schůze Senátu body:
 - a) senátní tisk č. 23 – „Vládní návrh působení sil a prostředků resortu ministerstva obrany v zahraničních operacích v roce 2009“ a projednat jej ve středu 28. ledna 2009 jako 1. bod odpoledního jednání,
 - b) senátní tisk č. K 020/07 – „Dopad volného pohybu pracovníků v kontextu rozšíření EU“ – na 5. místo,
 - c) návrh na prodloužení lhůty pro projednání návrhu senátního návrhu zákona Stálé komise pro Ústavu ČR a parlamentní procedury, kterým se mění zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, a to na 7. místo,
 - d) změnu v orgánech Senátu zařadit na 8. místo,
 - e) volba předsedy Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu, a to na 9. místo.
3. Projednat bod:
 - a) senátní tisk č. 17 – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve středu 28. ledna 2009 jako 1. bod jednání.

Má někdo další návrhy? Hlásí se pan senátor Tomáš Grulich a připraví se senátor Pavel Čáslava.

Senátor Tomáš Grulich: Vážený pane předsedo, milé kolegyně a kolegové, dovolil bych si předložit návrh, aby body č. 8 a 9, které budou spojeny s tajnými volbami, byly posunuty jako poslední bod před polední přestávkou, aby nedocházelo ke zbytečnému zdržování jednání.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Pavel Čáslava.

Senátor Pavel Čáslava: Vážený pane předsedo, žádám vás na základě § 13 odst. 3 druhé věty jednacího řádu Senátu o zařazení bodu, který se bude týkat projednání žádosti Policie České republiky o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora dr. Pavla Trpáka.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Na které místo? Na poslední?

Senátor Pavel Čáslava: Na poslední.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobře. Máme tedy dva doplňující návrhy, nikdo další se k pořadu schůze nehlásí.

Nejprve bychom hlasovali o dvou návrzích z pléna a pak bychom hlasovali o bloku návrhů Organizačního výboru a následně o celém programu, pokud přijmeme jednotlivé návrhy.

Budeme hlasovat o návrhu, který přednesl kolega Čáslava, což je usnesení mandátového a imunitního výboru zařadit bod „Jednání o žádosti Policie České republiky na vydání kolegy Trpáka k trestnímu stíhání“.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 2 ukončeno, registrováno 70, kvórum 36, pro 70, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A nyní budeme hlasovat o návrhu kolegy Grulicha zařadit body č. 8 a 9 před polední přestávkou, abychom neztráceli čas při tajných volbách.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 3 ukončeno, registrováno 70, kvórum 36, pro 69, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A nyní budeme hlasovat o bloku návrhů z Organizačního výboru, tak jak jsem vám je sdělil.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 4 ukončeno, registrováno 70, kvórum 36, pro 69, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A nyní budeme **hlasovat o pořadu 4. schůze Senátu, ve znění schválených návrhů.**

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 5 ukončeno, registrováno 70, kvórum 36, pro 68, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

A nyní jsme u prvního bodu našeho jednání, kterým je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Návrh máme jako **senátní tisk č. 17**. Poprosím nyní pana ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ondřeje Lišku, aby nás seznámil s předloženým návrhem. Pane ministře, mikrofon je váš.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška: Vážený pane předsedo, vážené senátorky, vážení páni senátoři, přeji vám dobrý den. Z pověření vlády uvádím po schválení Poslaneckou sněmovnou Parlamentu návrh novely zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, tedy školský zákon, ve znění pozdějších předpisů. Účelem tohoto návrhu bylo naplnit některé úkoly stanovené v programovém prohlášení vlády a zpřesnit, popřípadě nahradit některá ustanovení školského zákona, jejichž aplikace je nejednotná, nebo dokonce problematická a působí v praxi výkladové potíže.

Všechny změny, které byly oproti dosavadnímu znění zákona navrženy, reagují na změny ve společensko politické situaci a na zkušenosti s aplikací jednotlivých ustanovení školského zákona v praxi. V souvislosti s postupem kurikulární reformy a vyvíjejícími se prioritami státní vzdělávací politiky byla pozornost věnována téměř všem oblastem vzdělávání v regionálním školství.

Předkládá se proto rozsáhlejší návrh na novelizaci školského zákona, který reaguje na aktuální vývoj vzdělávací soustavy a vede k odstranění zmíněných nedostatků právní úpravy. Novela školského zákona, kterou vám tímto předkládám, má celkem 78 novelizačních ustanovení a obsahuje mimo některé, spíše technické změny, také významnější úpravy, na které bych vás chtěl nyní zvláště upozornit.

V oblasti předškolního a základního vzdělávání jde např. o zavedení přípravného stupně základní školy speciální, tj. § 27 a 48a. Dále navrhujeme v § 23 zrušení omezení pro výjimku z nejnižšího počtu dětí, žáků a studentů i ve školách veřejných zřizovatelů, čímž se mj. naplní úkol z programového prohlášení vlády, směřující k podpoře rozvoje základních škol v malých obcích. Nově se také umožňuje novelou v § 36 zahájit zvlášť talentovaným dětem povinnou školní docházku už před dosažením šesti let věku dítěte.

Dále v této oblasti v § 38 potvrzujeme možnost, danou mezinárodní úmluvou o plnění povinné školní docházky v tzv. evropských školách jako důsledek začlenění našich pracovníků do evropských struktur. Kompromisem s Poslaneckou sněmovnou skončila diskuse o upřesnění podmínek hodnocení žáků – § 52 – za nichž lze přezkoumat výsledky vzdělávání, což v praxi způsobovalo určité problémy.

Druhá oblast, které se tato novela týká, je oblast středního vzdělání. Zde chci upozornit na některé důležité body, které návrh obsahuje. V dohodě s Poslaneckou sněmovnou je navrhováno upravit podmínky přijímacího řízení do středních škol, v případě § 62, a to po zvážení některých možných negativních dopadů současného platného postupu, např. umožnit školám při stanovení kritérií přijímacího řízení přihlédnout k obsahovému zaměření školních vzdělávacích programů nebo oddálení termínu pro zaslání rozhodnutí v přijímacím řízení, pokud není stanovena přijímací zkouška na termín obvyklý pro přijímací zkoušky nebo omezení vzít zpět zápisový lístek pouze jednou.

Byla znova úpravou § 83 rozšířena možnost organizovat nástavbové studium pro většinu středních škol podle rámcového vzdělávacího programu pro příslušný obor vzdělání. Byla zavedena také možnost získat ve zkráceném studiu nový výuční list v jiném oboru vzdělání, tedy pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem. Zpřesněny byly také podmínky pro nostrifikaci zahraničních vysvědčení, §108 a také byly v § 80 a 80a upřesněny podmínky pro organizaci maturitní zkoušky, např. zavedením více hodnotitelů pro písemné zkoušky, povolení přítomnosti asistentů pro handicapované žáky a stanovení podmínek jeho práce nebo stanovení právní formy Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání, tj. § 169a, 169b a 169c. Z ostatních důležitých návrhů mi dovoluji ještě upozornit alespoň na tyto: v § 160 zavedení možnosti financování povinného rozsahu vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím úhrady za služby poskytované jinou fyzickou nebo právnickou osobou, např. praktické využívání ve středních školách, výuka plavání v základních školách apod. Nebo dále zpřesnění některých postupů týkajících se členství ve školských radách, § 167, týkajícího se předčasných a doplňovacích voleb.

V rámci projednávání vládní předlohy Poslaneckou sněmovnou byl návrh dále upraven kromě již zmíněných úprav nové maturitní zkoušky, přijímacího řízení ke studiu na středních školách apod., také v nově formulovaných ustanoveních § 32a a 180a, která by měla umožnit lepší využití prostředků ze strukturálních fondů, tj. ono partnerství škol. Tento návrh jako celek prošel řádným připomínkovým řízením a zásadní připomínky, které byly uplatněny v připomínkovém řízení, při debatách se sociálními partnery, odbory, školskými asociacemi atd., se podařilo vypořádat a naprostou většinu rozporů odstranit již v průběhu připomínkového řízení.

Je nutno u vás, že s ohledem na potřebu dalšího projednání byly z původního návrhu první vlny novelizace školského zákona vypuštěny některé návrhy, u nichž se zatím nedosáhlo konsensu a kde já sám jsem byl přesvědčen, že tyto změny nejsou připraveny dobře. To je např. úprava individuálního vzdělávání – § 43, nebo úprava odvolávání ředitelů škol a školských zařízení, § 166. Tyto skutečnosti, tyto oblasti, budou zařazeny do druhé vlny novelizace školského zákona, která se nyní připravuje a bude vypuštěna do meziresortního připomínkového řízení.

V průběhu projednávání předlohy v PS byly do vládního návrhu doplněny některé úpravy, které jsme plánovali novelizovat až po důkladnější diskusi, neboť jsme je neplánovali a nejsme přesvědčeni, že jsou nutné. Pro pořádek si je zde dovoluji uvést: např. novelizační bod č. 2, tj. změna ustanovení § 8 odst. 3, kterou se zavádí možnost, aby zřizovatelem škol a školských zařízení se stalo rovněž ministerstvo práce a sociálních věcí, protože tuto kompetenci pro ministerstvo práce a sociálních věcí považujeme za nadbytečnou, či řešitelnou jinak. Nebo novelizační bod č. 77, který obsahuje duplicitní ustanovení jako bod 50, vztahující se k § 102 odst. 7 a domníváme, se že vládní předloha obsahuje v § 102 odst. 7 úpravu, která je dostačujícím vyjádřením ke způsobu ukončení vyššího odborného studia ve tříletých oborech vyšších odborných škol.

Za ne zcela dořešenou lze také považovat změnu ustanovení 183 odst. 2, kterou se navrhuje vypustit ze správního řízení § 165 odst. 2 písm. b, c, e a f, ačkoliv i my sami inklinujeme ke změně způsobu uplatňování správního řádu ve školství, který by umožňoval zjednodušit alespoň částečně administrativní postup ředitelů škol, bude zřejmě nutné tyto procesy do budoucna podrobněji upravit, což rozhodně uděláme.

Naopak vítáme a podporujeme změny, které sněmovna učinila ve prospěch dodatečné úpravy podmínek přijímacího řízení, budoucí maturitní zkoušky nebo

ustanovení umožňující optimální využití prostředků ze strukturálních fondů – § 32a a § 180a, o kterých jsem mluvil již v přehledu navrhovaných úprav.

Tato novelizační ustanovení se ostatně stala předmětem úvah projednávání v senátním výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, který se těmito tématy zabýval na včerejší schůzi. I když v řadě případů lze se návrhy na vylepšení předlohy souhlasit, obávám se, že novela nebude účinná v době, kdy by plánované změny měly pomoci překonat obtíže, týkající se již začínajícího přijímacího řízení nebo vylepšit podmínky přípravy nové maturitní zkoušky, např. ustanovení novelizačního bodu 24 při stanovování kritérií ředitelem školy do 31. 1., je již nyní prakticky neaplikovatelné.

Proto mi dovoluji na vás apelovat, bylo by žádoucí, aby alespoň ty části novely, které mohou ovlivnit letošní komplikované přijímací řízení, nabyly účinnosti v dostatečném předstihu před 15. březnem, kdy končí lhůta pro odevzdání přihlášek pro střední školy.

Proto při veškerém uznání a respektu k návrhům na dílčí vylepšení předlohy, které jste prezentovali, vás žádám o maximální možnou podporu novely vedoucí k jejímu urychlenému schválení. Obávám se totiž, že dobře míněné a správné návrhy na úpravu by ale v letošním školním roce nemohly být využity. Protože však velmi citlivě a naléhavě vnímám náměty, které byly na včerejším senátním výboru projednávány, a vnímám je jako účelné a pro regionální školství prospěšné, vyslovuji vám tímto příslib, že se osobně, a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, bude těmito vámi navrženým tématům v následném nejbližším období intenzivně věnovat a zasadím se o jejich uplatnění v nejbližší hned té následující, tedy budoucí novele školského zákona tak, aby tam byly zařazeny.

Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, v předkládané novele školského zákona je podle mého soudu celá řada užitečných změn pro vzdělávání žáků a vzdělávací soustavu obecně. Já věřím, že projednávání v Senátu přispěje k jejich rychlému zavedení do praxe.

Děkuji vám za pozornost a za podporu. Jsem připraven na vaše otázky.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře, posadte se ke stolku zpravodajů. Garančním a jediným výborem byl výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Výbor nepřijal žádné usnesení. Záznam z jednání vám byl rozdán jako tisk č. 17/1. Zpravodajem je pan senátor Milan Bureš, kterého nyní žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Milan Bureš: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně, kolegové, já musím říci, že se tady poprvé objevuje novela v podobě jakési komplexní novely, protože před čtyřmi roky a několika měsíci byl schválen školský zákon a do té doby se tady objevilo zhruba 18 novel. Tato je zhruba 19., pokud se nepletu, a musím říci, že z těch předcházejících skutečně nekomplexnější.

Souhlasím s panem ministrem, že obsahuje řadu potřebných ustanovení, věcí, které je třeba změnit, zvláště s přihlédnutím na již probíhající přijímací řízení do středních škol. Nicméně musím tady připomenout situaci, kdy jsme tady probírali poslední novelu, ta se týkala přihlášek k přijímacímu řízení do středních škol, ke střednímu vzdělávání, kdy jsme s tím měli určitý problém, protože nám bylo jasné – byla to poslanceká novela, připomínám – že obsahuje řadu problematických míst, která byla šita horkou jehlou. Jednak jsme získali příslib, že se to nějak upraví, možná vyhláškou, případně zákonem.

Hlavní problém, který se tam objevoval, a v podstatě to bylo stanovisko většiny škol, bylo to, že škole komplikuje už nyní za této situace právě otázka správního řádu použitá a aplikovaná ve školství život. Že jim to přináší velkou administrativní zátěž. Případně ekonomickou. Získali jsme tady slib jednak pana ministra, že se tím bude zabývat, dnes znovu ten slib zopakoval. Musím říci, že ve vládní novele, která přichází, skutečně jakýsi zásah do paragrafu 165 odst. 2, kde jsou vyjmenována práva a povinnosti ředitele v oblasti státní správy, k určitým změnám došlo. Například mohu jmenovat bod, který se týká odkladu povinné školní docházky na základní škole, kdy původně v rámci správního řádu bylo řešeno i kladné rozhodnutí. Teď je omezeno pouze na rozhodnutí negativní. Nicméně samotný správní řád týkající se přijímacího řízení ke střednímu stupni vzdělávání, do středních škol, tedy řešen tímto nebyl.

Zvažuji proč a určitým vysvětlením je zřejmě to, že to není tak jednoduché, jak to zpočátku vypadalo, tzn., že je to velmi komplikované a když jsem se sám o to zajímal na Ministerstvu školství, tak mi řekli, že taková úprava bude vyžadovat podstatně delší čas, než který zatím uplynul. Nicméně tohoto úkolu se zhostil taktéž po slibu zástupce navrhovatelů této změny, těch tří přihlášek, a to byl pan poslanec Bartoš, a ten to skutečně udělal. Je to zahrnuto v rámci tohoto návrhu zákona jako poslanecká iniciativa, neprošlo to dokonce ani školským výborem Sněmovny, byla to jeho iniciativa, kdy vyňal z režimu správního řízení mj. i přijímání do středního stupně vzdělávání.

Bohužel to udělal tím způsobem, že to ničím jiným nenahradil a to je právě teď kámen úrazu, který jsme řešili i na výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, který se sešel včera, a v podstatě toto plus nějaká další menší témata byla hlavním bodem při tom jednání.

Já jako zpravodaj se omezím zatím v tuto chvíli pouze na konstatování usnesení výboru a rád bych k té věci podstatě více řekl v obecné rozpravě jako senátor, nikoli jako zpravodaj. Takže mi teď v závěru mé krátké zprávy – nebylo nutno to protahovat, protože pan ministr velmi pečlivě popsal ty změny, které novela přináší.

Já bych možná ještě doplnil jednu věc, která byla hodně citována, a to byla otázka zpoplatnění či nezpoplatnění posledního ročníku mateřské školy. Původní návrh této novely počítal se zpoplatněním, nicméně v rámci poslaneckých změn zpoplatnění neexistuje, takže je nadále poslední ročník bezplatný.

Ještě bych dodal jednu věc, Sněmovna tento návrh zákona projednávala od září do poloviny srpna, což je třeba si uvědomit. My na to máme v podstatě jeden měsíc. Celkem bylo přijato z řady pozměňovacích návrhů v rámci poslaneckých iniciativ 22. A minimálně dva z toho jsou hodně komplikované, a jak jsem řekl, zmíním se o tom potom v obecné rozpravě.

A teď už slibovaná citace záznamu z jednání ze 4. schůze výboru dne 27. ledna k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, tzv. školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, senátní tisk č. 17. Po úvodním slovu předsedy výboru senátora Jaromíra Jermáře, po odůvodnění návrhu zákona náměstkem ministra školství, mládeže a tělovýchovy dr. Jindřichem Kitzbergerem, po zpravodajské zprávě místopředsedy výboru senátora Milana Bureše a po rozpravě výbor 1. nepřijal žádné usnesení, hlasování o navržených pozměňovacích návrzích bylo následující: 4 senátoři pro a 4 senátoři se zdrželi. Tedy návrh nebyl přijat. A za 2. určuje zpravodajem výboru pro projednávání senátního tisku č. 17 na schůzi Senátu PČR senátora Milana Bureše. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Díky, nejprve se musím zeptat, zda podle § 107 jednacího řádu někdo navrhuje, abychom se předlohou nezabývali. Nikdo, otevírám obecnou rozpravu. Hlásí se pan senátor Milan Bureš. Potom senátorka Soňa Paukrtová.

Senátor Milan Bureš: Takže ještě jednou – já bych teď zdůvodnil, v čem vidím problém této novely a co mne vedlo k tomu, abych v případě, že návrh bude postoupen do podrobné rozpravy, předložil pozměňovací návrhy. O jednom tady hovořil už i pan ministr, to je otázka změny, která tam byla taktéž bez projednání ve školském výboru předložena. A to je právě věc, kdy zřizovatelem školy by nově mohlo být i Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Já se s tím návrhem neztotožňuji. Myslím si, že jeho zdůvodnění, které jsem si mohl přečíst ve stenozáznamu, bylo asi toto: Je třeba, aby MPSV bylo zřizovatelem škol proto, aby mohly do těchto škol chodit děti se zdravotním postižením. To byla jedna věta, která měla zdůvodnit tento návrh. Já si myslím, že je to nedostatečné, protože takové školy už existují. Zakládají je mnohdy kraje, dokonce i obce a zřejmě i MŠMT. Myslím, že takový návrh je nadbytečný, že tříští síly a prostředky a nevidím jediný důvod, proč by právě v této oblasti existovala dvě ministerstva, která budou podobné typy škol zřizovat.

Navíc tento návrh má v sobě i určitý legislativní nedostatek, nebyl domyšlen v tom smyslu, že se projevuje tento návrh pouze v prvním paragrafu, který ve školském zákoně mluví o tom, kdo může zřizovat školy, a ve všech ostatních následujících, kterých je více než 10, se to už nepromítá. Takže z tohoto důvodu si myslím, že i v této oblasti je tento návrh pro mě nepřijatelný.

Druhou věcí, která se tady diskutovala daleko více, je správní řád, především otázka přijetí žáků na střední stupeň vzdělávání. Zda má či nemá platit v této oblasti. Já jsem ředitel školy a přiznám se, že jsem také odpůrce tak velké administrativy, která plyne ředitelům a vedení škol z množství správních rozhodnutí, která jsou nuceni učinit. Na druhé straně si ale uvědomuji, že ať již školský zákon nebo správní řád není jen pro školy a pro vedení škol, ale také pro děti a jejich zákonné zástupce. Vidím správní řád v té podobě jako velmi nutný, protože podle Listiny základních práv a lidských svobod se každý svým způsobem může domáhat svých práv, způsobem stanoveným. Mám pocit, že právě v oblasti správního řádu a obcházení tady tohoto může přinést velké problémy těm ředitelům, kteří si myslí, že není nutný na různá správní rozhodnutí a především co se týká přijímání žáků ke střednímu stupni vzdělávání.

Návrh, který byl předložen panem poslancem, říkám znovu, bez projednání ve výboru, neřeší jen otázku přijímání žáků do středních škol, ale také přijímání žáků do předškolských zařízení, do předškolního stupně vzdělávání a také do základního stupně vzdělávání. Vyjímá to ze správního řádu. Ano. Takový způsob je teoreticky možný, ale musí být něčím nahrazen. A nahrazen nebyl ničím. Tato novela to neřeší a ředitelé budou v podstatě postaveni před problém, pokud to bude platit, že se nebudou mít vlastně o co opřít ve svém rozhodnutí. A oni to rozhodnutí musí učinit, protože vykonávají tu státní správu v oblasti práva a povinností, které jsou jim svěřeny.

Touto problematikou se zabýval Ústavní soud. Jsou dva ústavní nálezy, které říkají, že takovéto jednání, obcházení správního řádu, je v rozporu s Listinou základních práv a svobod. Já si myslím, že Senát by měl být místem, odkud odcházejí zákony, kdy ani jejich části nějakým způsobem neodporují právnímu řádu

státu. V tomto případě mám velkou obavu, že by se tomu tak stalo. To jsou důvody, které mě vedou v případě, že tento návrh postoupíme do podrobné rozpravy, k tomu, abych tuto situaci napravil v rámci pozměňovacích návrhů, které budete mít nebo možná už máte na stole. I při vědomí toho, že někteří ředitelé se mnou souhlasit nebudou, já jsem měl spoustu mailů a telefonátů ředitelů škol, kteří se na tuto problematiku ptali. Snažil jsem se jim vysvětlit, jak se ta situace má a náš hovor nakonec skončil vždycky tím, že jsem se jich zeptal: Dobře, když správní řízení platit nebude, čeho se budete držet, na základě čeho budete vydávat rozhodnutí? Odpověď v podstatě nebyla žádná.

Myslím si, že by stálo za to, vrátit tento návrh PS s pozměňovacími návrhy, s kterými bych vás podrobněji seznámil v podrobné rozpravě.

Na závěr vám ještě ocituji část mailu, který nepřišel mně, ale mému kolegovi, který mi ho předal, kdy řešil s paní ředitelkou podobný problém, jako jsem s mnohými řešil já. Paní ředitelka po vysvětlení tady píše: Vážený pane senátore, vaše vysvětlení je jasné a já mu plně rozumím. Ustanovení o vyloučení správního řádu při přijímacím řízení nemělo vůbec smysl bez dalších úprav školského zákona. To je citace.

Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má senátorka Soňa Paukrtová. Připraví se pan senátor Marcel Chládek.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové, když dovolíte, řekla bych nejdříve jednu obecnou poznámku a potom bych si dovolila dotázat se pana ministra na dva paragrafy předkládané novely.

Jsem si vědoma toho, že novela je velmi potřebná, důležitá, i toho, že spěchá a argumentaci pana ministra velmi dobře rozumím. Na druhou stranu si myslím, že garanční zpravodaj tady předestřel, že problémy, které se týkají jeho pozměňovacích návrhů, nejsou nijak zanedbatelné a v jednom případě se dokonce týkají toho, zda návrh zákona je či není protiústavní.

Myslím si, že bychom neměli v tomto případě rezignovat na svá práva, která máme dána ústavou, a měli bychom se pokusit návrh zákona opravit. Přikláním se tedy k návrhu pana garančního zpravodaje. Protože nejsem členkou výboru pro vědu, kulturu, lidská práva a petice, dovolila bych si zeptat se pana ministra na část, kterou vložil do tohoto zákona výbor pro vzdělávání PS, u kterého mě poměrně zarazila jedna dílka. Týká se to § 32a bod 12 a pak se to, tuším, týká § 180a. V obou případech se jedná o spolupráci škol a školských zařízení, v druhém případě o spolupráci obcí. Tam se říká, že právnická osoba, vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, která hodlá uskutečňovat projekt financovaný z prostředků EU, jehož předmětem je podpora kvality rozvoje nebo dostupnosti vzdělávání atd., může uzavírat s právnickými osobami vykonávajícími činnost školy, školského zařízení, smlouvy o partnerství.

V bodě 6 se pak říká, že na uzavírání smluv o partnerství a právní vztahy z těchto smluv vyplývající se nevztahuje právní úprava zákona o zadávání veřejných zakázek. Protože se to týká výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek a protože se to týká použití prostředků EU, chtěla bych se pana ministra zeptat, zdali je tento postup – abych tak řekla – úplně v pořádku.

Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Marcel Chládek.

Senátor Marcel Chládek: Vážený pane předsedo, pane ministře, vážené kolegyně a kolegové. Vyslechli jsme si tady celou řadu připomínek, které se týkají již 18. novely školského zákona. Řadě z nich rozumím, a na druhou stranu je zapotřebí zmínit jeden fakt, že tato novela přináší celou řadu pozitivních věcí, které ulehčí práci ředitelů jednotlivých škol. Rozumím i připomínkám, které se týkají použití správního řádu.

Mimochodem, co se týká včerejšího jednání výboru, tak výbor nezaujal žádné stanovisko k pozměňovacímu návrhu kolegy pana senátora Bureše. A pan náměstek ministra školství přislíbil, že problematikou správního řádu se budou komplexněji zabývat.

Já, tak jako asi většina z vás, mám celou řadu připomínek od ředitelů škol, že jednou nohou jsou vzdělavatelé, vychovatelé, druhou nohou jsou výkonem státní správy. Dělá jim to celou řadu problémů a já bych se velice přimlouval, aby byl vyjmut ze správního řízení systém přijímání nejen na střední, ale i na základní a mateřské školy, a to z jednoho prostého důvodu, protože školský zákon řeší v § 67 způsob vyrozumění o výsledku přijímacího řízení. Tento považuji za dostačující a myslím si, že lze podle něho postupovat.

Kromě pozměňovacího návrhu pana kolegy senátora Bureše máte před sebou i můj pozměňovací návrh. K tomu bych si dovolil připomenout pouze jednu poznámku. Pokud dojde k podrobné rozpravě, tak o něm budu hovořit více, ale podal jsem ho pouze z jednoho prostého důvodu. Pokud by tento návrh, tak jak byl předložen Poslaneckou sněmovnou, neprošel, chtěl bych alespoň částečně ulehčit administrativní zátěži, která zatěžuje ředitele škol.

A na závěr svého vystoupení si dovoluji podat návrh, aby návrh zákona byl schválen ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Jaroslav Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové, já jsem v největším dilematu, protože jako předseda ústavně-právního výboru bych musel hájit pozměňovací návrh, který ukládá, aby se jednalo v těchto případech podle správního řádu. Ale řeknu vám příběh z praxe, už jsem tady o něm mluvil, zopakuji ho.

Mateřské školky mají velký problém o prázdninách. My jsme teď prožili takovou kauzu, kdy noviny psaly o tom, jak se chováme k rodinám, když jim zavřeme na pět týdnů o prázdninách mateřské školky, že jiná města je nezavírají a udělají jednu školku, která funguje. Ano, ono je to pravda, oni se prostě na správní řád „vykašlou“. A protože to nikdo nenapadá, tak to prochází.

Oficiální stanovisko ministerstva školství bylo takové, že pokud chceme zachovat školku v provozu o prázdninách, tak si má ředitelka a učitelky udělat podle živnostenského zákona živnostenský list a provozovat tuto školku prakticky jako soukromou. Takový byl pokyn ministerstva školství. To se nám zdálo poněkud zvláštní, tak jsme k tomu nepřistoupili. Ale když jsme k tomu nepřistoupili, tak jsme narazili, protože není pro nás problém vyčlenit jednu školku, která bude mít otevřeno o prázdninách. Problém ovšem nastává, že školka má podle správního řádu plný stav dětí. Nic nepomůže, že děti tam nechodí, protože zrovna odjely s rodiči na

prázdniny, ale protože když přijme dalších deset dětí, tak okamžitě poruší všechny předpisy, protože jí stoupne počet žáků nad stav, který může mít.

To je takový ten praktický problém, nad kterým se také musíme zamyslet. Příčina je totiž úplně jinde. Příčina je v tom, že kdosi se rozhodl, že mateřské školky nejsou zařízení pro rodiče, kteří potřebují pohlídat děti, protože chodí do práce, ale rozhodl, že učiní školky předmětem školního vzdělávání. Důvody byly velmi prosté. A to byl také důvod, proč bývalá ministryně Buzková navrhla a prosadila, aby poslední ročník mateřské školky byl prakticky povinný a hlavně byl bezplatný.

Dnes, a bylo to vidět i v Poslanecké sněmovně, když byl předložen návrh zrušit toto ustanovení, protože nemá žádnou logiku, peníze stejně zaplatí rodiče v nižších ročnících, což je ovšem zase ošetřeno tím, že přestože zákon mluví o tom, že úplatu stanovuje ředitel školy, tak paní ministryně Buzková vydala vyhlášku, což je takový náš systém, když nám to neprojde v zákoně, tak si ministerstvo vydá vyhlášku. Tato vyhláška byla jednoznačně nad rámec zmocnění, které bylo v zákoně, takže ministerstvo si určilo, kdo nebude platit ve školce vůbec, protože ti, kteří mají méně než tuším 1,6 životního minima, nebudou platit vůbec, budou chodit do školky zadarmo. Nikoho nezajímá, že ty obce, které jsou zřizovatelem, musí tyto peníze pochopitelně doplatit.

Další opatření, které jsme učinili, že si mohou maminky, které mají více dětí, děti odkládat na čtyři hodiny denně do školky, když například jedou do Německa za nákupy, tak dítě odloží. Školám to způsobuje obrovské potíže. A nejhorší, co je na tom stavu, že když máte školku naplněnu těmito dětmi, a přijde samoživitelka, které se podařilo získat zaměstnání, tak dítě do školky přijmout nemohou, protože aby mohli to jiné ze školky „vyloučit“, což je takový ošklivý výraz, tak by to zase museli udělat ve správním řízení, ti rodiče by se odvolali a samoživitelka si může dát dítě, kam chce.

Uvedl jsem jenom praktické dopady takového zákona, které jsou nesmyslné v tom, že zřizovatelem školek jsou většinou obce, školky už nezřizuje stát, byť jsou v takovém zvláštním postavení, jako i školy, kde platí zčásti samospráva, zčásti státní správa. Já jsem teď například řešil – můžete mi poradit – kdo má podepsat ředitelce školky, a pane ministře, očekávám vaši odpověď, dohodu o hmotné odpovědnosti. Ona totiž není zaměstnancem města, protože školka je samostatná právnická osoba a ta ředitelka je pokladní. A kdo jí podepíše dohodu o hmotné odpovědnosti? Ani náš místní právník to nevyřešil, prostě jsme to nevyřešili. Na mě je vyvíjen tlak, ať to podepíši, že sice o nic nejde, ale kdyby něco se stalo, tak aspoň má nějakou dohodu, protože teď pracuje bez dohody.

Jsem tedy na velkých rozpacích a řešení tohoto problému je jinde. Školka má být ne školní zařízení, ale zařízení zřizovatele. Jak se pak vypořádáme s tím, až budou soukromé školky. To, co nám vyprávějí soudruzi z Evropské unie o tom, že máme málo jeslí a že máme málo školek, tak já jsem si zjišťoval, jak to tam je. Většinou ve městě s 50.000 obyvateli je sice jedenáct školek, tak jako u nás, ale z toho městská je pouze jedna a ta je skutečně pro sociální případy. Ty všechny ostatní jsou soukromé.

Teď ministr Nečas navrhuje cosi s velkým jekotem, že bychom mohli mít i jiné školky. Ale ono to narazí pochopitelně na to, jak bude podniková školka plnit ty přihlouplé normy, které jsme si sami vymysleli, kolik čtverečních metrů zahrady musí být v každé školce, byť je na magistrále v Praze a žádnou zahradu nemá, atd. atd. atd. Jaké hygienické předpisy jsme si vymysleli naprosto nesmyslně pro školku, které brání normálnímu provozu, aby maminky, které to prostě potřebují, si děti do školky daly.

Mám s tím velký problém, jak to udělat. A vím o jiných případech, kdy nejsme tak striktní. A řeknu zase jeden z praxe. Pokud nějaká obec není schopna, nebo tvrdí, že není schopna, projednávat přestupky – ona každá je schopna, protože když si najme právníka, tak on to za ni bude dělat, ale to musí zaplatit – tak jednoduše napíše na krajský úřad, že prostě není schopna projednávat přestupky a krajský úřad rozhodne, která jiná obec, zejména obec s rozšířenou působností, to za tu obec bude vykonávat. A dole je poznámka: Na toto rozhodnutí se nevztahuje správní řád, takže ta vyšší obec nebo určená obec se nemůže proti takovému rozhodnutí ani odvolat.

To je zase jeden takový případ z praxe. Ale my, když to tady projednáváme v takovémto spěchu, v takovéto složitosti, tak výsledek musí být takový, který se nám nedávno stal v zákoně o loteriích a jiných hrách, kdy jsme jaksi zakázali nejen internetové sázení, které i pan ministr týden předtím, než jsme to schválili, povolil, ale určili jsme provozovatelům internetu, aby zabránili tomu, aby na internetu byly pornostránky. Nikdo si neuvědomil, že je to nesmysl, že to prostě ani nejde.

A protože to tak je všechno v třiceti dnech a ve velkém spěchu, včetně zdravotnických poplatků, výsledky jsou pak takové, jaké jsou.

Mne více zajímá to, kam si dají maminky o prázdninách děti, než to, jestli v tomto případě nedramatickém budeme v rozporu s listinou, a s kterou, s Lisabonskou nebo s tou hlavní, teď nám k tomu přibude ještě ta Lisabonská a tam to bude ještě horší, protože my už pak nebudeme řešit, jak se budou přijímat na vysoké školy studenti, protože ona nám nařídí, že každý má právo studovat vysokou školu, takže každého budeme muset přijmout, děj se vůle Boží.

To jenom, abychom si připomněli, co všechno nás čeká po schválení Evropské listiny práv. Obdobné to bude u bytů a u dalších věcí.

Ještě to zvážím, ale opět opakuji. Pro mne je zajímavější, jak to udělat, aby maminky o prázdninách nemusely dávat děti babičkám, protože po pět týdnů je to opravdu docela složité, byť patřím k těm, kteří říkají, že když jste si děti udělali, musíte se o ně postarat. Ale vím, jak je to těžké, zejména skutečně u samoživitelek, zvláště v této době, když ony získají práci a pak tu práci ztratí proto, že kvůli správnímu řádu nemohou dát dítě do školky.

Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Ještě se hlásí pan senátor Jan Horník, prosím.

Senátor Jan Horník: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře. Trochu mě vyprovokoval kolega Kubera. Ne vždycky s ním souhlasím, nicméně tentokrát musím souhlasit skoro se vším.

To všechno máme my za sebou za posledních dvacet let, kdy jsme konečně udělali v naší obci školku, a nakonec podle zákona, protože jsme dosáhli jakéhosi podstavu, vozili jsme si školky, abychom školku udrželi, ze sousedního města Jáchymova, a nakonec jsme ji stejně museli zrušit, protože jsme tam měli jenom děti z Jáchymova.

Museli jsme situaci nějakým způsobem řešit. A ono to není jednoduché, když máte v pohraničí vzdálenosti mezi obcemi desítky kilometrů. Tak jsme to vyřešili elegantně, protože vedle máme sousední německé město, někteří kolegové z vás toto město navštívili, toto školské zařízení se jmenuje Regenbogen, předškolské zařízení. A tam jezdí skoro všechny naše děti z Božího Daru.

Ale ouha! Když je dítě v našem předškolním zařízení, tak přes krajský úřad dostáváme dotace. Ale když je dítě v zahraničí a je to evropské dítě, tak tam dotace

nedostává mateřská školka. Proto v současné době to funguje tak, že saské ministerstvo školství dává polovinu nákladů, jednu čtvrtinu dává město Oberwiesenthal a jednu čtvrtinu si dávají rodiče, cca 90 eur měsíčně.

Pane ministře, mluvil jsem s vaším panem náměstkem, a tato záležitost není ošetřena v zákoně. Je tam ošetřeno mnoho jiných věcí týkajících se dneska Evropské unie, ale na toto se jaksí zapomnělo. A to se netýká pouze česko-saské hranice, ale máme samozřejmě i česko-rakouskou, česko-polskou hranici atd. A já mám dojem, že jako český stát bychom měli podporovat a umět podporovat dvojjazyčnost našich dětí, protože ony ji v předškolním zařízení dostanou jako rodilou řeč, a to je pro náš stát důležité. A proto vás chci poprosit, až se bude dělat novela tohoto zákona, aby se toto neopomnělo a udělalo se to co nejdřív, protože my jsme to Evropy vkročili, ale bohužel nejsme v ní ještě úplně a bohužel to dáváme na vědomí zrovna těm rodičům, kteří mají jedinou nebo nejbližší šanci dát dítě jenom 3 km do školky, jinde by to bylo až 20 km.

Pane ministře, poprosím tedy, zdali byste mohl na tomto zapracovat v dalším období. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Teď už nikoho dalšího přihlášeného nemám, takže končím obecnou rozpravu. Ptám se pana navrhovatele, zda se chce vyjádřit. Je tomu tak. Pane ministře, máte slovo.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška: Vážené paní senátorky, páni senátoři, děkuji vám za tuto debatu. Zopakuji to, co jsem řekl a ještě to znova zdůrazním.

Obracím se na vás s naléhavostí, abyste přece jenom zvážili, zda tento předkládaný materiál podpoříte, s tím, že nás čeká v řádu týdnů další novela, do které vaše výhrady a další podněty zařadíme. Budeme s vámi o tom jednat, rozhodně nezapadnou a neměli bychom se tady ocitnout v této situaci znova.

Ale to, co je teď mimořádně důležité, a co tato novela obsahuje, jsou právě ta ustanovení, která se týkají bližící se státní maturitní zkoušky a týkající se přijímacího řízení na střední školy, kde jsme rozšířili možnost z jedné na tři přihlášky, byť já sám připomínám, že jsem nebyl zásadním podporovatelem této možnosti, ale přijal jsem to jako suverénní rozhodnutí obou komor, a proto se s touto situací chci co nejlépe vyrovnat ve prospěch ředitelů a ředitelky škol, tak aby to nezpůsobilo žádné vážné problémy.

Dovolte mi tedy vyjádřit se k jednotlivým komentářům, výhradám a návrhům.

Co se týče zpoplatnění posledního ročníku mateřských škol. Toto je vážnější téma, než by se mohlo zdát. Já jsem se nakonec rozhodl dohodnout se ve sněmovně a pro tuto chvíli vyjmout znovuzavedení zpoplatnění posledního ročníku mateřských škol, protože si myslím, že se oproti jiným ustanovením obsaženým v materiálu nejedná o zásadní systémové opatření.

To, co je zásadní systémové opatření, nebo by jím mohlo být, je otázka, zda kdy dnes chodí do posledního ročníku mateřských škol nějakých 90 %, 95 % dětí, máme vést debatu o tom, zda tento poslední ročník má být povinný nebo ne. Jsou ti, kteří říkají, že ano, a to proto, že se tam mohou nejlépe, nejefektivněji srovnat šance těchto dětí na získání odpovídajícího vzdělání, neboť těch několik málo procent dětí, které do tohoto posledního ročníku nechodí, jsou zrovna ty děti, které tato vyrovnávací opatření potřebují nejvíce. V ČR jsou to často romské děti, které tam nechodí. A je to velká škoda, protože potom vstupují už od prvního dne do prvního ročníku základní školy s určitým handicapem.

A tuto debatu, protože si myslím, že je potřeba ji ještě dále rozvinout, jsme nyní přejali a v zájmu konsenzu jsme se dohodli na tomto vynětí, což se ukázalo jako správné, protože se nám podařilo ve sněmovně dosáhnout 177 hlasů pro, žádného hlasu proti, a takto konsensuálně byla tato novela předána vám do Senátu.

Co se týče partnerství škol, paní senátorka Paukrtová na něj upozorňovala. Toto je ustanovení, které se váže výhradně a pouze na čerpání strukturálních fondů, kdy dnes nemohou školy, které čerpají třeba na základě nějakého projektu prostředky ze strukturálních fondů, vstupovat do tohoto projektu s partnerstvím s jinými školami a je tam určitý blok, určitá bariéra právě těchto výběrových řízení, která tam způsobila zbytečné problémy. To znamená, že školy by mohly do budoucna na základě tohoto ustanovení zažádat o evropské peníze, v partnerství s jinými školami s těmito prostředky hospodařit tak, že v rámci tohoto projektu by mohly tyto prostředky vlastně putovat i do ostatních partnerských škol bez byrokratických problémů, kde potenciál korupce je naprosto minimální, jedná se čistě o projekty, které jsou schválené a v nichž se tato školská zařízení mohou na těchto projektech podílet.

Proto vám říkám, že jsem si nechal sám udělat velmi podrobnou analýzu, zda tam nějaké takovéto vakuum nemůže vzniknout, na které upozorňujete. Jsem přesvědčen, že nikoliv, že i přesto, že se jedná vlastně o zásah do zákona o zadávání veřejných zakázek, tak v tomto případě se jedná o zcela praktickou záležitost, kde toto nehrozí.

Pokud máte zájem, rád vám tuto analýzu ještě dodatečně dodám.

My jsme slíbili, a i můj pan náměstek Kitzberger, který navštívil jednání daného výboru, hovořil o tom, že se budeme zabývat právě detailnějším, komplexnějším zpracováním správního řádu a všeho, co se toho týká v oblasti školství. To už děláme. Skutečně si myslíme, že vynětí ze správního řízení řeší celou řadu problémů, ale neřeší je úplně. To, co hrozí nyní, nejsou žádné zásadní problémy. Když tato novela projde, sejmeme tím docela významné byrokratické břemeno z beder ředitelů a ředitelky škol a usnadníme jim tím situaci. Ale oni se neocitnou v nějakém vakuu, oni budou mít nadále možnost, vlastně povinnost řídit se jinými ustanoveními školského zákona, která hovoří o tom, jak postupovat při vyrozumění o přijímacím řízení. Ve vakuu se neocitají, nicméně proto, aby bylo úplně jasno, my spěcháme, dali jsme to jako prioritu a nyní zpracováváme tyto situace po vynětí ze správního řízení takovou úpravou, aby tam žádné pochybnosti nenastaly. To znamená postupovat, jak je.

Máme zde metodiku, jak dále postupovat, nicméně i já jsem si vědom, že není dokonalá, proto vám ji představíme v komplexní úpravě.

Co se týče přeshraniční spolupráce, já jsem si vědom toho, když jezdím po různých – po Šluknovsku a jinde – do různých oblastí příhraničních, že se čím dál více rozvíjí spolupráce mezi obcemi, které spolupracují přeshraničně. Je to konec konců jeden z nejsilnějších momentů evropské spolupráce a je zbytečné, že stát klade byrokratické překážky užší spolupráci, týká se to i zdravotnických zařízení, týká se to školských zařízení. Já s vámi vřele souhlasím a budu rád, když se na tomto tématu budeme moci třeba i setkat a do příští novely zařadit tak, aby to situaci usnadnilo.

Co se týče poslední věci, je to otázka ministerstva práce a sociálních věcí a možnosti zřizovat školská zařízení. Ti z vás, kteří jsou možná z Brna nebo okolí, znají případ brněnské Kociánky – tam vzešel tento popud, je to jedna z možností, jak situaci vyřešit. Já ji nepovažuji za úplně optimální, nicméně respektuji vůli sněmovny, kde tato možnost prošla. Samo ministerstvo práce a sociálních věcí nemá žádný

zájem toto nadužívat, dokonce ani užívat, přesto si myslím, že - byť se jedná o jakési pro mnohé redundantní ustanovení – nehrozí zde žádné rozdrolení, žádná nesystémovost, která by měla hluboký dopad do tohoto právního kontextu. Pokud jsem si zaznamenal vše, myslím, že jsem okomentoval v zásadě všechno, co bylo řečeno. Děkuji vám a prosím vás o podporu této novely. Děkuji vám.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Slovo má zpravodaj garančního výboru, pan senátor Milan Bureš.

Senátor Milan Bureš: Než shrnu diskusi a řeknu, jaké návrhy zazněly, dovoluji mi několik poznámek. Já jsem opomněl toto říci ve své zpravodajské zprávě, co se týká času. Mám pocit, že v případě, že by od nás odešel tento návrh s našimi pozměňovacími návrhy, je na libovůli sněmovny, aby to projednala. Příští týden začíná schůze sněmovny, v rámci časových možností, které jsou dány z hlediska, kdy vejde v platnost tato novela, lze toto stihnout. To znamená, že hlavní problém časový já osobně tady nevidím, je tady pouze vůle sněmovny to projednat. To je první věc.

Pan ministr tady slibuje novelu včasnou. Novela, o které jsme hovořili, teď byla ve sněmovně 4 měsíce, to znamená, já předpokládám, že to bude otázka půl roku, než by tady došla. To bude dávno po přijímacím řízení, které proběhne. Nemohu v žádném případě souhlasit s tím, co tady pan ministr říká, a to že školský zákon řeší situace za správní řád. Tam přece nejsou vůbec žádné termíny – komu se lze odvolat, jak to bude řešeno, jak to bude přezkoumáno, jak se má posílat rozhodnutí – to přece proboha vůbec ve školském zákoně není, to je pouze ve správním řádu. A my tento správní řád se snažíme obejít v tuto chvíli. Tím, že bychom schválili tento návrh, který tady padl, to znamená schválit ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, tak dostaneme ředitele do situace, kdy o negativním rozhodnutí v případě přijetí na střední školu, lze toto negativní rozhodnutí velmi lehce zpochybnit slovně. Oni se dostanou do daleko větších problémů, než jsou teď.

Zeptám se pana ministra, tedy už jen v podstatě řečnickou otázkou: tak když to teda v tom školském zákoně všechno je, tak proč vůbec byl takový pozměňovák podán ve sněmovně? Já skutečně jako ředitel školy vidím obrovské riziko a jako senátor, který by měl hájit čistotu zákonů, riziko další. Takže z tohoto hlediska, pokud zrekapituluji, v diskusi vystoupilo pět kolegů a kolegyně a padl pouze jediný pozměňovací návrh, a to je na schválení ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou, tak se s tímto návrhem z uvedených důvodů v žádném případě nemohu ztotožnit. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. A protože máme **návrh od kolegy Chládky na schválení**, tak o tomto návrhu budeme hlasovat. V tuto chvíli zahájí hlasování o schválení tohoto návrhu.

Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 6 ukončeno, registrováno 76, kvórum 39, pro 47, proti 2.

Návrh byl schválen. Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministrovi, děkuji i panu zpravodaji a my se tady vystřídáme.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Hezké dopoledne, kolegyně a kolegové. Nyní budeme projednávat bod, kterým je

**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb.,
o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých
souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 16**. (Pohyb senátorů a značný hluk v Jednacím sále.) Já vás všechny poprosím, abyste svá jednání přenesli do kuloáru tak, aby projednávání tohoto zákona mohlo proběhnout důstojně.

Prosím v této chvíli pana poslance Davida Ratha, aby nás seznámil s návrhem zákona, a ještě jednou vás všechny prosím o klid.

(Odchod většiny senátorů z řad ODS.)

Poslanec David Rath: Dámy a pánové, přeji vám dobrý den. Jde o návrh zákona, kterým se vlastně kompletně ruší všechny poplatky, resp. všechny tzv. regulační poplatky ve zdravotnictví, tedy poplatky, které byly zavedeny do české praxe, do českého zdravotnictví zhruba před rokem, v lednu 2008. Máme tedy zhruba roční zkušenosti s fungováním těchto poplatků a Poslanecká sněmovna po poměrně bouřlivé rozpravě došla k závěru, že tyto poplatky nesplnily očekávání, že znamenají bariéru pro čerpání zdravotní péče, že znamenají vážné ohrožení dostupnosti zdravotní péče pro některé skupiny obyvatel, a proto navrhuje tyto poplatky zrušit a vrátit se do stavu před 1. leden 2008.

Dámy a pánové, krátce připomenu důvody, které vedly tehdejšího ministra zdravotnictví Julínka a koaliční vládu v čele s Občanskou demokratickou stranou zavést tyto poplatky. Hlavní důvod, který byl uváděn, byla regulace, regulace spotřeby zdravotní péče. Chtěl bych podotknout, že poplatky byly zavedeny ale plošně pro všechny občany bez rozdílu věku, bez rozdílu sociálního statutu.

Takto plošné poplatky bez rozdílu věku, bez rozdílu sociálního statutu nenajdete prakticky nikde v celé západní Evropě.

Musíme se tedy ptát, koho měly poplatky zregulovat. Pochopil jsem, že hlavním záměrem ministerstva zdravotnictví bylo jaksi snížit počet zneužívatelů zdravotní péče, tedy, jakýchsi simulantů, nicméně když se to probíralo, tak jsme se ptali: pane ministře – tehdejšího ministra – ukažte nám statistiky a důkazy o tom, jaké vysoké procento nebo promile je těch, kteří zneužívají v České republice zdravotní péči. Jistě, jednotlivci se vždycky najdou. Ovšem o tom se hovořilo jako o faktu, nicméně nikdo nepředložil žádné důkazy o tom, kolik procent, či promilí je lidí, kteří zneužijí zdravotní péči. Navíc tato argumentace má i logickou trhlinu, protože, dámy a pánové, myslíte si, že člověk s infarktem zneužívá zdravotní péči. Co mu má ten poplatek způsobit? Má ho odradit od toho, aby si volal záchranku? Má ho odradit od toho, aby šel do nemocnice, aby ležel v nemocnici? Nebo třeba pacient s rakovinou – jakým způsobem ho má zregulovat ten regulační poplatek, tak, že má zůstat doma? Nebo člověk, kterého srazil automobil, nebo se mu stane jiná vážná nehoda, jak ho má poplatek zregulovat. Mají ho příbuzní naložit, odvézt a ošetřovat doma v kuchyni, protože zneužívá zdravotní péči? Tak ho má ten poplatek zregulovat? Takhle jsme se ptali tehdejšího ministra Julínka. Nedokázal nám odpovědět, ale stále říkal, že poplatky regulují. Ptali jsme se, jak mají poplatky zregulovat těhotnou ženu, která jde na porod. Nemá jít tedy do porodnice, má odrodit doma, má si vzít k dispozici nějakou sousedku k pomoci? Já se na to ptám, jak to má zregulovat toho novorozence. To byly legitimní otázky, na které jsme odpovědi v podstatě nedostali, protože tam jistě všichni cítíme tu nelogičnost, ten rozpor. Přece mám-li poplatek, který říká, že je regulační, tak přece musím něco zregulovat.

Tudíž se ptám, jak tyto vážně nemocné stavy má poplatek zregulovat, když tito vážně nemocní ho musí platit. Dobře. Pan ministr to nevysvětlil, nedokázal ani vysvětlit, proč nešel jinou cestou, třeba systémem, který používají v Německu, který do značné míry s jistým pojetím širším se dá skutečně nazvat regulačním.

Ptali jsme se pana ministra, jakým způsobem vyřeší, že tento systém poplatků dopadá poměrně tvrdě na celou řadu lidí, kteří mají nízký sociální statut a řadu chronických onemocnění. Bylo spočítáno, že u některých těchto lidí poplatky zvednou měsíční náklady o mnoho set korun, někde v řádu 700 – 800 korun. Pan ministr tehdy argumentoval a říkal, vždyť já zavádím pětitisícový regulační limit, ten limit ochrání 150 000 lidí. To jsou slova tehdejšího ministra Julínka v PS. My jsme mu namítali, říkali jsme, pane ministře, mýlíte se, žádných 150 000 lidí prostě limit nepřekročí, ten pětitisícový. To budou maximálně tisícovky lidí, někde mezi 5 – 15 tisíc lidmi. Jaká je realita po tom roce? Myslíte, že přišel pan ministr Julínek do PS a řekl, promiňte, spletl jsem se, dali mi špatná čísla. Žádných 150 tisíc lidí to není, je to podle posledních statistik okolo 15 tisíc. Čili, kdo měl pravdu v odhadu, v podstatě poslanci sociální demokracie, kteří vycházeli jenom z nějakých svých dat a propočtů, nebo aparát ministerstva zdravotnictví, čítající 300 lidí v čele s ministrem Julínkem? Dneska vidíme, kdo měl pravdu. Měli jsme pravdu my. Bohužel žádná reflexe nenastala. My jsme říkali, ten pětitisícový limit prostě nebude fungovat. Ano, nefunguje. Ochránil z 10 miliónů obyvatel 15 tisíc.

Víte, další věc, pan ministr argumentoval a říkal, podívejte, díky těm poplatkům jsme ušetřili. Zbyly peníze pro těžce nemocné. Přece ten jeho hlavní argument, který často zazníval – přece je normální, aby si člověk koupil paralen nebo acylpyrin, ale pak když dostane tu vážnou chorobu, aby se o něj systém postaral. Zní to logicky, ale pak se musíte ptát na jednu věc. Proč vůbec paralen má být psán na recept, resp. má být hrazen pojišťovnou. To je plně v kompetenci ministerstva zdravotnictví rozhodnout, které léky budou a které léky nebudou hrazeny z pojištění.

Celou dobu novodobé historie České republiky všechna ministerstva zdravotnictví prostě probírala seznamy léků a postupem času vyřazovala všechny léky, které není nutné hradit z veřejného pojištění. Pak najdete to, že nejsou hrazeny kapky do nosu a spousta dalších léků není hrazena. Ptal jsem se pana ministra na ten oblíbený jeho slogan, který bezmyšlenkovitě přejala většinou pravicová média jako opičky, které prostě opakují o tom, že banán je na stromě, i kdyby na stromě rostly kokosy. Jenom proto, že to řekl jejich oblíbený pravicový politik. Pak v podstatě jsme říkali, prosím vás ale, to je přece úplně nesmyslný, hloupý příklad. Paralen je v kompetenci ministerstva zdravotnictví – ho vyřadit a vůbec nehradit z pojištění. Takže netvrďte, že tento systém zajistil, že paraleny nejsou hrazeny. To šlo zajistit jiným způsobem bez poplatků, stejně efektivně. A kdo se tváří, že to nevidí, tak buď o tom nevím, nebo o tom nechce vědět. Víte, ale co to přineslo ve svém jiném důsledku? Už před zavedením poplatků, čili v prosinci 2007, leželo na zdravotních účtech pojišťoven nějakých 27 miliard. Ano, dámy a pánové, 27 mld. leželo na účtech zdravotních pojišťoven před zavedením poplatku. Takže, jak platí teze bývalého pana ministra, který říkal, díky poplatkům máme na tu drahou léčbu. Ta drahá léčba nás vyšla v loňském roce – když to hodně zjednoduším – třeba na nějaké 4 – 5 miliard. Stojí-li mi něco 5 miliard, ale mám-li 25 miliard na účtech dávno před zavedením poplatků, opět nelogičnost, demagogie. Prostě nemohu tvrdit, že mám-li na účtě určité peníze, tak to, že jsem od někoho doslova vyprosil, vyžebrał, nebo vyrazil z něj 5 korun, tak umožnilo, že jsem si koupil něco, když na mém účtu dávno před tím ležela spousta peněz.

Čili opět nepravdivý argument, zavádějící, nepravdivý argument, který v době, kdy byly poplatky zaváděny, prostě neplatil. Kdyby to bylo v jiné době, v jiné ekonomické situaci, dobře, ale v tu chvíli, kdy poplatky byly zaváděny, tento argument tehdejšího ministra Julínka byl nepravdivý. Je nepravdivý doposud.

Víte, další problém, který nastal, my jsme upozorňovali, říkali jsme, heleďte, hodně lidí, kteří platí poplatky, prostě skutečně si nebudou moci dovolit zdravotní péči. Pan ministr říkal, to je nesmysl, každý na to má, přece každý má 30 korun. Víte, bohužel, problém podstatné části české politické reprezentace je, že žijeme v odtrženém akváriu. Prostě, já jsem říkal tehdy ministrovi Julínkovi, premiéru Topolánkovi a dalším členům vlády, říkal jsem, pojďte, zkuste si vyžít za 6, 7, 8 tisíc měsíčně. To mnozí z vás máte na své útraty na den, dva tři. Ale zkuste v dnešním světě pár měsíců žít za částky, které jsou běžné pro většinu starobních důchodců a drtivě běžné nebo normální pro většinu, drtivou většinu invalidních důchodců.

Za to ti lidé musí zaplatit všechno, své životní náklady, které jim zvyšujete tím, že jste zvýšili DPH na potraviny, zdražili potraviny, energie, nemá to cenu opakovat. Prostě zkuste si to vyžít měsíčně za 6 – 7 tisíc a mít několik vážných chorob k tomu. A pak řekněte, jak jste vyžili. Pan ministr Julínek, premiér Topolánek se nám smáli, říkali: 30 korun nic není. Jaká je realita, asi 30 korun docela něco je, protože ještě donedávna tvrdil bývalý pan ministr Julínek, že vlastně lidem těch 30 korun už nevadí, že si na ně zvykli.

No ledva jsme v krajských lékárnách zrušili poplatek za položku na receptu, tak jsou tam obrovské fronty. Myslíte, že v těch frontách stojí lidé jen proto, že nemají co jiného na práci. Jistě, to si může myslet ODS, ale běžte mezi ty lidi do fronty a zeptejte se jich. Já jsem tam byl minulý týden. Hovořil jsem s těmi lidmi. Jeden jak druhý nemají peníze nazbyt. Prostě ti lidé tuto možnost přivítali, protože ty poplatky je skutečně výrazným způsobem zasáhly. Snížily jejich ekonomický statut.

Prostě tím, že hovoříme s lidmi, se dozvídáme to, co nám říkají i statistiky. Stovky, tisíce lidí v této republice přestaly chodit k lékaři a přestaly užívat svoji chronickou medikaci. To potvrzují jak statistiky, tak konkrétní výpovědi konkrétních lidí, se kterými se setkávám. Prosím, vyjděte ze svých malostranských paláců a běžte mezi ty lidi a zkuste s nimi debatovat o tom a dozvíte se totéž, co víme my, co nám říkají ti lidé, to znamená, ti říkají: Pane doktore, já jsem přestal užívat své léky na vysoký tlak. Pane doktore, já jsem přestal užívat své léky na cukrovku. To jsme chtěli? To jsou ti černí pasažéři, kteří zdravotní systém vysávali? Lidé s vysokým tlakem a s cukrovkou?

Odborníci se chytají za hlavu. Zatímco doteď nás každou chvíli odborná lékařská veřejnost přesvědčovala, nás jako lékaře, laickou veřejnost a říkala, běžte k lékaři na pravidelné prohlídky, protože můžete mít vysoký tlak, který nebolí a který vás může zabít. Tím, že prostě dostanete mrtvici, infarkt, rychleji se bude rozvíjet ateroskleróza. A přitom to roky nemusíte vůbec vědět. Diabetologové říkali totéž o cukrovce. A všichni se shodují a říkají: vysoký krevní tlak i cukrovku musíte mít neustále pod kontrolou, chodit na kontroly, užívat pravidelně léky, protože každá dekompenzace těchto chorob znamená, že si uřezáváte měsíce a roky svého života. To je prostě odborná realita.

Já s trochou nadsázky mezi kolegy lékaři říkám: Česká republika, teď to bude zajímavé udělat zpětnou studii, protože díky ministrovi Julínkovi my zjistíme, jestli platí po desetiletí ověřené teorie pilíře medicíny o tom, že třeba neléčený vysoký tlak způsobuje některé choroby. O tom, že neléčená cukrovka vede k určitým onemocněním. To jsou v podstatě pilíře.

A dnes, díky ročnímu poklesu počtu pacientů, kteří přestali užívat tyto léky, tak se dozvíme, jestli ověřená pravda skutečně je pravdou. Bude to poněkud drsný experiment.

A to není jenom z výpovědí lidí, jak říkám, ale podívejte se do statistiky, jak poklesly léky na vysoký tlak, jak poklesly léky na cukrovku, jaký výkyv to v jejich spotřebě prostě udělalo. Já bych to bral jako varování. Současná vláda to bere asi jako dobrou věc, že se ušetřilo. Myslím si, že tady šetříme koruny, abychom vzápětí museli vynaložit statisíce za léčbu závažných komplikací těchto nemocných lidí.

Dámy a pánové, ještě pár slov, nemá cenu tady dále zdržovat zahraničními modely, ale jen abyste věděli, myslím, že řada z vás to ví nebo o tom četla a slyšela. Že nikde v zahraničí nefunguje systém, který tady zavedla vláda v čele s ODS.

Všude máte, včetně Slovenska, které bylo pro bývalého ministra Julínka velkým příkladem – ta Zajacova reforma. Mimochodem, znáte vtip, který se tehdy na Slovensku říkal? Tam se říkalo, že zatímco všude na světě dělají lidé pokusy na zajících, tak Slovensko je jediná zem, kde zajíc dělá pokusy na lidech. Takhle byla na Slovensku hodnocena reforma slovenského zdravotnictví, která se stala vzorem pro naši vládu.

Vláda se ani nepoučila z toho, že slovenská vláda na tom naprosto vyhořela, zkrachovala. Dokonce naše vláda se držela známého osvědčeného českého hesla: Nejenom dohnat, ale předejhnat! My jsme si dali za úkol – resp. vláda ODS – být ještě důslednější a lepší a tvrdší než byla vláda Dzurindova na Slovensku a než byla reforma ministra Zajaca. Zatímco tam aspoň existovaly různé sociální výjimky věku, sociálního statutu, tak my jsme to zavedli šmahem, bez výjimek, pro všechny. Nemáš peníze, máš smůlu. Měl ses snažit, měl jsi na to myslet dřív, když jsi byl mladší, zdravější, měl sis spořit, abys teď mohl platit. Jestli jsi na to nemyslel, máš smůlu. To byla filozofie vlády Mirka Topolánka, se kterou tuto reformu prosazovala silou pomocí hlasů přeběhlíků z jiných politických táborů.

Dámy a pánové, teď se to vládě vrátilo jako bumerang. Já doufám, že v Senátu jste si vědomi všech těchto faktů. Jste si vědomi, že drtivá většina občanů České republiky ty poplatky prostě nechce. Nejenom, že to říkají ve statistických šetřeních, ale řekli to i v krajských volbách. Prostě my jsme před krajskými volbami jasně říkali, že ty volby jsou referendem i o reformě zdravotnictví i o poplatcích z dílny premiéra Topolánka. Víte, jak volby dopadly. To vám nestačí výsledek voleb? Vám nestačí nejen průzkumy názorů lidí, ale i výsledek voleb? Vám nestačí fronty v lékárnách, kde byly zrušeny poplatky, kde lidé hlasují tím, že tam stojí. A nevádí jim to, protože oni říkají: My rádi tady postojíme, protože za půl hodiny my ušetříme 90, 120, 150 korun. Protože málokdo má jednu položku, jeden lék. Prostě to je naivní představa.

Že to říkají laici, budiž. Ale že to někdy říkají lékaři, to mne zaráží, protože každý ví, že drtivá většina pacientů nejde s jednou položkou na receptu. A že je tam efekt sčítání poplatků. To je problém. Víte, dokonce jsme se nedávno dozvěděli tuším z úst prvního náměstka ministra, nyní prvního náměstka ministryně, pana Šnajdra, že proč se ti důchodci tak rozčilují, když tolik utratí za alkohol a cigarety. Pravděpodobně se asi pohybuje každý v jiné sféře. Možná, že v okolí pana náměstka Šnajdra jsou důchodci bohatí, dobře situovaní, kteří nevědí, co s penězi a skutečně hýří. Z mé zkušenosti vyplývá, že 95 procent, 99 procent českých důchodců skutečně si nežijí nad poměry. A myslím si, že říkám zkušenost, kterou známe každý.

To je ten skleník, ve kterém se někteří politici pohybují. Prostě mají pocit, že důchodci každý den vykouří 50, 60 cigaret, vypijí 10 piv, dají si několik panáčků, pak si ještě zajdou na večeři do restaurace.

Dámy a pánové, to jsou možná vaši příbuzní, protože vy díky platům na to máte. Normální starobní důchodce žijící za průměrný důchod nějakých 8000 prostě na to nemá. A беру to trochu jako urážku drtivé většiny seniorů, drtivé většiny invalidních důchodců, že jim vysoký vládní úředník přes média vzkáže, proč vám vadí nějakých 30 korun, když vy je utratíte za bůhví kdeco.

Vraťme se zpátky na zem. Vraťme se do reality České republiky. Pokud neměla vládní koalice rozum loni a silou, jak jsem říkal, převálcovala Poslaneckou sněmovnu a prosadila poplatky, které odmítá drtivá většina českých občanů, tak dnes po roční zkušenosti bychom ten rozum měli mít.

Máte jedinečnou šanci tuto chybu napravit. Udělat chybu může samozřejmě v životě každý. Nejsme neomylní. Setrávat v omylu je však už neodpustitelné.

Já děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gaidůšková: Děkuji, pane navrhovateli a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákonu výbor pro zdravotnictví a sociální politiku, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 16/1. Zpravodajem výboru je paní senátorka Alena Palečková, kterou nyní prosím, aby nás seznámila se svou zpravodajskou zprávou. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Alena Palečková: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové, pane poslanče, dovoluji, abych přednesla zpravodajskou zprávu k tomuto senátnímu tisku č. 16. Náš výbor se zabýval tímto tiskem na své schůzi minulý týden a obecně k projednávanému tisku lze říci, že představuje soubor tří zákonů, který tvoří novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění, o Všeobecné zdravotní pojišťovně a zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.

Původní návrh, kterým se zabývala Poslanecká sněmovna, byl návrh poslanců klubu sociální demokracie, jehož cílem bylo rozšířit okruh výjimek z povinnosti platit regulační poplatky. Tedy ne zrušit regulační poplatky zcela, ale rozšířit okruh lidí, kteří jsou vyjmuti z povinnosti hrazení. Jednalo se tam o pojištěnce mladší 18 let, o seniory, o lidi pobírající plný nebo částečný invalidní důchod, starobní důchod atd. Dále tam bylo zrušení povinnosti zdravotnických zařízení vybírat regulační poplatky a zrušení ustanovení o sankci za opakované porušování uvedené povinnosti, což by de facto znamenalo, že sice nějaké poplatky v zákoně jsou, ale nikdo se nemusí tímto zákonem řídit.

V rámci legislativního procesu v Poslanecké sněmovně byl původní poslanecký návrh rozhodnutím Sněmovny zcela změněn a došlo zcela ke zrušení úpravy týkající se regulačních poplatků a došlo k tomu na schůzi, která se konala 17. prosince 2008, tedy těsně před vánočními svátky, kde ve druhém čtení byly vzneseny dva komplexní pozměňovací návrhy, kdy každý představoval úplně jiné znění celého zákona, a dále 62 pozměňovacích návrhů. Už z toho si asi dokážeme udělat obrázek o tom, v jaké atmosféře a jak podrobně byly jednotlivé návrhy projednávány.

Ve třetím čtení potom na téže schůzi 19. prosince byl nakonec schválen návrh paní poslankyně Markové, který rušil zcela regulační poplatky. Pro tento návrh bylo 97 poslanců, 92 bylo proti ze 193 přítomných.

K tomuto tisku, který přišel k nám do Senátu, byly vzneseny legislativní připomínky, které zjišťovaly, že návrh neobsahuje přechodné ustanovení, které by

umožnilo probíhající řízení o navrácení částek, které překročily limit 5000 Kč a měly být vyplaceny a nebylo to vyřešeno do okamžiku znění nebo vstoupení v platnost nového zákona, tak nebylo tímto zajištěno, že budou tato řízení dokončena a že těmto lidem budou přeplatky vyplaceny.

Dále tam nebyla úprava, která by umožňovala dokončit zahájená správní řízení v případech, kdy se jednalo také o částky přesahující limit. Dále tam chybělo ustanovení, které by se promítlo do zákona o daních z příjmů, protože předmětem daně z příjmu není částka vrácená zdravotní pojišťovnou za překročený limit a v daňovém zákoně toto nebylo upraveno.

Náš výbor, jak jsem řekla, se zabýval touto předlohou na své schůzi v minulém týdnu a jednal o předloženém komplexním pozměňovacím návrhu, který byl vypracován na základě nejčastějších připomínek a některých pozměňovacích návrhů, které byly předneseny v PS. A spočíval v tom, že z povinnosti hrazení všech zdravotnických poplatků byly vyjmuty děti v pěstounských rodinách, čímž se dostaly na roveň dětem v dětských domovech. Dále byli od všech těchto poplatků osvobozeni lidé žijící v sociálních ústavech čerpající pobytové sociální služby, které nemají dostatek prostředků na úhradu regulačních poplatků.

V pozměňovacím návrhu byly osvobozeny od poplatků za návštěvu lékaře také děti do dovršení věku 15 let, protože u této skupiny se dá předpokládat, že nedochází ke zneužívání lékařské péče, dále se mění roční limit na regulační poplatky, původně pětitisícový, v komplexním pozměňovacím návrhu se stanovoval limit na částku 3000 Kč. Další změna proti původnímu znění zákona je v tom, že do tohoto limitu se započítávají i doplátky na léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely, které mají podpůrný a doplňkový charakter, čili pro seniory nad 65 let se do ochranného limitu započítává více částek.

Podstatná změna se týká i hrazení regulačního poplatku v lékárně. Zůstává paušální 30tikorunová částka za položku na receptu, ale podstatné je to, že tento 30tikorunový poplatek se neplatí v případě, že doplatek na tento lék je vyšší než 30 Kč. Chrání to samozřejmě pacienty, kterým jsou dlouhodobě předepisovány léky s doplátky nad 30 korun. Myslím si, že do této kategorie spadají právě léky, o kterých tady bylo mluveno, tzn. léky na vysoký tlak, cukrovku, ale i mnoho jiných.

Léky s nižším doplatkem než 30 Kč mají tento třicetikorunový poplatek, ale pouze tento třicetikorunový poplatek.

Toto ustanovení si zároveň zachovává regulační charakter, to znamená, to, že na recepty nejsou předepisovány ty levné již zmiňované paraleny apod. Zároveň zamezuje zdražení léků, ke kterému by nutně došlo při zrušení regulačních poplatků, protože by lékárny samozřejmě měnily opět marži.

Tento pozměňovací návrh, jehož nejdůležitější části jsem tady teď zmínila, byl v našem výboru přijat. Byl přijat pěti senátory z přítomných, proti nebyl nikdo, tři senátoři se zdrželi.

Já vám teď přečtu usnesení výboru ze 4. schůze konané dne 21. ledna 2009 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Senátní tisk č. 16.

Po odůvodnění zástupce předkladatelů poslance MUDr. Jaroslava Krákory a zpravodajské zprávy senátorky Aleny Palečkové a po rozpravě výbor:

1. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, které jsou přílohou tohoto usnesení.

2. Určuje zpravodajkou výboru pro jednání o návrhu zákona na schůzi Senátu senátorku Alenu Palečkovou. Tolik zpravodajská zpráva o jednání ve výboru pro zdravotnictví a sociální politiku.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji vám také, paní senátorko, a prosím vás, abyste se posadila ke stolku zpravodajů, sledovala rozpravu a zaznamenávala případné další návrhy, k nimž můžete po skončení rozpravy zaujmout stanovisko. Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat.

Mám 5 přihlášených do rozpravy. Prvním je pan senátor Julínek. Ptám se, zda chce navrhnout – nezabývat se. Pan Dienstbier? Korytář? Nedoma? Janeček? Liška? Konstatuji, ještě pan Jiří Bis. Ptám se, jestli nechcete navrhnout – nezabývat se. Dobře. Ještě se přihlásila paní Daniela Filipiová. Ptám se, paní ministryně, jestli chcete navrhnout – já vás prosím, abyste se teď nehlásili do rozpravy, protože otázka je, zda někdo chce navrhnout podle § 107 Jednacího řádu, abychom se návrhem zákona nezabývali. Není tady nikdo takový.

Otevírám v tomto případě obecnou rozpravu. Jako první se přihlásil pan senátor Tomáš Julínek. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Tomáš Julínek: Děkuji, paní místopředsedkyně. Vážené kolegyně a kolegové, dovoluji, abych se vyjádřil k tomuto tisku. Na úvod jenom malou reakci na předkladatelskou zprávu. Dovolím si na některé věci přímo, konkrétně nereagovat, protože považuji tento sbor za úctyhodný, schopný posoudit fakty a nebudu vás tudíž nějakým způsobem mentorovat, neboť si myslím, že každý ví, že zástupce předkladatelů je propagátor poplatků. Každý ví, že navrhoval velmi tvrdou spoluúčasť a ti zasvěcenější dokonce vědí, že v návrzích reforem ČSSD byl i tzv. pokladenský systém s 20% účastí v ambulantní péči. Tady – abych nebyl jako on – odkazuji na materiál časopisu Tempus, kde tento materiál byl představen, popř. materiály ČSSD, ze kterých se to dá vyčíst.

Zároveň vím, že víte zcela určitě, že za záchrannou službu se 30korunový poplatek neplatí, takže lidé neumírají na infarkt kvůli 30 Kč a že za preventivní prohlídky se také neplatí, to znamená, že lidé nezanedbávají prevenci. Zároveň jistě pochopíte, že demagogie se neobjasňuje, ale že se odsuzuje, a tudíž nebude po mně chtít, abych reagoval na některé věci.

Pokud jsem možná něco nedokázal vysvětlit, tak v tomto případě může jít také o poruchu na příjmu, nikoli o neochotu něco vysvětlovat.

Chci zdůraznit, že poplatky pro mě nejsou žádný zásadní reformní krok, který by lámal české zdravotnictví, na kterém bych lpěl jako na svém dítěti, tak jak se mi to někdy v médiích podsouvá, ale že to byl konkrétní krok na konkrétní situaci v českém zdravotnictví v určitý čas.

Proto bych prosil, poslouvejte argumenty, které jsou ověřitelné, jsou z dat pojišťoven a ministerstva zdravotnictví, jsou seriózní, vždy jsem se snažil o seriózní argumentaci. Zkuste si odmyslet, že je přednáším já, aby to nebylo zbarveno nějak emotivně.

Jen rekapitulaci historie vzniku. Ale na úvod bych chtěl zdůraznit, že veřejné zdravotní pojištění je určeno a sbírají se peníze především na zdravotní péči. Veřejné zdravotní pojištění nemá suplovat fondy, které se nazývají sociální dávky nebo sociální péče. Protože v tehdejší době, když jsme to zaváděli, jsme věděli, že sociální systém v ČR, systém dávek, není pružný, je velmi komplikovaný, a že nelze reagovat

na některé situace, které by mohly vzniknout platbami ve zdravotnictví v sociálním systému, že také není úplně jednoduché zavést okamžitě na nějaký fenomén dávku, volili jsme částku 30 Kč, která je rozhodně na hranici citlivosti pro české občany, a proto jsme volili již přímo v zákoně určité výjimky, které měly ošetřit eventuální sociální problémy, jako např. vyjmutí lidí v hmotné nouzi. Tyto byly potom rozšířeny o některé úzké skupiny obyvatel tak, jak je prezentovala paní zpravodajka Palečková ve svém představení, na některé úzké skupiny, které se navrhuje doplnit, s kterými ministerstvo zdravotnictví souhlasilo.

Já chci jen připomenout, že historie byla takováto: Především v českém zdravotnictví se nepochybně plýtvá. Prostě vyhodilo se do kanálů léků za 10 mld. Kč. To byla věta, s kterou jsme vstupovali do poplatků. Tyto věci byly statisticky ověřeny a byly součástí jednoho výzkumu farmaceutické fakulty. To není něco, co bychom si my vycucali z prstu. To byl fakt. Samozřejmě v českém zdravotnictví se také uplácí. V českém zdravotnictví je plno nehospodárností, které nesouvisí přímo s poptávkou, s pacienty, ale to jsme se snažili řešit reformními zákony. Nepochybně ale i na straně poptávky je určitý fenomén péče zadarmo, kdy si to беру z toho švédského stolu. Proto 30 Kč mělo připomínat marginálním způsobem, že zdravotní péče něco stojí.

Zároveň jsme řešili konkrétní finanční stav v tom roce. Protože vláda Mirka Topolánka nastoupila a zjistila – nebo věděla o obrovské zadluženosti státního rozpočtu a byla některá nekompromisní opatření ministra financí a celé vlády, co se týká škrtnutí státního rozpočtu. I kdybych nakrásně chtěl a bylo by pro mě příjemné, aby nebyla zmrazena platba za státní pojištění, tak jako jediný – ministr zdravotnictví – jsem se s tím musel vypořádat, neboť to byl zásadní úkol této vlády, ozdravit státní finance, veřejné finance a musel jsem s tím nějakým způsobem pracovat. Takže samozřejmě i ten finanční efekt není zanedbatelný a zabránění plýtvání, popř. výnos z poplatků má své opodstatnění.

Zmrazení platby za státní pojištění fakticky znamenalo chybění téměř 10 mld. Kč a muselo se s tím něco udělat, protože bylo potřeba udržet stabilitu ve zdravotnictví. Bylo potřeba také udržet stabilitu pro žádoucí změny ve zdravotnictví.

Teď jednotlivé fakty a výsledky. Prosím, je to všechno ze statistik, samozřejmě s jakýmsi zaokrouhlením pro toto jednání. Ale jsou to seriózní data.

Za poplatky v roce 2008 se vybralo 5 mld. Kč. Z toho nejvíce se vybralo právě za položky na receptu. Také to vedlo potom k úsporám 5,5 mld. Kč z veřejného zdravotního pojištění. To je, prosím, kvalifikovaný odhad. Přičemž zase největší částkou byly právě ony paraleny, brufeny, které se přestaly psát na recept a které dál nezatežovaly rozpočet veřejného zdravotního pojištění.

Teď budu jmenovat jednotlivá fakta, která dokládají účelnost a účinnost poplatků v té době. Poklesla návštěva na pohotovosti, tzv. LSPP, o 40 %, tj. těch 90 Kč. Zároveň se nezvýšil počet výjezdů zdravotnické záchranné služby nad běžný nárůst výjezdů této záchranné služby, tak jak se někteří obávali. Počet položek na receptu klesl asi o 30 %. Počet balení vydaných na recept asi o 15 %. Zdůrazňuji, že v ČR se nadužívají léčiva, trpíme tzv. polypragmasií, tzn. nadužíváním léčiv, což je tendence u nás.

Návštěvy u specialistů např. klesly o 17 %. Klesl počet ošetřovacích dnů, ale vzrostl počet hospitalizovaných. Počet preventivních a dispenzárních prohlídek vzrostl o 18 %. Protože nebyly zatíženy poplatky. O 18 %! To znamená, my jsme nečekali takový vklad do prevence. Počet hospitalizací přímo v LDN a v hospicích vzrostl o 5 %.

Myslím, že všichni víme, jaký je problém umístit lidi do LDN, jaké jsou čekací doby, jaké s tím vznikly problémy a jaký je komfort, nebo spíše diskomfort, v mnohých LDN.

Limit 5000 Kč je úplně nový fenomén, který byl zaveden v českém zdravotnictví. A protože největší náklady mají pacienti za doplatky na léky, nikoli za poplatky, ale za doplatky na léky, tak začal poprvé chránit občany, kteří užívají hodně léčiv nebo mají velké doplatky, před těmito doplatky. Je v této situaci jedno, jestli jsme prognózovali 120.000, já to ještě znovu vysvětlím, nebo 150.000. Fakticky je to 20.000 na konci roku. Ale prostě 20.000 lidí to ochránilo. A ochránilo to ty, kteří byli nepochybně vážně nemocní a měli buď kumulaci těchto doplatků a poplatků, a nebo brali některé léky, kde byl ještě vysoký doplatek.

Proč jsme se zmýlili v tom předpokladu? Vycházeli jsme ze statistik z roku 2005 a 2006. Chci upozornit, že nebyly takové, jak jsou dnes, tzn. úplně exaktní údaje z lékáren, ze zdravotnických zařízení, kolik se přesně doplatilo na léky nebo kolik se přesně zaplatilo poplatků, ale že se to odhadovalo podle statistického průzkumu. Tzn., vzala se jakási skupina lidí a z toho se odhadlo, kolik asi platí na zdravotní péči a kolik asi doplácí na léky, protože žádná exaktní data o tom, kolik lidí doopravdy doplácí, nebyla, neexistovala. Vycházeli jsme z těchto odhadů, které byly ale vypočítávány podle situace v roce 2006, ale během roku 2008 došlo k významné změně struktury doplatků. Jednoduše řečeno, byly především sníženy u těch léků, které jsou na vážná onemocnění, která jsou vzácná. To znamená, sami jsme si tuto hodnotu snížili a tím pádem méně lidí se dostalo nad hranici 5000 Kč. Tato opatření byla také v batohu a naběhla jejich účinnost, jak už to bývá, později, tzn. především 1. 11. 2008, kdy se dramatickým způsobem snížila cena léčiv, a dramatickým způsobem klesly doplatky. Dokonce pod úhradu pojišťovny. Dokonce 20 % ušetřily i pojišťovny. Tak musely jít firmy s cenami dolů v rámci nově zavedeného systému. Výsledkem toho bylo, že nešetřili jen pacienti na doplatcích, dokonce i zdravotní pojišťovny na úhradách, což ovlivnilo samozřejmě celkovou bilanci a celkovou politiku, byla to i vyhláška, kterou jsem já ještě vydával postaru, která změnila strukturu v roce 2008, a tím pádem nepřekročilo tolik lidí.

Logickým vyhodnocením poplatků – a já vítám, že to je teď v pozměňovacím návrhu, stejně by se tak stalo – bylo to, že tento limit můžeme snížit, takže do něj můžeme zahrnout více klientů a můžeme ušetřit. Ale nemůže na tom být nic negativního. Protože před rokem 2008 žádný takový limit nebyl. Dobře, neudělali jsme úplně nejlepší prognózu, dělali jsme ji podle dat, která jsme měli, ale kdybych to aplikoval na rok 2006, a byly by možná takové podmínky jako v roce 2008, tak přinejmenším v roce 2006 – přinejmenším, když budu hodně korektní – 20.000 lidí mělo velký problém. Dvacet tisíc lidí! A byli to vážně nemocní lidé, kteří ten problém v roce 2008 už nemají.

Jsou samozřejmě předkládány argumenty, které hovoří o výdajích důchodců, které jsou také statisticky odhadnuty. Já jen připomínám, že meziročně došlo k nárůstu při srovnání 1. kvartálu 2007 a 1. kvartálu 2008 u důchodců – nárůst 102 Kč na výdaje na zdraví, v těch statistických hodnotách. Zdůrazňuji, že to nejsou peníze za poplatky, ale jsou to celkové výdaje na zdraví. Tzn. to je rozhodnutí pro důchodce, kolik investuje na zdraví. Ale fakticky za poplatky průměrně zaplatil důchodce 50 Kč za čtvrtletí. Padesát Kč! Pardon, za měsíc. A celkem šlo o nárůst o 63 Kč v nákladech na zdraví za kvartál v tomto případě.

Celkové náklady důchodců, které investují na zdraví, jsou 4 % ze všech nákladů, které mají. Čtyři procenta! Celkem je to 2,4 % v české populaci, co dávají na zdraví.

Byla řeč také o sociálních ústavech a byla dramatinována situace. Já jsem tenkrát chtěl jednoznačně po ministerstvu práce a sociálních věcí, ať situaci v sociálních ústavech řeší oni. Protože to je přesně sociální situace, nikoli otázka zdravotnictví, že mají problém někteří klienti sociálních ústavů, kteří jsou kryti fakticky sociálními dávkami s tím, platit poplatky. Byla dost velká neochota na MPSV, přímo to řešit, protože důchodci, nebo klienti těchto ústavů poměrně hodně platí, a platí přímo tomu ústavu. Je to rozpočet jiného resortu. A tam funguje prostě resortismus a musí chránit své peníze. Přičemž to mají být peníze pro lidi, nikoli pro ty ústavy. Takže důchodci platí od roku 2007 poměrně velké částky za další služby nad rámec služeb, které mají ve smlouvách, vynesení odpadků atd., a vůbec se to nedá srovnat s tím, co eventuálně museli zaplatit za péči.

To nemluví o tom, že jsme zásadním způsobem zlepšili zdravotní péči v sociálních ústavech, protože jsme rozšířili seznam výkonů a nasmlouvalo se daleko více zdravotní péče, tam šlo 900 mil. Kč, možná to bude ke konci roku i více, na zdravotní péči v sociálních ústavech. Přičemž v minulých letech se částka od zdravotních pojišťoven pohybovala někde kolem 200 – 250 mil. Kč. To znamená, významně se posunuly zvláště ošetrovatelské služby do sociálních domovů, ale recipocitu od sociálních ústavů jsme nedostali.

Dobře, udělal se pozměňovací návrh. Je tam pozměňovací návrh, který hovoří o tom, že klienti v sociálních ústavech, kteří by splnili podmínky hmotné nouze a nemůžou si sáhnout na hmotnou nouzi, protože takto to zákon neurčuje, neboť jsou kryti sociálním ústavem, budou vyjmuti z placení poplatků.

Ano, dobře, resort zdravotnictví udělal v tomto ústupek sociálnímu a tyto lidi vyňal, po dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí. Byly to dva tisíce lidí, kteří vypadli do režimu hmotné nouze...

Jaká je bilance roku 2008. Při zmražené platbě za státní pojištění a významném snížení podílu příspěvku státu do veřejného zdravotního pojištění a přitom, že kapitola ministerstva zdravotnictví byla v rozpočtu seškrtnuta o 27 %, byla zavedena hexavakcína pro děti, nové očkování z jednoho vpichu, bylo uvolněno a připraveno na rok 2009 pět set mil. Kč na vzdělávání lékařů. Poprvé od revoluce lékaři dostanou příspěvek na své vzdělávání, pět set mil. Kč. Byla vytvořena rezerva, která hovoří především o měsíční rezervě plateb zdravotních pojišťoven, která je okolo třiceti miliard, z toho asi 25 mld. Kč tvoří pohledávka zdravotnických zařízení, které musí plnit zdravotní pojišťovna vůči klientům, tzn. to je měsíční platba, takhle to je měsíční platba zdravotnických zařízení. A pět mld. Kč je opravdu přebytek veřejného zdravotního pojištění z minulého roku, to, co si vnášíme do roku 2009.

A protože ve zdravotnictví se musí také dobře hospodařit, a protože se dal předvídat určitý krizový jev i ve zdravotnictví, popř. posílení některých projektů, tak se tyto peníze budou sakra hodit v letošním roce. Jak jistě víte, zdravotnictví je závislé na příjmech z odvodů z mezd a při stoupání počtu nezaměstnaných stoupá podíl státu na platbě za státní pojištění, to znamená, že se zvyšují výdaje ze státního rozpočtu, ale zároveň poměrně prudce klesají příjmy veřejného zdravotního pojištění. A prognózy, když jsem byl ministrem, které byly udělány, už byly hodně optimistické, a nyní budou nastupovat pesimističtější - po pondělním jednání vlády. Proto situace ve zdravotnictví nebude vůbec růžová a bude dobře, že jsou tam tyto rezervy vytvořeny.

Jsou samozřejmě připraveny zákony ve sněmovně příští týden a záleží, jak se k tomu odpovědně postaví poslanci, protože tyto zákony dávají garanci možnosti větší stability.

Ve zdravotnictví vždycky působí ekonomická krize s ročním zpožděním, protože úhrady se připravují na rok dopředu. Znamená to, že krizovým rokem nebude rok 2009, také díky těmto rezervám, ale rok 2010. A pokud rok 2009, také díky této neodpovědné hře o odpouštění poplatků skončí v minusu, tak rok 2010 bude poměrně kritický a problémový. A protože také nemusí být peníze ve státní kase, tak nemusí naběhnout platba za státní pojištěnce, tak jak je to na rok 2010 naplánováno. Situace může být velmi kritická. Lékaři dostali poměrně velmi slušné úhrady pro rok 2009, podařilo se nám uhradit velké množství péče.

Zároveň musím tady zmínit, že už neslyšíte o tom, že fakultní nemocnice jsou zadlužené, že se nedoplácí ze státního rozpočtu na dluhy fakultních nemocnic. A to, prosím, byla jenom obyčejná operativní exekutivní opatření, nikoliv systémová opatření typu třeba univerzitních nemocnic apod. a máme ve většině fakultních nemocnic bilanci v černých číslech. Nebude tedy zatížení ani eventuálním špatným hospodařením fakultních nemocnic, pokud se disciplína a režim bude dál na ministerstvu zdravotnictví dodržovat.

Mohli jsme dát například také více na prevenci AIDS, přesto, jaký byl rok a jaké jsme měli vstupní číslo.

Ale zároveň jsme opravdu mohli vydat na specializovanou péči do center na vážně nemocné, na onkologicky nemocné, na specifické choroby, Bechtěrevova choroba, revmatologie, vydat zásadním způsobem více peněz, ke kterým pomohly také poplatky a stabilita ve zdravotnictví. A jsou to téměř tři miliardy. Poprvé vůbec v dlouhodobé historii medicíny lékaři nebyli limitováni v těchto výdajích a nemuseli vymýšlet indikace tak, aby se vyhnuli adekvátní léčbě pro konkrétní opatření.

Poprvé, zdůrazňuji poprvé a opakuji to, onkologičtí pacienti mohli dostat tu nejmodernější léčbu právě díky tomuto a celkové výdaje na tuto drahou léčbu jsou asi 6 mld. Kč, takže si dokážete představit, že se jedná asi o 45 %, téměř o 50 % nárůstu na tyto choroby a léčení pacientů. To znamená, není nutné a není možné to zpochybnit, protože se to dá vyčíst z jakýchkoliv čísel, která jsou dostupná.

Zároveň se zkrátily čekací doby na některé plánované operace, jako jsou kyčle, protože to byla zase operativní exekutivní opatření, ale umožnily to samozřejmě i finanční rezervy, a spíše liknavostí zdravotních pojišťoven tyto doby nebyly ještě kratší, tak jak by možná umožňovaly finance roku 2008.

O snížení doplatků na životně důležité léky už jsem hovořil. Ale protože ten proces podle zákona č. 48 a jeho novely a nového způsobu stanovování cen a úhrad léčiv byl přijat v rámci batohu a bude působit ještě v roce 2009, protože 1. listopadu 2008 se přehodnocovaly maximální ceny léčiv, nikoliv podle toho, jak na ministerstvu zdravotnictví nějaká komise jmenovaná ministrem nebo ministrem určil. To, že to bylo provázeno korupcí, je všeobecně známo, známe i nějaké videonahrávky. Ale nejen to, ale proto, že tyto ceny se určují podle referenčních cen v EU a podle nejnižších cen, které jsou v EU. A stejně tak se stane nyní s úhradami během roku 2009 a budou přehodnoceny podle referencí úhrady zdravotních pojišťoven tak, aby byly adekvátní vybraným referencím států EU.

Poplatky určitě nenarušovaly solidaritu, ale zvyšovaly ji. To se dá jednoduše dovodit z toho, co jsem říkal.

Snaha změnit poplatky v rámci řekl bych naprosto totálního populistického harašení, kdy opravdu se dramaticky demagogicky staly tématem voleb, má svoje důsledky. Vy jste odpovědní zákonodárci a musíte o nich vědět a až budete rozhodovat, tak prostě o nich přemýšlejte a zvažte, co je důležitější, jestli nějaká linie vašeho stranického sekretariátu nebo stabilita českého zdravotnictví.

V roce 2009 nepochybně bude finanční krize a její hloubku neznáme. Jak už jsem se zmínil, hlavní důsledky budou pro rok 2010, to znamená, záleží na tom, jak skončí bilance roku 2009. Jestliže bychom totálně odpustili poplatky, bavíme se o prognóze bilance přibližně okolo minus 5, mínus 7 mld. na konci roku, což není nezanedbatelné, a situace může být ještě horší.

Poplatky fakticky teďka musíte vnímat jako protikrizové opatření, ať chcete nebo nechcete, prostě musíte to tak vnímat, protože blokují a umožňují větší stabilitu a možnost se s tím vypořádat v roce 2010.

Ale to, co je daleko podstatnější je, že na rok 2009 jsou nastaveny úhrady, jsou zdravotně pojistné plány, jsou nastaveny všechny toky peněz, a nejsou malé. A je velmi nezodpovědné, když zákonodárny sbor do tohoto procesu zasáhne, svým způsobem jde proti zákonu č. 48 o veřejném zdravotním pojištění a zákonu o pojišťovnách a pojistném, protože ty určují, že zdravotně pojistné plány mají platit a nemají být narušovány v průběhu roku. To znamená, že udělat rozhodnutí v průběhu roku je velmi neodpovědné.

Stejně tak neodpovědný je jeden z pozměňovacích návrhů, který se tady teď objevil na lavicích, je to myslím návrh pana senátora Štěcha a který říká, že zdravotní pojišťovny za stanovené výjimky vyplatí lékařům nějaký hypotetické sumy, které údajně měly vybrat. Jestliže se to udělá v průběhu roku a zákonem, tak je to opravdu velká zločinnost, protože těch minus pět nebo minus sedm miliard se může změnit na minus deset nebo minus dvanáct miliard. A to už je závažná záležitost. A přitom nevíme, jak se zachovají lékaři, jestli se zachovají spekulativně více či méně, protože tohle spekulaci dovoluje. Tyto záležitosti se dělají před koncem roku, když se určují úhrady na příští rok a dělají se exekutivním rozhodnutím v rámci dohodovacího řízení, v rámci politiky zdravotních pojišťoven, v rámci kontroly ministerstva zdravotnictví, které nastavuje a schvaluje zdravotně pojistné plány, a potom samozřejmě i Parlament. To se odehrává v této situaci. Proto to můžete udělat vždycky před tím rokem na příští rok, a klidně se to v roce 2010 dá udělat.

Pokud někdo něco takového dává, tak by jednak to nemělo být v zákoně, a jednak by to mělo být opatření eventuálně pro rok 2010. Teď to říkám naprosto korektně, jakkoliv s tím nesouhlasím ...

Ale my jsme zohlednili nastavení a eventuální kompromisy v poplatcích v úhradách lékařům od zdravotních pojišťoven. To byl onen koaliční kompromis, do šesti let atd. To bylo zohledněno v rámci úhrad lékařům. Ale v průběhu roku už to nelze, a když do toho zasáhneme pozměňovacím návrhem, tak vytvoříme problém.

Některé věci, které se objevily v pozměňovacích návrzích jak ve sněmovně, tak se objevily i tady v Senátu, mají jednoznačně populistický charakter, mají přesně opačný efekt, takže jejich autoři se mohou potom dočkat spíš odsudku, nebo záležití, na koho padne. Bylo by dobré, aby ti lidé byli vyjmenováni, aby lidé věděli, na koho se mají obrátit, kdo jim způsobil problém.

Limitace třiceti dnů za hospitalizaci, platby 60 Kč jenom do třiceti dnů znamená snížení příjmů, již nastavených příjmů LDN, znamená prodlužování hospitalizační doby a tendenci ukládat nebo odkládat, což je bohužel fakt, který známe, své příbuzné do LDN bez toho, aniž by k tomu byla indikace, a zhoršení komfortu v LDN a hospicích z hlediska obsazených míst a z hlediska zdravotní péče a možnosti ošetřování.

Třicet korun za blanket znamená fakticky zdražení všech léků, které jsou na recept, protože se tím zvýší marže lékárníků na jednotlivé léky, protože tak je nastaven zákon. Totéž se děje u 10 Kč za položku, u 20 Kč za položku, protože to je

výhodné jenom do 30 Kč doplatku, dál už to není výhodné, pak už je to nevýhodné, protože narůstá marže. Je potřeba se s tím seznámit.

To jsou věci, kde vás opravdu nebulíkují, jsou to fakta a je potřeba o tom vědět.

Objevil se tady kompromisní pozměňovací návrh, který hovoří o tom, že by měly být poplatky odpuštěny ne do 15 let, ale do 18 let. Nepovažuji to za rozumné, protože je známo, že právě tato část mládeže ráda využívá lékaře k tomu, aby se omluvila z písemky, mají k tomu různé důvody, a poklesl počet těchto klientů především orthopedických ambulancí velmi významně.

Ale dobře, já bych tento pozměňovací návrh chápal, ale já do něho doplním: Tato výjimka platí jenom pro všechnu mládež do 18 let, která nemá mobil. Víím, že je to legislativně pitomost, ale, s odpuštěním, stejná pitomost je odpouštět to důchodcům, protože zdravotní pojišťovny neznají a neumí identifikovat důchodce, ani invalidního, ani starobního. Proto pozměňovací návrh, který se objevil na lavicích, je nerealizovatelný, protože by muselo důchodové zabezpečení vydávat nějaká potvrzení permanentně a vznikl by obrovský zmatek. Proto tam může hrát roli jenom věková hranice. Zdravotní pojišťovny prostě neidentifikují, kdo je starobní nebo invalidní důchodce a nejsou schopny to identifikovat, natož lékaři, žádným způsobem.

O úhradě za pojištěnce zdravotní pojišťovnou při odpuštění poplatků – před tímto návrhem opravdu varuji, který může způsobit velké problémy.

Vážené kolegyně a kolegové, údaje, které jsem vybral pro vás, podle mě jednoznačně dokumentují prospěšnost poplatků. Neexistují důkazy o tom, že by docházelo k znepřístupnění zdravotní péče. Existují důkazy o tom, že dochází k určitému procesu, kterým naopak vede k tomu, že vážně nemocní pacienti mají větší šanci na moderní léčbu, že stabilita a dobrá bilance zdravotního pojištění, jak se ukazuje, vede vždycky ke zlepšení zdravotních služeb a ke zvýšení nabídky zdravotních služeb. A to, že to nestačí, určitě víme. Ale vidíte, jak pouhá třicetikoruna a plno opatření, která to doprovázela, zahýbaly bilancí jednoho roku. Ale to určitě pro zdravotnictví nestačí. Zdravotnictví potřebuje zásadní reformu, aby žádné rozhodnutí Parlamentu nebo nějaká politická zvůle nebo jedny krajské volby destabilizovaly zdravotnictví, které potřebuje svou stabilitu tak, aby politici nemohli dramatickým způsobem zbořit zdravotní systém, protože zdravotnictví holt je velké politikum a fenomén a všichni si s tím rádi hrají a zacházejí, ale vždycky to nějakým způsobem odnesou pacienti.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Dalším v pořadí, protože ti, kteří mají přednostní právo, v této chvíli ho neuplatňují, je pan senátor Jiří Dienstbier. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážená paní předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Nechci taky odpovídat na to, co nám kolega Julínek hodinu vyprávěl o tom, jaké jsou všechny výhody toho, co ministerstvo zdravotnictví v minulém období udělalo.

Mohl bych samozřejmě na to říci, jak říkal Winston Churchill, věřím jenom těm statistikám, které jsem sám zfalšoval. Ale o to nejde. Já věřím, že ty statistiky zfalšované nejsou, ale jsou vybrané tak, aby potvrdily to, co ministerstvo zdravotnictví pod vedením kolegy Julínka nám předložilo.

Budu velmi stručný. Statistika je sice krásná věc, jenomže vůbec neodpovídá tomu, jak se to týká lidí, protože je to průměr. A my tady, co tu sedíme, pro které placení nějakých poplatků je naprosto směšná záležitost, a my si můžeme klidně zaplatit i nadstandardní pokoj s televizí v nemocnici, tak my se tady zabýváme věcmi, nebo prostě nejsme schopni pochopit věci, které se týkají obyčejných lidí.

Řeknu vám jenom moji zkušenost z volební kampaně na Kladensku, na Kladně, ve Smečně, ve Stochově. Ke mně chodili lidé, staří horníci a poldováci a vdovy po nich, kteří říkali, dělejte s tím, prosím vás, něco, já ještě tak jdu k tomu doktorovi, když je mi blbě, těch třicet korun zaplatím, ale pak si ty léky na vysoký tlak a na cukrovku už nevyzvednu.

Já si myslím, že vůbec nejhorší věc jsou poplatky v lékárnách. Ostatně nám to také dokazuje praxe, protože nejsou žádné fronty v nemocnicích, kde kraje platí poplatky, ale jsou návaly v lékárnách, kde se neplatí poplatky, protože pro lidi, kteří, vážení kolegové, mají desetkrát, patnáctkrát nižší příjem než máme my tady v Senátu, těch 90 Kč a 150 Kč atd. je velice velká zátěž. A jestliže oni si neberou léky na vysoký tlak nebo na cukrovku, tak to samozřejmě bude mít potom důsledky i pro finance, které se dávají do zdravotnictví.

Čili já si myslím, že celý tento systém je velice špatně založen. Víím, že je nutná reforma zdravotnictví, že je nutné dbát o veřejné finance. Ale dbát o ně tím způsobem, že postihneme ne nás, ale ty, kteří jsou na tom nejblběji finančně a pokud jde o životní úroveň, tak bychom měli podle mého názoru tím či oním způsobem potvrdit to, co bylo přijato v Poslanecké sněmovně a pak můžeme začít vážnou debatu, seriózní debatu o tom, jak financovat zdravotnictví.

Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Karel Korytář. Prosím, pane senátore.

Senátor Karel Korytář: Vážená paní předsedající, pane poslanče, vážené paní senátorky, páni senátoři. Projednáváme dnes materii, která je silným politickým, hospodářským, ale i lidským tématem nejen v tomto roce. Na jedné straně chybí argumenty vládní garnitury pro zavedení regulačních poplatků ve zdravotnictví, a to nejen na půdě Poslanecké sněmovny, ale i na půdě Ústavního soudu. Senát se bohužel tímto tématem nezabýval, přesněji využil způsobu schválení „nezabývat se“.

Kdo z vás měl čas sledovat v uplynulých dnech diskusní pořad Michaely Jílkové k poplatkům v lékárnách, ani zde se nedozvěděl, jak z úst pana Cíkrta, tak i odborníků-lékárníků nic více. Na druhé straně však existuje řada argumentů, proč být zavedené nemají. A ty k nám neustále přicházejí od běžného občana-pacienta, který musí současně unést nejen zmrazení či pokles reálných platů a důchodů, s finanční krizí spojenou novou a výraznou nezaměstnanost. Tady bych chtěl uvést příklad, čerstvý příklad z města, kde žiji, z Uničova, to je dvanáctitisícové město, kde se v nejbližších týdnech očekává propuštění nejméně tisíce zaměstnanců. O tom pan ministr vůbec nehovořil, a o zemědělství už vůbec ne. Občan musí unést zdražování a nezřídka i dopady spojené s obtížnějším splácením hypoték a dluhů, které samozřejmě následují po této situaci. 80 % našich rodin se stále pohybuje proti Evropě ve 3x až 4x nižší příjmové úrovni. To je neúprosná matematika životní úrovně většiny našich voličů. Říkáte, že poplatky jsou zlomkem v rozpočtech rodin a osvědčily se, že poplatky jsou vlastně solidární.

V Olomouckém kraji se za uplynulý rok ve všech typech nemocnic vybralo na poplatcích 60 miliónů korun. Statistika již nehovoří o příjmu lékáren, praktických i

odborných lékařů. Podle reálného odhadu to činí celkem bezmála 300 miliónů korun. Co se z této částky vrací do systému, a jak, již známo není. A co se týká solidárnosti, jde o solidárnost spíše nemocných se zdravými, ne naopak, tak jak to má být. Protože tyto poplatky platí lidé nemocní.

Co nám říká další statistika téměř rok poté, použijí-li čísla, která odezněla v PS. Za prvé počet návštěv u ambulantních specialistů se snížil o 17 % a na pohotovost chodí skoro o 35 % lidí méně než v předloňském roce. Tato čísla nevypovídají o tom, kolik lidí, kteří zdravotní péči potřebovali, k lékaři nešlo, či neužívalo životně důležité léky a ohrozilo tak své zdraví. Nedostala tak na frak i prevence?

Za druhé díky poplatkům ušetřily zdravotní pojišťovny v roce 2008 téměř třicet miliard korun. Na účtech zdravotních pojišťoven jsou tedy dnes desítky miliard korun, na druhé straně však kvůli podfinancování nám chybí zdravotní sestry, lékaři v nemocnicích apod.

Poplatky dopadly nejvíce a takřka likvidačně na rodiny s dětmi, důchodce a na chronicky nemocné. To ostatně přiznává i ministerstvo zdravotnictví. Těmto lidem prokazatelně stouply náklady na živobytí také díky zdražení základních potřeb, jako jsou potraviny, služby, energie a doprava, a to v době zavedení poplatků, to je v době, kdy bylo navýšeno i DPH z 5 na 9 %.

Jak už jsem uvedl v úvodu svého vystoupení, se současným zvyšováním nezaměstnanosti a dalších dopadů finanční krize jsou asociálně nastavené regulační poplatky stále vyšší bariérou v přístupu ke zdravotní péči. A zřejmě to bude až do té doby, kdy bude dosaženo pro tvůrce zdravotnické reformy kýženého cíle, kdy zdraví bude zbožím pouze pro ty, co na to mají, nebo jinak řečeno pro bohaté.

Stále častěji se v argumentaci lidí objevuje, že dnes zavádíme něco, kde na prvním místě jsou peníze, ne pacient. Co na to říká naše Ústava, kde v článku 31 Listiny základních práv a svobod má občan právo na ochranu zdraví, bezplatnou zdravotní péči na základě veřejného zdravotního pojištění. Jak vysvětlíte občanům, že musí plošně platit regulační poplatky, když celý život si platí zdravotní pojištění.

Je toho až dost k tomu, abych, vážené kolegyně a kolegové, podpořil návrh ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. A to konstatuji jako senátor za obvod, kde dobrým a nejobvyklejším platem je plat do 10 000, lepším do 15 000 a výborným do 20 000 korun hrubého. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji také, pane senátore. Dalším připraveným do diskuse je pan senátor Jiří Nedoma. Prosím, pane senátore.

Senátor Jiří Nedoma: Vážená paní předsedající, pane poslanče – on tady momentálně není, vážené paní senátorky a páni senátoři. Návrh novely zákona o veřejném zdravotním pojištění, předložený skupinou poslanců, kterou tady dnes reprezentuje pan poslanec Rath, je totální anulování práce týmu, resp. snaha o toto anulování týmu odborníků a politiků, usilujících o dosažení dostupnosti zdravotní péče vysoké kvality všem pacientům, tedy včetně vážně nemocných pacientů. To je cíl poplatků, nikoliv regulace, jak tady říkal pan poslanec Rath. Ta regulace není cílem, ale pouze prostředkem k dosažení tohoto cíle. Tito lidé se bez pomoci nás, ostatních občanů, tedy tohoto státu, prostě neobejdou. Jejich léčba je často tak finančně i odborně náročná, že náš zdravotní systém nedokázal ještě před rokem 2008 všem těmto pacientům pomoci. Jistě si vzpomínáte na akce typu „Konto Míša“ a další zoufalé snahy projevit solidaritu s těmi, o které se systém nedokázal postarat. Nemocný byl a stále ještě zčásti zůstává celý zdravotnický systém pro své

neefektivní nakládání s finančními prostředky jak ve zdravotnických zařízeních, tak i s léky, ale i pro neefektivní využití vlastních lékařů a zdravotního personálu. Vidíme to často všichni při vlastní návštěvě lékaře nebo zdravotnického zařízení. Vidíme, jak jsou stále administrativou zatěžováni lékaři pobíhající po chodbách s ležstý, z jedné ordinace do druhé, vidíme to při vlastní hospitalizaci v nemocnici, jaké rezervy jsou ještě ve vytápění prostor. Vidíme nebo viděli jsme to v ordinacích obvodních doktorů, kde sedělo velké množství lidí, kteří před zavedením motivačních poplatků nebyli motivováni k tomu, aby přemýšleli, kdy k doktorovi půjdou. Posílení naší solidarity s vážně nemocnými ale i s nemocným zdravotnictvím vzneslo do systému po dlouhé řadě porevolučních ministrů až právě teprve ministr Julínek.

Zavedením poplatků bylo vedle finančního posílení celého systému dosaženo především změny našeho myšlení ve vztahu ke zdravotní péči. Najednou jsme si všichni uvědomili, že naše zdraví není a nikdy nebylo zadarmo a že musíme zvažovat, co pro své zdraví můžeme udělat sami a kdy se máme s plnou důvěrou obrátit na lékaře. Nastartovaný systém byl snadno pochopitelný v tom, že byl bez výjimek. A teď si dovolím svoji vlastní zkušenost, kterou mám ze svých cest mezi důchodce, v domovech pro seniory, tak jak máte možnost je navštěvovat a zřejmě navštěvujete všichni, že nedá se říci, že jednoznačně každý, kdo je důchodce, by odsuzoval poplatky.

Dokonce ve svém regionu mám i některé domovy důchodců, kde jsem nenašel ani jednoho důchodce, který by si na toto stěžoval, což mě samotného překvapilo. Pochopitelně, že to souvisí také s tím, jak je o ně v těchto zařízeních pečováno. Má-li ten člověk všechno, co k svému životu potřebuje, necítí potom nutnost, nebo nemá takovou nutnost těch finančních prostředků a s nimi dále hospodaří i ve prospěch svého zdraví.

Příkladem je koneckonců i moje vlastní matka, které je 85 roků, která pracovala celý život jako účetní, a proto vede si určitou evidenci svých životních nákladů. Před rokem 2008 vydávala stále vyšší a vyšší peníze na doplatky na léky, neboť při nemocech, které souvisí s jejím věkem, tzn. srdce, plíce, vysoký tlak, vysoká hladina cholesterolu, vynakládala stále větší a větší finanční prostředky. Denně musí brát pět léků, a když porovnála výdaje před rokem 2008, které přesahovaly částku 1300 korun za rok, tak po roce 2008 tyto její náklady, které už nebyly jenom na doplatky léků, ale doplatky plus poplatky, klesly, a klesly pod tisíc korun za rok. Pochopitelně že z toho nemohu dělat závěry, že to je nějaký průměr, ale myslím si, že by stálo za to počkat na výsledky těch analýz, jak to na naše důchodce ve skutečnosti dopadlo. Bohužel, čas ukázal, že obhajoba poplatků před veřejností nebyla dostatečná, ať už je vina kdekoliv. A že určitá korekce okruhu těch, kteří mohou tuto solidaritu s ostatními pacienty vyjádřit, aniž by se tím cítili sami finančně oslabeni, je určitě nutná. Nebýt kampaně opozičních stran za nebývalé podpory tohoto tématu ze strany médií, mohli jsme se tady už zabývat dalšími drobnými úpravami tohoto systému a především dalšími reformními kroky, které naše zdravotnictví nutně potřebuje. Místo toho zde před námi leží populistický návrh na úplně zrušení poplatků. Ano, já chápu opozici v tom, že posílena úspěchem, zneužitím tohoto tématu v krajských volbách vidí svou šanci v dalším volebním vítězství. Touha po moci by však podle mého názoru neměla zvítězit nad touhou skutečně pomoci našemu zdravotnictví. Vždyť zdraví je to nejcennější, co máme.

A podle posledního průzkumu veřejného mínění jsou obavy z nemoci hned po strachu ze ztráty zaměstnání na druhém místě. A jistě těmito nemocnými nemá veřejnost na mysli rýmu anebo namožená záda. Obava z vážné nemoci ohrožující jejich život nebo pracovní schopnost je to, co je vede k tomuto názoru. Zkusme se

nad těmito fakty na chvíli zamyslet bez své stranické příslušnosti a hledejme cestu pro naše vážně nemocné spoluobčany tak, aby to pro některé z nich nebyla naším přičiněním cesta poslední. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore. V této chvíli o slovo požádal předseda Senátu senátor Přemysl Sobotka. Prosím, pane předsedo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Paní předsedající, kolegyně a kolegové. Nebojte se, nebudu vystupovat k tématu, jenom vás upozorním na jednu drobnost, že předkladatel tohoto návrhu již delší dobu je mimo, takže pečlivě sleduje – jak mu ukládá náš jednací řád – celé jednání. Ale o tom jsem nechtěl hovořit.

My jsme si před obědem zafixovali dva body. A vzhledem k tomu, že máme právo na polední přestávku, tak navrhuji, abychom tento bod přerušili, abychom projednali bod – tak, jak máme odsouhlaseno – 8 a 9, polední přestávku spojili, jak bylo dohodnuto, s volbami. Po obědě abychom udělali mise a pokračovali v bodu, který máme rozjednaný. To je můj návrh, a myslím si, že o tom ani nemusíte, paní předsedající, nechat hlasovat.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Já se domnívám, že asi budu muset dát hlasovat, byť je to procedurální návrh, ale bez rozpravy. Takže abych shrnula, co bylo v této chvíli navrženo – přerušit tento bod jednání, tzn. bod č. 2 jednání o návrhu zákona o veřejném zdravotním pojištění, projednat pevně zařazené body, které byly zařazeny jako předposlední a poslední bod, před polední přestávkou, tzn. body č. 8 a 9 programu. A poté, pane předsedo, bychom ale měli pokračovat v přerušném bodě?

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: (Hovoří z místa.) Ne, ne, máme mise.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Takže po polední přestávce ještě projednat bod mise, který je také pevně fixován, a potom pokračovat v programu jednání tak, jak jdou body za sebou. Takže svolám všechny senátorky a senátory k hlasování o tomto návrhu.

Jsmo v tuto chvíli, doufám, téměř v plném počtu, takže zahajují hlasování. Kdo je pro procedurální návrh tak, jak byl přednesen, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Při hlasování bylo aktuálně přítomno 75 senátorů, kvórum bylo 38. Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 7 se ze 75 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 38 pro vyslovilo 68, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Kolegyně a kolegové, pokračujeme – **přerušujeme bod o poplatcích** a pokračujeme bodem

Změna v orgánech Senátu

Pane navrhovateli, děkuji, my se s vámi setkáme poté odpoledne. Děkuji.

Takže nyní budeme projednávat bod, kterým jsou změny ve složení orgánů Senátu. Senátorka Daniela Filipiová se stala ministryní. V souladu s Ústavou i s naším jednacím řádem zaniklo její členství ve výborech a komisích. K její nové funkci paní kolegyni velmi vřele gratuluji a přeji jí mnoho úspěchů.

Dále zařadíme senátory Tomáše Julínka a Jiřího Čunka do výborů a komisí.

Dávám v této chvíli předsedovi volební komise, aby nás seznámil s návrhy, které vzešly z jednání senátorských klubů. Prosím, pane předsedo komise.

Senátor Tomáš Grulich: Děkuji, paní předsedající, za udělení slova. Dámy a pánové, důvod, proč budou dnes probíhat volby, jste slyšeli, nebudu ho již opakovat, a abych zbytečně nezdržoval, přejdu rovnou k návrhům.

První návrh, který předložil klub senátorů KDU-ČSL byl návrh na zařazení senátora Jiřího Čunka do ústavně-právního výboru. V této souvislosti přijala volební komise Senátu na své 2. schůzi konané dnes, 28. ledna 2009, usnesení č. 3, se kterým vás nyní seznámím.

Volební komise – za prvé navrhuje v souladu s článkem 4 bod 7 volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu změnit počet členů orgánů Senátu takto: Ústavně-právní výbor má deset členů. Za druhé pověřuje mne, abych s tímto usnesením seznámil Senát, což samozřejmě činím.

Dalším návrhem, který obdržela volební komise Senátu, byl návrh senátorského klubu ODS na zařazení senátora Tomáše Julínka do mandátového a imunitního výboru, dále do výboru pro zdravotnictví a sociální politiku a do Stálé komise pro práci Kanceláře Senátu. Kromě toho klub ODS navrhuje na uvolněné místo v Organizačním výboru zařadit senátora Richarda Svobodu. Závěrem také připomínám návrhu klubu senátorů na zařazení senátora Jiřího Čunka do ústavně-právního výboru.

Dovoluji si vás informovat, že volební komise Senátu přijala na své 2. schůzi usnesení č. 4, které vám nyní přečtu.

Volební komise:

1. Navrhuje v souladu s čl. 4 bod 23 volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu, dále jen volební řád, zvolit senátora Tomáše Julínka členem mandátového a imunitního výboru.
2. Navrhuje podle výše uvedeného článku volebního řádu zvolit senátora Richarda Svobodu členem Organizačního výboru.
3. Navrhuje podle výše uvedeného článku zvolit senátora Jiřího Čunka členem ústavně-právního výboru.
4. Navrhuje podle výše uvedeného článku zvolit senátora Tomáše Julínka členem výboru pro zdravotnictví a sociální politiku.
5. Navrhuje podle výše uvedeného článku zvolit senátora Tomáše Julínka členem Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu.
6. Pověřuje mne, abych vás s touto volbou seznámil.

V souladu s naším jednacím řádem můžeme o těchto změnách hlasovat aklamací, a proto vracím zpět paní místopředsedkyni řízení.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji, pane senátore. My se můžeme v této chvíli vyjádřit v rozpravě k uvedeným návrhům, takže otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, takže obecnou rozpravu uzavírám a **budeme muset absolvovat dvě hlasování. V prvé řadě budeme hlasovat o změně počtu členů v ústavně-právním výboru, a to z 9 na 10 členů.**

Další hlasování poté bude o usnesení, které pan předseda volební komise již přednesl. Takže svolám k hlasování.

V sále je aktuálně přítomno 75 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 38. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro, necht' zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Děkuji.

Kdo je proti, necht' zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji vám.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 8 se ze 75 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 38 pro vyslovilo 70, proti nebyl nikdo. **Návrh byl tedy přijat.**

V této chvíli musíme hlasovat o předloženém usnesení. Požádám pana senátora Grulich, aby nás provedl tímto hlasováním.

Senátor Tomáš Grulich: Dámy a pánové, já jsem již jednou četl toto usnesení. Já bych ho jen velmi rychle resumoval, to znamená, že pana senátora Tomáše Julínka bychom zvolili členem mandátového a imunitního výboru. Pana senátora Richarda Svobodu členem Organizačního výboru. Pana senátora Jiřího Čunka členem ústavně-právního výboru a pana senátora Tomáše Julínka členem výboru pro zdravotní a sociální politiku a pana senátora Tomáše Julínka členem Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu.

Tak jak jsem již upozorňoval, můžeme tyto členy volit aklamací.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Protože jsme se před chvílí svolali, tak zahajuji **hlasování o tomto usnesení** hned. Kdo je pro, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku.

Kdo je proti, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

V hlasování pořadové č. 9 ze 75 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 38 se pro vyslovilo 66, proti nebyl nikdo. **Návrh byl přijat.**

Tím jsme vyčerpali tento bod a budeme pokračovat, tak jak jsme si schválili v programu, bodem, kterým je

Volba předsedy Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu

Dávám opět slovo předsedovi volební komise, aby nám sdělil návrh na kandidáta na předsedu Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu. Prosím, pane senátore.

Senátor Tomáš Grulich: Děkuji za udělení slova. Já se budu snažit být velmi stručný. Volební komise na své 2. schůzi konané dnes obdržela jediný návrh. A to ten, aby předsedou této komise byl senátor Tomáš Julínek, tedy Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu. Byl to návrh pochopitelně klubu Občanské demokratické strany.

Raději vám přečtu, hlavně pro steno, přesné usnesení této volební komise, která

1. Konstatuje, že ve stanovené lhůtě obdržela jediný návrh kandidáta na předsedu Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu, a tím byl návrh senátorského klubu ODS a je jím senátor Tomáš Julínek.
2. Pověřuje mne, abych vás s tímto usnesením seznámil.

Vzhledem k tomu, že se jedná o předsedu Stálé komise, měla by tato volba v souladu s naším jednacím řádem probíhat tajně. Proto je připravena volební místnost. Vy samozřejmě znáte už z 1. schůze způsob volby. Opět jsou připraveny lístky podepsané ověřovateli, kde je uvedeno jediné jméno Tomáš Julínek a před tím číslo. Jestliže souhlasíte s nominací pana Julínka, zakroužkujete toto číslo. Jestliže nesouhlasíte, přeškrtnete toto číslo. Jiný způsob označování těchto hlasovacích lístků zneplatní hlasovací lístek.

Většina vás už se odebírá k volební místnosti a já žádám především členy volební komise, aby se dostavili, abychom mohli zahájit volby. Lístky budou připraveny během pěti minut a následně budou volby probíhat.

Po volbách, pravděpodobně po přestávce, vás seznámím s výsledkem volby.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji předsedovi volební komise.

Musím otevřít obecnou rozpravu. Do ní se nikdo nehlásil, uzavírám obecnou rozpravu k tomuto návrhu.

Vyhlašuji tedy volby s tím, že začnou za pět minut po přerušení.

A protože je čas na oběd, tak volby budou trvat dvacet minut, dalších dvacet minut bude mít volební komise na zpracování výsledků. Nicméně tyto volby spojíme současně s přestávkou na oběd, kterou vyhlašuji do 14.00 hodin.

Prosím, abychom se sešli ve 14.00 hodin po skončení voleb a po přestávce na oběd, a budeme pokračovat v programu jednání, tak jak jsme si ho schválili.

Děkuji vám a přeji vám všem dobrou chuť.

(Jednání přerušeno ve 12.51 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.00 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Než zahájíme projednávání prvního odpoledního bodu, žádám předsedu volební komise, aby nás informoval o výsledku tajné volby předsedy komise pro práci Senátu. Prosím, pane kolego Grulichu, máte slovo.

Senátor Tomáš Grulich: Děkuji, pane místopředsedo. Dámy a pánové, já bych vás rád seznámil s protokolem, který vyhotovila volební komise. Počet vydaných hlasovacích lístků byl 77, počet odevzdaných platných i neplatných hlasovacích lístků 77, z toho neplatných bylo 9, neb kolegové stále zapomínají, že se má škrtnat nebo zakroužkovat pouze to první číslo. Proto jsem se rozhodl, že při příští volbě vyvěsím velkou tabuli ve volební místnosti, kde to bude graficky znázorněno, aby ti, co třeba nedoslýchají, se na to mohli podívat zrakem.

Pro senátora Tomáše Julínka bylo odevzdáno 58 hlasů, tedy **v 1. kole 1. volby byl zvolen senátor Tomáš Julínek předsedou Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu.** Já mu tímto gratuluji, sice ho zde nevidím, ale udělám to. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. I já se připojuji k blahopřání novému panu předsedovi komise pro práci Senátu a myslím si, že můžeme zahájit, i když nemáme tady pravděpodobně paní ministryni. (Hlas: Sháníme ji.)

Čekáme na informaci, kdy přijde paní ministryně, abychom mohli eventuálně na chvíli ještě přerušit jednání.

Kolegyně a kolegové, po dohodě s panem předsedou a s paní kolegyní vyhlašuji ještě 5minutovou přestávku. Věřím, že se do té doby paní ministryně dostaví, abychom mohli pokračovat ve schváleném programu, protože nemůžeme ani pokračovat v přerušené rozpravě, neboť chybí předkladatel, pan MUDr. Rath. Takže vyhlašuji přestávku do 14.10 hodin.

(Jednání přerušeno ve 14.04 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.06 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, vzhledem k tomu, že přišla paní ministryně, myslím si, že si mohu dovolit zkrátit přestávku.

Prosím paní ministryni, aby přišla do sálu, abychom mohli začít projednávat bod, který se nazývá

Vládní návrh působení sil a prostředků resortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v roce 2009

Jedná se o **senátní tisk č. 23**. Prosím paní ministryni obrany a místopředsedkyni vlády Vlastu Parkanovou, aby se ujala slova. Prosím, paní ministryně.

Místopředsedkyně vlády a ministryně obrany ČR Vlasta Parkanová: Hezký den, děkuji za slovo. Paní senátorky, páni senátoři, přijměte, prosím, mou omluvu za malé zpoždění.

Vážený pane místopředsedo, ráda bych vám předložila návrh, který vláda projednala poté, co návrh z 1. 10., který byl schválen, nebyl v prosinci na půdě PS úspěšně přijat. Připomínám, že v Senátu byl přijat 11. 12., 19. 12. PS návrh neschválila. To bylo příčinou toho, že v důsledku toho jsme společně s ministrem zahraničních věcí předložili nový návrh v upravené podobě, který snad lépe bude odpovídat připomínkám některých poslanců. Tento návrh vláda projednala 19. 1. pod číslem usnesení 100.

Důvodem předložení materiálu je nutnost získat mandát pro pokračování zapojení sil a prostředků resortu min. obrany do operací v zahraničí pro letošní rok 2009. V současnosti – jak jistě víte – vojáci v zahraničí působí na základě mandátu, který jim dalo vládní usnesení z 19. 12., a to na období 60 dnů, počínaje 1. lednem letošního roku.

Úpravy proti materiálu, který jste zde 11. 12. projednali a schválili, se soustřeďují na tu nejnáročnější misi, tedy na Afghánistán. Úspěch mírového a rekonstrukčního úsilí v Afghánistánu považuje Severoatlantická aliance za svou současnou nejvyšší prioritu, a je to zcela zjevné každému, kdo se, byť jen zběžně, zabývá bezpečnostní a zahraniční politikou.

Afghánistán se v minulosti stal útočištěm extremistů a teroristů a jejich činnost zasáhla národy daleko za hranicí této země, resp. může se tomu tak stát v případě, že tyto elementy extremistické a teroristické nebudou v Afghánistánu úspěšně potlačeny.

Úkol Aliance, a tedy i ČR, je o to složitější, že jeho splnění nespočívá čistě ve vojenském řešení, ale samozřejmě v navrácení Afghánistánu afghánskému lidu, který bude schopen svobodně žít, schopen svobodně spravovat svoje záležitosti a který bude schopen mít na patřičné úrovni i vlastní bezpečnostní síly, ať už vojenské nebo policejní, bez jejich dobrého výcviku a efektivity nebude schopen se vypořádat s opozičními a extremistickými silami, jak jsem o nich mluvila.

Nyní mi dovolu, abych se stručně zmínila o konkrétních změnách v tomto novém předloženém návrhu. Vzhledem k již zmíněnému významu mise ISAF předpokládáme i nyní přítomnost sil a prostředků resortu ministerstva obrany v Afghánistánu proti minulému roku navýšit, i když v menší míře, než tomu tak bylo v návrhu původním. Proti roku 2008 jde o navýšení počtu o 65 osob. Celkově tedy by to mělo znamenat, že by v Afghánistánu působil v rámci mise ISAF počet do 480 vojáků a do 100 vojáků v operaci Trvalá svoboda, o kterých je jisté, že v tomto roce svou misi ukončí.

Navyšování počtu v Afghánistánu je trendem, který jde napříč všemi členskými státy Severoatlantické aliance a aktivity ČR v žádném případě nejsou ojedinělé. Zejm. pro chystané volby, které mají v Afghánistánu letos proběhnout, je přítomnost sil ISAF posilována jak zvyšováním počtu vojáků, tak také nárůstem vysílané techniky. Redukce našich počtů v silách ISAF proti původnímu návrhu se projeví na rozsahu a tempu plnění úkolů. Je zcela zjevné, že musíme akceptovat skutečnost, že s nižšími počty nemůžeme splnit takové množství úkolů, jako s počty vyššími.

Kde však rozhodně ubírat nebudeme, je bezpečnost. Životy a zdraví vojáků jsou pro nás na 1. místě a v tomto smyslu upravený návrh rozhodně neznamena žádnou sebemenší změnu.

Na základě odborného posouzení zde mohu prohlásit, že současná úroveň bezpečnosti nebude v žádném případě ohrožena.

Další změnou proti původnímu návrhu je ukončení našeho působení ve výcvikové misi NATO v Iráku. Víte, že momentálně tam působí 4 osoby, které provádějí výcvik místních sil na vojenské technice. My si jsme samozřejmě vědomi politického významu přítomnosti v Iráku, přesto považujeme v rámci kompromisu za akceptovatelné snahy o stažení těchto 4 osob, a to vzhledem k tomu, že Iráku se postupně stabilizuje a odpovědnost za bezpečnost Iráku jsou schopny přebírat irácké bezpečnostní síly samotné.

Poslední změnou, kterou předložený návrh obsahuje, je návrh na zapojení do mise OSN MINURCAT v Čadské a Středoafričské republice. Tam na základě žádosti OSN navrhujeme vyslat skupinu do 5 osob. Tato operace navazuje na operaci evropské mise EUFOR. Je to mise, do které je ČR zapojena. Je to mise, která letos v březnu z úrovně EU končí. Mj. i z hlediska našeho unijního předsednictví je velmi vhodné a žádoucí se této operaci zúčastnit a praktickým způsobem, míním tím tedy operaci OSN, tak přispět pokud možno k hladké transformaci této mise z úrovně EU na operaci OSN.

Věřím, že navrhovaný rozsah zapojení přes provedenou redukci, kterou si vynutilo hledání kompromisu proti návrhu původnímu, činí stále tento rozsah zapojení z ČR plnohodnotného a respektovaného partnera, který v oblasti zajišťování bezpečnosti euroatlantického prostoru společně se spojenci v rámci NATO působí.

To je důvod, který mě vede k tomu, abych vás, vážené paní senátorky a páni senátoři, požádala o vyslovení souhlasu s předloženým návrhem.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní ministryně. Vážené kolegyně a kolegové, garančním a zároveň jediným výborem, který se uvedeným návrhem zabýval, je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení pod číslem 23/1. Zpravodajem výboru byl určen pan kolega Jiří Pospíšil.

Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Pospíšil: Po rozsáhlém zdůvodnění paní ministryně bude má role poněkud usnadněna. Já jsem tomu rád, protože mám chřipku. Už minule jsem ve svém vystoupení říkal, že pokud by se počet vyslaných vojáků snížil, nebylo by snad ani třeba přijímat nové usnesení, protože naše formulace je vždy v celkovém počtu „do“. Leč vzhledem k tomu, že nastavuje i další změny, a to v Iráku a v Africe, zvolila vláda jinou cestu a předložila nám nový návrh, to je naprosto v pořádku, takže se s tím musíme vypořádat jakoby od začátku.

Přes tyto změny se dá tvrdit, že v podstatě jde o stejný návrh, který byl změněn ne vzhledem k situaci v těch zemích, ale byl změněn spíše kvůli vnitropolitické situaci, což je také v pořádku.

Takže náš výbor to projednal poměrně urychleně a doporučil – snad s výjimkou jednoho hlasu – tento návrh ke schválení. Tím se omezím na tento komentář a teď nevím, jestli musím číst celé usnesení, protože je na 3 strany.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pane kolego, promiňte, nemusíte ho číst, protože je to usnesení výboru a máme ho všichni v lavicích.

Senátor Jiří Pospíšil: Děkuji. Přečtu to, že výbor doporučuje Senátu PČR vyslovit souhlas, žádá vládu, aby informovala Senát o nasazení sil a prostředků resortu ministerstva obrany v těchto zahraničních operacích, a to nejpozději do 30. 6. a že určil zpravodajem mě. To je všechno, děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane senátore. Vážené kolegyně, kolegové, otevírám rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Pan předseda Sobotka. Pane předsedo, máte slovo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, paní ministryně, kolegyně a kolegové, když jsme tady posledně diskutovali, byla debata politicky polarizovaná, i když si myslím, že zcela zbytečně. To, co se následně odehrávalo, ať už mediálně nebo na půdě PS, mi nepřipadalo dostatečně seriózní k našim závazkům, které máme jako členská země NATO.

Já mohu v této chvíli doplnit paní ministryni jen maličko, protože před chvílí byla tisková konference ministra zahraničí Afghánistánu a našeho ministra. Když jsem slyšel ministra zahraničí Afghánistánu, že od roku 2005, tzn. od doby, kdy je v podstatě v Afghánistánu mise a kde se tvrdě bojuje s Talibanem, tak 80 % občanů Afghánistánu se dostává do kontaktu s primární zdravotní péčí a předtím to bylo kolem 8 %. Jestliže oznamuje další zprávu, že školní docházka u dětí se stala výrazně lepší a že dnes se zajišťuje nejen pro chlapce, ale i pro děvčata, vidím to jako určitý doklad toho, co se tam odehrává.

Paní ministryně hovořila o volbách. Volby v takto neklidné zemi budou vyžadovat, jistě kromě pozorovatelů, také určité policejní a vojenské zajištění, aby nedocházelo k dramátům.

Já mohu za sebe říci jediné. Pevně věřím, že dnes budeme mít stejný závěr, tzn., že budeme souhlasit v počtu – nejméně 41 – s misemi, které v této chvíli máme na stole navrženy. Děkuji paní ministryni, že nám to přinesla znovu jako materiál.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane předsedo. Jako další se do rozpravy hlásí pan kolega Štětina. Prosím, máte slovo.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, dámy a pánové, jen velmi krátce. Jestliže pan předseda hovořil o minulém hlasování, které tady bylo, chtěl bych vyjádřit poděkování těm třem členům klubu ČSSD, kteří tenkrát při tom prvním hlasování zvedli pro vládní návrh zákona ruku. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Prosím pana senátora Tomáše Töpfera, aby se ujal slova.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji. Já bych si dovolil jenom něco ocitovat. Je to velmi krátké: V případě akce trvalá svoboda považuji za nutné zdůraznit, že se nejedná o individuální bojový podnik Spojených států, nýbrž o koaliční vojenskou operaci, jejímž legitimním cílem je likvidace teroristické sítě Al-Káida. Na této operaci, která vychází z rezoluce Rady bezpečnosti OSN z 28. září 2001 se v současnosti podílí 36 zemí světa, z toho 16 členských zemí NATO – atd. atd. Boj proti terorismu je jednou z klíčových priorit mezinárodního demokratického společenství, jehož nedílnou součástí je také Česká republika. Jsem proto přesvědčen, že Česká republika nemůže zůstat stranou, když se jedná o zajišťování její bezpečnosti a bezpečnosti jejích spojenců. To je, prosím, z roku 2005, předseda vlády Jiří Paroubek. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Prosím, vážené kolegyně a kolegové, kdo další se hlásí do rozpravy. Nikoho nevidím, takže rozpravu končím. Paní ministryně, pane zpravodaji – nechcete se vyjádřit? Takže můžeme přistoupit k hlasování. Počkáme ještě s hlasováním na paní ministryni Filipiovou (a nejenom na ni).

Kolegyně a kolegové, můžeme **přistoupit k hlasování o návrhu usnesení**, jak tady přednesl zpravodaj. Dovoluji si připomenout, že k vyslovení souhlasu s vysláním ozbrojených ČR mimo území ČR je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech senátorů, takže zahajují hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování č. 11 registrováno 69, pro 48, proti 3. Požadované kvórum 41, **návrh byl schválen**. Děkuji, paní ministryně. Schválili jsme tento důležitý bod našeho programu, a já bych si ještě dovolil popřát tradičně našim vojákům, aby se úspěšně vrátili ze všech misí, do kterých je vysíláme.

Vidím, že se hlásí paní kolegyně, prosím.

Senátorka Alena Palečková: Kolegyně a kolegové, nebudu žádat opakované hlasování, ale omylem nebo nějakým technickým nedopatřením jsem nehlasovala – pro. Chtěla bych, aby to tady zaznělo a bylo to v zápisu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Ano, v zápisu to je. Takže, paní ministryně, děkujeme. Na shledanou.

Vážené kolegyně a kolegové, podle informací, které mám, by pan předkladatel návrhu zákona, kterým se mění zákon o veřejném zdravotním pojištění, měl přijít někdy o půl (třetí). Jsou dvě možnosti, buď budeme pokračovat v rozpravě bez něho a nebo počkáme na pana předkladatele. Dívám se na vaše obličej, mám pocit, že tady je tichý souhlas s tím, abychom pokračovali v obecné rozpravě. Takže budeme pokračovat a věřit, že pan poslanec, hejtman Rath, zde bude co nejdříve, aby si vyslechl naše názory. Takže prosím, abychom dostali informaci, jak je to s přihlášenými do rozpravy. Nechám si poradit. Teď mám přihlášeného pana kolegu Jiřího Stříteského.

Senátor Jiří Stříteský: Pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Já bych si dovolil navrhnout, pokud zde není předkládající toho zákona, abychom využili čas a mohli přejít na senátní tisk č. 4 a v případě, když přijde, tak bychom se zase vrátili k původnímu tématu.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Tak teď tady vznikl trochu zmatek, protože já jsem viděl z tváří kolegů a kolegyně, že bychom pokračovali v rozpravě bez pana předkladatele, teď jste podal, pane předsedo, vy tento návrh.

Senátor Jiří Stříteský: Pokud budeme pokračovat, tak souhlasím. Mně šlo o to, abychom náhodou neměli přestávku nebo něco takového.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Takže budeme pokračovat v obecné rozpravě. A do té ... prosím.

Senátor Tomáš Töpfer: Promiňte, na sjetině je, že jsem se zdržel hlasování. Ačkoliv jsem hlasoval - pro. Tak prosím dát do zápisu, pokud nebudeme vyžadovat opakované hlasování. (Připomínka dalšího senátora z místa: Jsme už tři!)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vzhledem k tomu, že ten návrh byl schválen výraznou většinou, myslím si, že stačí do stena.

Senátor Tomáš Töpfer: Já bych byl pro to, to zkusit zopakovat. Protože to už jsme tři. Prosím o opakování hlasování, protože já bych si ho dovolil zpochybnit. Jestliže jsme už tři, tak je to dost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobře, je to procedurální návrh, o kterém se hlasuje. Je tu žádost našeho kolegy o opakování hlasování. K tomu si myslím, že musíme, nebo bychom měli, vyhovět.
(Změna předsedajícího.)

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Kolegyně, kolegové, budeme hlasovat o procedurálním návrhu pana senátora Töpfera opakovat hlasování k minulému bodu - s ohledem na více stížností.

Takže mi dovoluňte, abych zahájil procedurální hlasování.

Kdo je pro návrh, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že hlasování pořadové číslo 12 se ze 71 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 36 pro vyslovilo 62, 1 byl proti. Návrh byl přijat.

Takže, kolegyně a kolegové, neprodleně v tuto chvíli, jelikož jsem už přivolal nepřítomné senátorky a senátory do sálu, budeme **opakovat hlasování k předchozímu bodu, to znamená vyslání misí**. Takže mi dovoluňte, abych v tuto chvíli zahájil hlasování, a znovu upozorňuji, že kvórum je 41.

Kdo je pro tento návrh, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 13 se z 71 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 41 pro vyslovilo 49, nikdo nebyl proti. **Návrh byl přijat.**

Je tady někdo, kdo by znovu chtěl zpochybnit hlasování? Pak bych to tedy již považoval za velmi podivné. Musel bych učinit přestávku a nechat prozkoumat odborným týmem hlasovací zařízení. Zatím nikoho nevidím.

Takže budeme pokračovat v diskusi k bodu, který jsme přerušili. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Miloš Janeček. Prosím, pane senátore, máte slovo. Nicméně ještě je přihlášena paní senátorka Filipiová. Jako ministryně má přednostní právo. Nehlásí se k němu, takže prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miloš Janeček: Vážený pane předsedající, dámy a pánové. Na téma poplatků zde zazněla už spousta slov, a myslím si, že by bylo zcela zbytečné je nějakým způsobem rozvíjet. Zazněla zde fakta, zazněly zde konfabulace, zazněly zde věci, které se zdaleka neslučují s realitou, ve které se sám jako lékař pohybuji už 34 let. A protože nechci toto jednání prodlužovat, tak se obracím na pana předsedu s tím, a na vás, dámy a pánové, že si dovoluji navrhnout, aby senátní tisk č. 16, tedy návrh zákona o veřejném zdravotním pojištění, byl přijat v podobě, která byla přeposlána Poslaneckou sněmovnou v té podobě, kterou přijala 19. prosince 2008. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji. Ještě přijměte moji omluvu, když jsem četl zprávu, tak jsem zapomněl říci, že, tuším, sedm senátorů bylo proti. Takže se omlouvám všem, které jsem nejmenoval. Je to moje chyba, jak jsem byl v zájmu toho, jak pěkně proběhlo hlasování, nikdo ho nezpochybnil, tak jsem ty, kteří byli proti, opomenul. Přijměte moji omluvu, a budeme pokračovat dalším přihlášeným, kterým je místopředseda Senátu pan senátor Jiří Liška. Pane senátore, máte slovo.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážený pane předsedající, vážené paní kolegyně a kolegové. Více než rok a půl se v naší společnosti s větší či menší intenzitou diskutuje o poplatcích ve zdravotnictví, dokonce to vypadá, někdy mám takový dojem, že od vzniku samostatného českého státu před 17 lety nebylo tak velké téma. Je daleko větší než pády bank v minulosti, než náš vstup do NATO, případně do Evropské unie a podle některých je to srovnatelné s naší účastí v mezinárodních misích, o kterých jsme teď před malou chvilkou hlasovali. Teď se chvilku zdálo, že poplatky se dostanou na druhé místo za globální ekonomickou krizi a za plynovou krizi, ale zdá se, že zase alespoň na pár dní budou vítězit.

Při této příležitosti si kladu otázku, jak je to možné, že toto, podle mého názoru, v podstatě rozumné opatření se mohlo stát tak silným tématem, které dokonce výrazně ovlivnilo poslední krajské a senátní volby a které dokonce vedlo k pádu pana ministra Julínka. Myslím si, že těch důvodů je několik.

Hlavním důvodem podle mého názoru je určitě to, že racionální argumentaci pro prosazení poplatků byly zcela potlačeny argumenty politickými. Poplatky byly použity – někdo říkal zneužity – k politickému boji. Teď tady mohu vzpomenout na našeho pana kolegu Drymla, který zcela, řekl bych pregnantně, vystihl tuto podstatu, kdy na jedné z našich schůzí řekl – teď samozřejmě parafrázuji jeho slova, ale podstata si myslím, že zůstává stejná – on řekl: Vše, co pochází od politického soupeře, je dílo ďábla. A jako takové musí být zničeno. Bohužel, kolegyně a kolegové, takový je obraz naší české politiky v posledních letech. Soupeř musí být zničen bez ohledu na to, s jakými návrhy přichází – dobré nebo špatné, jedno jest. Důležité jsou samozřejmě stranické body, přestože se i při té argumentaci používá univerzální zaklínadlo, že vše se dělá pro blaho lidu této země. A to není pouze styl sociální demokracie, jak teď cítím, že se na mne kolegové z levé strany dívají. Myslím si, že taková je bohužel politika téměř všech našich politických stran. Samozřejmě existují vzácné výjimky. Tou vzácnou výjimkou bylo například naše společné hlasování na minulé schůzi, kdy jsme schválili téměř jednoznačně nový trestní zákoník.

Kritiky bohužel nezajímá, že regulační poplatky ušetřily státu a pojišťovně nemalé peníze za zbytečně předepsané a vydané léky, za zbytečné hospitalizace a

vyšetření, že ušetřily lékaře pohotovostí od obtěžování banalitami ve dvě hodiny ráno a v celkovém výsledku zvýšily kvalitu poskytované zdravotnické služby.

O tom se můžeme přít, na to můžeme mít různé názory, ale to, řekl bych, že z pohledu některých politiků není vůbec důležité, protože tím se volby nevyhrávají. V politice platí to, že výhra je na prvním místě bez ohledu na náklady, které to s sebou nese. Nakonec ty náklady v závěru zaplatí lid této země, kterým se tak často oháníme, a proto vlastně není potřeba se nějak příliš trápit. Stačí jen voliče přesvědčit, že vše je děláno pro jeho dobro a pro jeho blaho.

Dalším důvodem, o kterém jsem přesvědčen, že způsobil a vyvolal tuto atmosféru, je to, že poplatkům každý rozumí – 30, 60 nebo 90 korun zaplacených z vlastní kapsy je pro všechny daleko pochopitelnější a daleko osobnější, než třeba padesát miliard schodku státního rozpočtu. To jsou v podstatě jenom čísla, kterými se nikdo netrápí. Navíc nikdo z nás nerad něco platí, i když se jedná třeba o nízké částky, když tento postup je ještě podpořen argumenty, že platit poplatky vlastně není vůbec potřeba, protože jednak ty pověstné zdroje stále jsou, i když se ukazuje, že to zas tak úplně pravdou být nemusí a že to je vlastně jen okrádání těch slabých a potřebných a podporování bohatých. Pak se není možné divit, že důležitým celospolečenským tématem se poplatky skutečně staly.

Je to ještě myslím ještě jeden, podle mého názoru také velmi důležitý důvod, a tím je všeobecná nechuť ke změnám. Především k nepopulárním změnám a těmi určitě regulační poplatky jsou. Těžko se prosazují změny v době, kdy se zdá, že je všechno v pořádku, že lidé jsou většinou s tím spokojeni, jak to jde, ale ono to ve zdravotnictví a především v jeho financování zas tak moc skvělé není, i když jsme dnes slyšeli z úst pana předkladatele o částkách, které jsou v desítkách miliard, které jsou v rezervách zdravotních pojišťoven. Myslím si, že všichni zodpovědní politici jsou si vědomi toho, že finanční situace nejen ve zdravotnictví, ale i celého našeho státu, není právě vůbec skvělá. Jde jenom o to, kdy se mají dělat zásadní řešení, a to neplatí jenom ve zdravotnictví, to platí obecně. Zda se mají dělat tehdy, kdy se navenek zdá, že ještě nejsou potřeba, a proto samozřejmě zásahy nemusí být tak tvrdé, nebo čekat, až třeba konkrétně teď ve zdravotnictví, o kterém se bavíme, tolik peněz nebude, lékaři a sestry budou stávkovat a potom každý pochopí, že to nejde nejen bez regulačních poplatků, které nakonec každý rád zaplatí, aby byl ošetřen, ale bez dalších nákladných zásahů, které opět společně všichni zaplatíme.

Škoda, že zde není pan poslanec Rath, ale on mu to již pan bývalý ministr Julínek připomněl, že to byl právě nedostatek peněz ve zdravotnictví, který byl důvodem toho, že dnešní pan hejtman Rath vedl lékaře do stávky a že požadoval zavedení poplatků, které byly v jeho návrhu výrazně vyšší než to, o čem teď diskutujeme. Já vím, kdyby tady byl pan poslanec Rath, tak by mi určitě řekl, protože já už jsem to od něho slyšel - on to nakonec lehce naznačil i během dnešní řeči, že chybování je lidské, takže se tehdy mýlil a že velký člověk a velký politik dokáže přiznat chybu a že takových velkých lidí bychom si měli vlastně vážit. Já musím říci, když teď sleduji diskuse, které vycházejí z České lékařské komory, tak si myslím – v tomto případě nejsem zcela přesvědčen, zda změna názorů nestojí více na změně židle než na získávání nových zkušeností.

Dámy a pánové, dalo by se zjednodušeně říci, že to zásadní rozhodování spočívá ve volbě mezi řešením dlouhodobých problémů nebo ve vítězství ve volbách. Vláda se rozhodla pro prvou variantu, chtěla řešit dlouhodobé problémy, prohrála volby. Před podobným rozhodnutím v podstatě stojíme i dnes tady my.

A já jsem přesvědčen, že důležitější je řešit problémy, než ustupovat tlaku řízeného veřejného mínění a politického populismu. Jsme spoluodpovědní za další

vývoj naší společnosti a myslím si, že bychom měli vidět dál než jen k nejbližším volbám. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu senátorovi a místopředsedovi Liškovi. Dalším přihlášeným je sice pan senátor Bis, nicméně mám přihlášenou i místopředsedkyni Senátu paní senátorku Gajdůškovou. Přeje si využít přednostního práva, tak jí dám slovo.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, pane poslanče, paní senátorky, páni senátoři. Vydržela bych disciplinovaně v pořadí přihlášených, ale musím přece jenom trošičku reagovat na pana místopředsedu Lišku, a tak už své vystoupení zvládnou celé, když dovolíte, a využívám tedy svého přednostního práva.

Pan místopředseda Liška zde trošičku osočil sociální demokracii, že postupujeme podle hesla, že vše, co je od soupeře, musí být zničeno a že šlo jenom o předvolební tah.

Tak jednoduché to skutečně není, protože problém celé té věci je v náhledu na zdraví jako hodnotu, v náhledu na to, jak má být celá zdravotní péče pojmána. Pro nás zdraví není komodita, není a nesmí být předmětem obchodu, tak jak se to stále více snaží prosadit současná vládní koalice.

Zdraví je podle našeho nejhlubšího přesvědčení hodnotou nejen pro jednotlivce, ale také hodnotou pro celou společnost. Zdravotní systém je službou v obecném zájmu. To je nepřekročitelný mantinel pro sociální demokracii. A toto je také evropský rámec pro zdravotní péči.

A teď tedy k poplatkům. Poplatky nepřinášejí žádnou vyšší kvalitu do systému zdravotní péče, nepřinášejí nic víc pro pacienta a dokonce nedostávají nic víc ani všichni lékaři. Poplatky, tak jak jsou v této chvíli nastaveny, nemají sociální klausuli, jsou tedy skutečně pro některé skupiny obyvatelstva vysloveně diskriminační. On je totiž velký rozdíl, jestli zaplatíte 30 nebo oněch vzpomínaných 90 či 120 korun při platu 6000, 7500 Kč nebo při platu 100 000 Kč.

Také regulační efekt, tak jak zde o tom už bylo hovořeno, je velmi sporný a ve svém důsledku celý systém prodražuje vzhledem ke zhoršujícímu se stavu obyvatelstva jako celku. A to není jenom tvrzení, které jsme si vymysleli. To jsou statistiky, to jsou údaje z analýz jak o zdravotnické péči v USA, tak Holandsku.

Bylo velmi operováno termínem „nadužívání zdravotní péče“. Ráda bych věděla, co je tím vlastně myšleno, kdo tedy nadužívá péče a jak. Pacienti sami sobě neordinují, pojišťovna nemůže přece uhradit nic jiného, než co lékař vykáže. Nadužívání – a to si myslím, že by mohlo být – je posílání pacienta od čerta k ďáblu s věcí, kterou by mohl ošetřit praktik. Ale ten systém je nastaven tak, že to v této chvíli nejde.

Stejně tak hospitalizaci nařizuje lékař, regulaci nadužívání mají v rukou lékaři. To skutečně neumí neviditelná ruka trhu, a analýzy to potvrzují.

Všichni víme, že totiž to, co je nejlevnější, je skutečně ta primární péče. A to je zásadní. Bolení v krku nemusí být angína, ale může být při neléčení revmatickou horečkou, poškozením srdce nebo zánětem ledvin. Kašel a rýma nemusí být chřipkou, ale přečazená chřipka jsou nakaženi další lidé, je epidemie, a já vím konkrétní případy, kdy je to i trvalá invalidita.

Co je tedy potom pro systém levnější?

Náš pan kolega senátor Julínek má oblíbený slogan. Za acylpyriny a paraleny umožnit nákladné terapie. Vypadá to skutečně líbivě. Ale za prvé bych chtěla

skutečně znát případy, kdy člověk nebyl léčen. A za druhé se ptám, proč má být tedy poplatek za lék, který stojí méně než onen regulační poplatek a proč tedy takový lék píše lékař na recept. A za třetí. Je potřeba zkonstatovat – a víme to zase všichni – že i u léků se mnohdy platí značka, a ne, a promiňte mi ten komerční výraz, jejich užitná hodnota, tedy léčebný účinek.

Všichni mají právo na léčbu, a těžce nemocní zvláště. Tak to stanoví Ústava České republiky. Kdyby se chtělo ale ministerstvo poučit, jak systém zlevnit, tak v Rakousku dokázali snížit náklady na zdravotní péči o vysoká procenta tím, že se zaměřili na použití levnějších stejně účinných gener. A zřejmě by také bylo velmi potřebné hovořit o tom, jak je používán a spotřebováván zdravotnický materiál.

České ministerstvo zdravotnictví jde právě opačně – podporuje používání drahých léků. A otázka je opět, proč?

Pan exministr ještě při obhajobě poplatků ve sněmovně řekl, že jsou proto – a teď cituji – „aby se nemuselo podplácet, ale mohlo se regulérně doplácet za lepší službu“. Má to snad znamenat, že pan kolega konstatuje, že české zdravotnictví je čistě korupčním systémem?

Tady bych si dovolila se za většinu lékařů a zdravotníků velmi ohradit.

Anebo to znamená, že dalším krokem této vlády bude jedna zdravotní péče pro chudé a druhá pro bohaté? Je to - to, oč tu jde?

Nikde v Evropě – a zase se to dá dokladovat – není bariéra přístupu k lékařské péči, zdůrazňuji k lékařské péči, tak jak praxe s poplatky podle reformy ODS se děje u nás. Nikde v Evropě nerozlišují ve veřejném systému zdravotní péče lepší a horší podle výše vašeho konta.

Nadstandard nikde není lepší léčba. Vždy je to pouze komfortnější služba, např. ve vybavení nemocničního pokoje, maximálně výběru lékaře, případně podobných s tím souvisejících služeb. Nikde nejsou formulovány standardy péče tak, že tuhle léčbu dáme a tuhle ne, tak jak to připravuje současné ministerstvo podle amerického vzoru. Tam, kde v EU je něco nehrazeno, tak to nikde není léčba, ale jsou to záležitosti, které sice do jisté míry souvisejí s naším komfortem, tak jak se cítíme, ale nesouvisejí přímo se zdravím. A to jsou věci, jako jsou poskytnutí brýlí, zubní náhrady, kosmetické operace. A tyto věci jsou přesně vymezeny. A jenom ty nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění nebo z veřejného systému zdravotní péče.

Jsem přesvědčena, že poplatky by jako naprosto chybné a asociální řešení měly být zrušeny. Podporuji proto návrh zákona tak, jak byl schválen Poslaneckou sněmovnou.

A dovolím si k podpoře tohoto návrhu ještě ocitovat esemesku, která mi přišla dnes ráno: Je finanční krize. Propouští se. Poplatky zatěžují rodiny i ostatní. Zrušte poplatky, všechny. Určitě je to názor víc lidí. Prosím, řekněte to všem senátorům. Lidé jsou zoufalí.

Prosím, kolegyně a kolegové, vnímejte celou záležitost i v těchto souvislostech. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní místopředsedkyně. Dalším přihlášeným s faktickou poznámkou je pan senátor Julínek.

Senátor Tomáš Julínek: Jenom krátce. Chtěl bych potvrdit, že zdraví není obchodovatelnou komoditou, že zdravotní služba je službou ve veřejném zájmu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Budeme pokračovat. Slovo má pan senátor Jiří Bis.

Senátor Jiří Bis: Vážený pane místopředsedo, vážené senátorky, vážení senátoři. Ten, kdo byl zvolen v podzimních volbách, ať chtěl či nechtěl, se tématu poplatků nemohl nějakým způsobem vyhnout. Desítky diskusí s lidmi a vždycky jsme na tento problém naráželi, a nebylo důležité, jestli jsme to měli ve svém programovém prohlášení; měli anebo neměli.

A chtěl bych zdůraznit, že nejsem lékař, to znamená, netroufám si na profesní pohled na tuto záležitost. Ale patřím do kategorie důchodců a chtěl bych se také podívat, nakolik námitky, které jsem slyšel v diskusích, byly oprávněné, a nakolik některé stížnosti byly čistě subjektivní.

Patřím tedy k těm 2,8 miliónům lidí, k důchodcům, což je zhruba 25 % obyvatelstva České republiky. Když mluvíme o důchodcích, jedná se o lidi, kteří svou celoživotní ekonomickou aktivitu v podstatě uzavřeli a jsou odkázáni na dávky důchodového systému, do kterého řádně a dlouhodobě přispívali. Možnost nahromadění majetku a finančních úspor byla za minulých 40 let socialismu značně omezená a proto pro stávající generaci důchodců důchod je většinou i jediným jejich příjmem.

V procesu transformace naší ekonomiky a celé naší společnosti došlo k významnému snížení poměru výše starobního důchodu ke hrubé mzdě o více než 10 % na současných zhruba 40 %. Reálná mzda je v současnosti o více než 40 % vyšší než v roce 1989, myslím, že je to kolem nás vidět, zatímco reálný důchod v roce 2008 byl pouze o 7 % vyšší než v roce 1989. V absolutní hodnotě průměrný důchod dosud nepřekročil 10 000 Kč, zatímco průměrná hrubá mzda přesáhla 23 000 Kč.

Valorizace důchodů, která samozřejmě probíhá podle zákona, je ale dodatečnou valorizací, to znamená, napřed proběhne u důchodců zvýšení nákladů, což při nedávném šestiprocentním skoku inflace nebylo zanedbatelné, a teprve dodatečně jsou jim tyto náklady valorizovány. Navíc bych chtěl říci, že mandatorní výdaje důchodců a zvláště osamělých důchodců, jako je bydlení, tam probíhá deregulace nájemného, a energie, zabírají významnou část jejich důchodů.

To vše uvádím proto, že pro mnoho důchodců návštěva lékaře s poplatkem a poplatkem v lékárně, kdy vydá zhruba 100 Kč, není zanedbatelným výdajem a že toto tvrzení má své ekonomické oprávnění.

Druhý bod, o kterém jsem dlouho váhal, jestli mám říci. Nejsem lékařem, ale jsem bývalým manažerem. A pokud jde o manažerské provedení poplatků tak, jak ho zde prezentoval bývalý ministr zdravotnictví pan Dr. Julínek, měl bych dvě zásadní připomínky.

Za první. Byly prezentovány jako regulační poplatky, a návrh obsahoval také poplatky za narození dítěte. Narození snad nemělo podléhat regulaci. A tak bych chtěl říci, že to samozřejmě byla hrubá chyba, která se v tak citlivé problematice vyskytnout neměla.

Druhá záležitost. Nikdo nepochopil, co znamená regulace tím, že se platí poplatek za každou položku na receptu v lékárně. A pokud to lidé nepochopili, nevidím v tom žádnou regulaci. Ať je to tak či onak. Buďto jim to nebylo dobře vysvětleno. Pane exministře, to je druhá hrubá chyba.

Myslím si tedy, že více než aktivní útok opozice vaše chyby předznamenaly to, že zavedení poplatků úspěšné nebylo a že kromě zásadních problémů i

manažerskými postupy vašeho ministerstva jste přispěli k té situaci, která je dneska. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu senátorovi Bisovi. Dalším přihlášeným je pan senátor Pavel Lebeda. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Pavel Lebeda: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, pane poslanče, vážené kolegyně a kolegové.

Bez dlouhého úvodu se i já budu věnovat poplatkům ve zdravotnictví. Budu se jim věnovat z pohledu několika aspektů.

Nemohu si odpustit pohled Ústavy ČR. Ústava svou Listinou základních práv a svobod garantuje našim občanům bezplatnou zdravotní péči. Jestliže náš občan – pacient chce konzumovat zdravotní péči, je mu to umožněno až po zaplacení určitého obnosu. Je to problém, aspoň to tak vnímám, ale vnímali to samozřejmě i ústavní soudci, kteří to posuzovali, neboť tento problém byl postoupen k Ústavnímu soudu. Osm z nich seznalo, že poplatky jsou v souladu s Ústavou ČR, sedm jich bylo proti. Už vidíte, že tady byl problém i na Ústavním soudu. Snad jenom tím, že poplatky byly deklarovány jako regulační, to prošlo, ale je to, prosím, jen moje spekulace.

Podívejme se na poplatky z jejich ekonomického efektu. Americké zdravotnictví pracuje s 15,5 % hrubého domácího produktu, toho jejich gigantického. Je to nejméně efektivní zdravotnictví na světě, takže 48 miliónů Američanů prostě na pojištění nedosáhne. Obvyklé finanční zajištění zdravotnictví je 9 až 10 % HDP v zemích EU. Jestliže našemu zdravotnictví stačí necelých 7 % HDP, je to známka značného podfinancování.

Jestliže naše zdravotnictví funguje s touto sumou a funguje na evropské úrovni, je to jenom proto, že přetrvává značná poperizace zdravotníků, jak lékařů, tak sester. Jestliže tedy máme na mysli toto podfinancování, jsme skutečně odhodláni ho řešit na úkor nemocných? Na úkor chronicky dlouhodobě nemocných pacientů? To snad opravdu ne. Co takhle zkusit znovu nastolit princip solidarity? Zrušit daňové úlevy těm nejbohatším při placení zdravotní daně, tedy zdravotního pojištění. Co odmrazit státní příspěvky za tzv. státní pojištěnce, děti, důchodce, nezaměstnané, povaleče?

Dále si všimněme poplatků z pohledu jejich regulačního efektu. V lékárnách regulační efekt by přece neměl existovat. Výdej léků, ať kvantitativně nebo kvalitativně si reguluje preskribující lékař. Jestliže dochází bohužel i tam k regulaci, je to samozřejmě z důvodů jiných. Jako lékař samozřejmě dobře vím, že řada polymorbidních pacientů, tedy pacientů stížených více závažnými nemocemi, užívá najednou šest, osm, deset i více druhů farmak. Jestliže s takovýmhle balíkem receptů přijde pacient do lékárny, je to pro toho starého nemocného důchodce velice značná zátěž.

U lékaře jestliže se regulační efekt uplatňuje, zjistili jsme, že skutečně poklesl počet návštěv u lékaře. Ptejme se tedy dále: Byli to jenom simulanti? Byly to hysterky? Byli to lidé, kteří zneužívají zdravotní péči? Odpověď mi dal loni na jaře jeden takový polymorbidní pacient, který řekl: Pane doktore, víte, já chodím k obvodnímu lékaři, ale musím chodit k diabetologovi, kardiologovi a plicnímu odborníkovi, já všechny ty kontroly nemohu absolvovat.

Ze statistik víme, že 37 procent amerických pacientů neabsolvuje všechna doporučená vyšetření a nebere všechny doporučené léky. My tedy snad budujeme databázi podobných lidí, kteří si nemohou dovolit absolvovat veškeré tyto akty?

Neodpustím si ani poznámku k volbám. Jestliže volební debakl v krajských a senátních volbách odbude koaliční poslanec tím, že řekne: Vyhrálo vám to 30,- Kč u lékaře, tak si dovolím říci, že to je naprostá absence sebereflexe. A navíc řekne někdo opravdu tomu kvantu voličů: Jste hlupáci? Jste prodejní lakotní hlupáci. To snad přece jenom ne.

Od počátku zavedení zdravotnických poplatků se stále znovu a znovu dohadujeme, komu je odpustit. Hledají se výjimky. Výjimky z výjimek. Jestli odpustíme, jak malým dětem odpustíme poplatky, jak starým seniorům odpustíme poplatky, jak chudým chudšasům odpustíme. To jsou samozřejmě licitace a nedůstojné handrkování a z koncepcností a systémem to nemá samozřejmě vůbec nic společného. Takže i já podporuji sněmovní návrh, v souladu se Sněmovnou lékařské poplatky in toto zrušit.

A ještě si neodpustím poznámku k filipice bývalého pana ministra Julínka na obhajobu poplatků. A ptám se, jak je vůbec možné, že zdravotnictví fungovalo před zavedením poplatků. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Luděk Sefzig. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane předsedající. Hezké odpoledne, vážené paní senátorky, páni senátoři. Myslím, že zásadní projevy již zazněly. Já jen upozorňuji, že jsem lékař a provozuji privátní praxi a zkušenosti s poplatky i s lékařstvím mám už nejenom od dob svých studií, ale dávno předtím, protože část mé rodiny ve zdravotnictví dlouhé roky pracovala. Vždycky jsme si říkali, že systém funguje tak dobře, jak kvalitní má zpětnou vazbu.

Já jsem čekal dlouho. Více než 20 let na to, aby ve zdravotnictví nějaký systém byl zaveden. Myslím, že regulační poplatek ještě není ten systém, který jsem očekával, ale byla to první vlašťovka. Čekal bych samozřejmě daleko adresnější zpětnovazební systémy, čekal bych daleko kvalitnější práci revizních doktorů. Čekal bych to, že už konečně Lékařská komora, protože jsem byl delegátem na sjezdech Lékařské komory ještě za vedení bývalého prezidenta Svobody, kdy byly připraveny standardy, téměř dopracovány. Pak se změnilo vedení, prezidentství a vedení Lékařské komory a tato myšlenka byla opuštěna. Lékaři se více věnovali svým spíše odborářským akcentům a tomu, aby více zlepšili své postavení coby zaměstnanci nebo samostatně podnikající osoby.

Myslím si, že ani regulační poplatek zpětnou vazbou není, ale je to první systém, který alespoň brání nadužívání lékařské péče. Bylo vcelku přirozené, že při zavedení tohoto systému došlo k některým drobným chybám. Já navážu na pana kolegu Lebedu. Skutečně je to tak, že řada drobností, např. regulovat porodnost regulačním poplatkem určitě není správné, taky jsme to tady napravili. Vyjádřili jsme se i u transplantovaných pacientů. Toto jsou všechno drobné systémové změny, které vyčistí a možná vylepší systém zpětné vazby.

Ale na co jsme všichni čekali a co je možné dělat teprve teď, že tato jednoduchá zpětná vazba, velmi prostá, v podstatě regulační, to je regulace, že začne být parametricky vylepšována. Že se bude tím, že zbývají peníze z ušetřených, z toho, co pacienti nevyplývali, ne, co nevyužili pro svou léčbu, protože

30,- Kč nikomu nezabrání v tom, aby, když je nemocen, k lékaři nešel. Já tu praxi provozuji. Bavím se s lidmi. Mám rodiče, mám nízkopříjmové kamarády, kolegy, a garantuji vám, že ten, kdo v nouzi byl, tak si přinese potvrzení z úřadu. Několik takových pacientů jsme samozřejmě měli.

Systém, který zavedl ministr Julínek – a já mu za to moc děkuji – je velice sociální. Žádná vláda předtím ani vláda, která byla dokonce jednostranná v letech 2000 – 2004, kdy nebyly žádné koaliční dohody, nebyly pod takovým tlakem, aby vyjednávaly o různých výjimkách a potřebovaly tu jednoduchou zpětnou vazbu. Tak ani tato vláda, tzv. sociální vláda, nebyla schopna přijít skutečně se sociálním opatřením, a to je to zastropování ročního výdaje. To je přeci to nejsociálnější a nejspravedlivější, co na tom systému je. A my se teď snažíme měnit obecný systém a tím výrazně snižujeme předpovědi a prediktabilitu toho, jak budou ty změny další. Kolik se v systému zachytí peněz, kolik tam zůstane nebo naopak, jestli se tam najednou neprojí nebo neprohodopodají peníze, které potom budou chybět. My dnes, když máme připravovat parametrické změny a máme k tomu z těch ušetřených peněz mimořádnou příležitost, můžeme snížit pětistícový horní limit na nižší částku, tak my nyní vytváříme změny, které zase zvyšují neprediktabilitu, nepředpověditelnost toho systému a budeme muset za rok dělat nová opatření. Koneckonců, každý rok můžeme tyto parametrické změny vytvářet podle toho, kolik v daném systému veřejných prostředků zůstane.

Důležité je ale to, abychom tyto změny nedělaly na základě populistických rozhodnutí, na základě toho, že se budeme před občany dělat hezkými. Dnes vám mohu říci, že za poslední měsíce se významně změnil postoj občanů k poplatkům. Já doufám, že si toho všimli i ti největší odpůrci poplatků. Řada pacientů dnes poznala, že díky zastropování je systém daleko sociálnější. A pro nebezpečí, ať jsem zdravý nebo nemocný, tak je přece rozhodující, že vím, že až onemocním, tak nebudu platit více než 5.000,- Kč za rok a de facto každá, i ta nejdražší lékařská péče, bude každému, i tomu nejchudšímu dostupná. Včetně těch, kteří žijí pod životním minimem.

Takto sociální systém doposud žádná vláda, ani ta před rokem 1996 ani po něm, ani po roce 2000, dosud nezavedla.

První byl ministr Julínek, který tento systém zavedl, a velice mě překvapuje, že ten, kdo nyní navrhuje tento jednoduchý regulační systém, a já doufám, že příští ministryně nebo ministr navrhne systém s individuálními účty, aby každý věděl, co jeho léčba stála, aby si to mohl každý sám kontrolovat, protože systém zpětné vazby přes autoregulaci je úplně ten nejkvalitnější a nejlepší. Aby se všichni zamysleli nad tím, že každá služba, i ta zdravotní služba, není zadarmo. Že nás všechny stojí, i ty nemocné, velké prostředky a jsou to prostředky veřejné.

Je třeba v tom systému pokračovat, je samozřejmě zapotřebí jej více specifikovat nejednotlivce. Strašně moc chybí práce kvalitních revizních lékařů, kteří se prostě nebudou bát od statistických údajů přistoupit k individuálním kontrolám, jak to někteří dělají, ale nestihnou, potřebují statistiky k tomu, aby odhalili největší případy a šli po těch největších případech.

Systém, tak jak funguje, je nejvíce sociální. Znovu to opakuji, žádná vláda, ani pan bývalý ministr, nynější předkladatel tohoto návrhu takto sociální systém ani náznakem nevytvořil. Je proto velmi laciné teď tento systém shodit a nepřijít s ničím novým. Kdyby někdo přišel s lepším systémem, se systémem individuálních zpětných vazeb, to znamená vyjít od standardu individuálních účtů, tak věřím tomu, že by tento systém určitě soupeřil o místo na slunci a byl by v mnohých ohledech možná doplňkem toho obyčejného jednoduchého regulačního systému.

My často hovoříme také o pojmu solidarita. Někteří jsme dostali dopis od předsedy Svazu důchodců. Já chci jen připomenout, že mám mezi důchodci řadu přátel. Naprostá většina důchodců, když se blíže seznámí se systémem buď tím, že prošla praxí, že onemocněli a byli léčeni, anebo si o tom něco více přečtou a více se o to zajímají a nedají jen na laciné populistické politické fráze, tak dnes jsou velkými zastánci poplatků, protože je zbavují strachu, že až onemocní, tak se prostě na něm nedostane. Že se dostanou do toho síta, jako to bylo před rokem 1989 a nebo jako to bylo v době, kdy veřejných peněz ve zdravotnictví nebylo dost.

Systém přeci bude fungovat jedině tehdy, pokud bude vyrovnaný, pokud výběr bude odpovídat výdajům v systému. A na to je jednoduchá zpětná vazba, kterou regulační poplatek doplňuje. Je to jenom jedna část. Já doufám, že příští ministři zdravotnictví přijdou s těmi hlavními zpětnými vazbami.

Padla tady podle mne trošku zavádějící úvaha kolegy Dienstbiera o znevěhodnění statistik, které tady uváděl pan ministr Julínek. Můžeme vycházet z dojmů a pojmů, ale statistiky přece jen nějakou validitu mají. Nemůžeme tady popřít, že statistika a citování čísel, které ministr podle kolegy Dienstbiera uváděl jen ve prospěch, vždyť nic nebrání kolegům, kteří jsou zarytými odpůrci tohoto jednoduchého regulačního mechanismu, aby uvedli některé statistiky, které hovoří o opaku. Já žádné takové zásadní statistiky nevidím a ty drobné, které tady jsou, stoupá procento v hospicích a jinde, mají dvojí výklad. A nechť tedy tady diskutujeme v jednotlivých detailech o jednotlivých číslech. Ale prosím vás, nedělejme to, abychom znehodnotili všechny statistické výsledky. Ty mají neobyčejný význam a mimochodem odpovídají tomu, co se předpovídalo téměř velmi přesně, nebo aspoň systémem odpovídají. Julínkovu reformu vytvářeli jedni z nejlepších odborníků na pojišťovnictví a zdravotní pojištění je pojištěním jako každé jiné. A to i při vědomí toho, že zdraví není obchodovatelnou komoditou. To samozřejmě všichni dobře víme.

Dále tady padla věc týkající se léků. Já musím říci, že sám osobně jsem měl hodně problémů s poplatkem za recept nebo za položku na receptu, protože jsem toho názoru, že tím, kdo reguluje preskripci, je skutečně lékař. A není to lékárník. Myslím si, že změna, kterou přináší nynější pozměňovák, je to, co toto zvýrazní daleko více, čili udělá léky, které jsou nad 30,- Kč, tak kde je doplatek nad 30,- Kč, tak už doplatky žádné nejsou. Trochu to zvýhodňuje negenerické přípravky, logicky, nebo ty, které podle SÚKL nebudou celé hrazeny z veřejného rozpočtu. Já osobně jsem příznivcem generik i těch specialit, a vím, že někteří pacienti speciální léky vyžadují. Také jsem několikrát žádal revizního lékaře, aby navýšil úhradu. A i pacient, který chce, žádá a je lékařsky odůvodnitelné, aby negenerický lék dostal, tak jej může dostat i bez doplatku. I v tom stávajícím systému. To je jenom věci ošetřujícího lékaře, aby o tom polemizoval s revizním lékařem.

To, že systém jednostranně nezvýhodňuje generika a možná trochu nahrává negenerickým lékům, je podle mého názoru velice dobré. Když budeme spoléhat jenom na generika, tak významně utlumíme, a nejen v ČR, ale i jinde, výzkum a výrobu nových specialit, nových léků. Všechny firmy se soustředí jen na generika, de facto na opisování, a výzkum a vývoj se významně utlumí. Nehoruji tady zásadně pro negenerická léčiva, pro originály, ale myslím, že i tento efekt je třeba vnímat. Osobně generika předepisuji rád a jsou velmi účinná, ale i efekt nového výzkumu je nezanedbatelný.

Dále jednu poznámku, a tou už skutečně skončím svou řeč. Rád bych se zmínil o tom, co je ústavní a co je protiústavní. Také jsem samozřejmě čekal na rozhodnutí Ústavního soudu týkající se poplatků. Myslím, že rozhodnutí nelze vnímat

jinak, než že poplatky jsou ústavní záležitostí. Kdyby Ústavní soud rozhodl v opačném poměru, tedy osm proti a sedm pro, to znamená, vyřkl by rozsudek, že poplatky jsou neústavní, tak samozřejmě bychom museli zákon zcela změnit. Museli bychom tuto vadu napravit. Pro mne je Ústavní soud v tomto smyslu nejvyšší autoritou. A nechci komentovat, jakou cestou k tomu došel, nechci polemizovat s jednotlivými řádky toho rozsudku.

To je moje poznámka, já vám děkuji za trpělivost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Další přihlášenou je paní ministryně Filipiová.

Ministryně zdravotnictví ČR Daniela Filipiová: Děkuji, pane předsedající za slovo. Kolegyně, kolegové. Člověk by měl chuť se tady vyjádřit k mnoha věcem, které tady padly. Nicméně já si myslím, že diskuse už je tak extendovaná a že bych opakovala mnohá rčení, která tady padla, počínaje panem kolegou Julínkem, konče panem kolegou Sefzigem. Takže já se spíš soustředím asi na to podstatné, co vám chci sdělit, v podstatě avizovat pozměňovací návrh, který budu mít ke komplexnímu pozměňovacímu návrhu, který přijal výbor pro zdravotnictví a sociální politiku.

Začala bych tím, že bych vám ráda sdělila, že úplné zrušení regulačních poplatků, jak to navrhla Poslanecká sněmovna, by způsobilo výpadek celého systému veřejného zdravotního pojištění ve výši nejméně 11 mld. Kč. Z toho 5 mld. Kč je právě vybraných na poplatcích a cca 6 mld. by v podstatě bylo na obnoveném plýtvání, které by se čerpalo ze zdravotních pojišťoven z peněz, které jsou vybrány na léčbu.

Nutno říci, že o tyto peníze by nepřišel systém jako takový, ale o tyto peníze by přišli v podstatě konkrétní vážně nemocní pacienti.

Chci zdůraznit jednu věc, že princip regulačních poplatků já osobně vnímám jako nejen regulační co se týká financí, ale beru to jako nesmírně solidární záležitost zdravých s nemocnými. Jenže se mnohdy říká „platím si na zdravotní pojištění obrovské peníze, zatím jsem nic neodčerpal a ještě jsem musel přijít k doktorovi a zaplatit 30korunový poplatek“. Tito lidé v podstatě mohou být rádi, že zatím žili tímto životem, protože v okamžiku, kdy by přišla opravdu nesmírně vážná nemoc, tak by zjistili, že peníze, které na zdravotní pojištění do systému dali, daleka na jejich nákladnou léčbu nestačily. Myslím si, že je tu mnoho doktorů, kteří mi potvrdí fakt, že některé léčby vážných nemocí přijdou denně i na milióny korun.

Návrh, který tady budu předkládat, pokud projdeme do podrobné rozpravy, v podstatě navrhuje ještě posílení jakoby sociální přijatelnosti vybírání regulačního poplatku, ale při zachování efektu. Já budu navrhopvat, aby regulační poplatky za návštěvu u lékaře neplatily děti do 18 let, aby dětem do 18 let a seniorům nad 65 let byl snížen limit na regulační poplatky na polovinu, tzn. na 2500 Kč.

S tím možná souvisí jedna důležitá věc, která je obsažena už v pozměňovacím návrhu zdravotního výboru, ale já bych ji nicméně velmi ráda zdůraznila. Že regulační poplatek za výdej léků se nebude platit, pokud poplatek za lék přesáhne 30 Kč. Takže se tady zachovává ona regulace levných léků, které si mnohdy lidé nechali předepisovat, budeme používat běžně např. paralen nebo acylpyrin, na recept, protože se jim to vyplatilo. Tady hovořil někdo o tom, že nechápe, proč se platí regulační poplatek za každou položku na receptu. To je právě ten důvod, o kterém jsem teď hovořila, aby se nevyplatilo na recept vedle nějakého léku, který potřebují, napsat právě acylpyrin nebo aspirin v hodnotě 12 Kč. Protože v okamžiku, kdy budu muset zaplatit za každou položku ještě navíc regulační poplatek, už se mi to

nevyplatí. Zbytečně budu odčerpávat ze zdravotního systému peníze, které by tam měly být pro léčbu vážně nemocných lidí.

Tak, jak je nastaven systém teď, že regulační poplatek se bude platit pouze tehdy, pokud doplatek na lék nepřesáhne 30 Kč, je potřeba zdůraznit propočty, že lidé na regulačních poplatcích zaplatí cca o miliardu méně. Takže pokud mi někdo bude tvrdit, že toto není solidární vůči seniorům, o kterých se tu neustále dnes mluví jako o té nejzranitelnější skupině lidí, která údajně nejhůře nese zavedení regulačních poplatků, tak si myslím, že tento pozměňovací návrh tuto realitu mění a – opakuji – zaplatí o 1 mld. Kč méně, než platili dosud.

Chci říci, že návrh, který budu předkládat v rámci pozměňovacího návrhu ke komplexnímu pozměňovacímu návrhu výboru, má širokou politickou podporu a myslím si, že je věcně velmi opodstatněný a napomůže právě ke stále ještě celkové stabilitě ve zdravotnictví. Ano, zisk nebude takový, jak jsem uvedla na začátku, ve výši cca 10 – 11 mld. Kč. Počítá se s tím, že tím, jak se změní systém regulačních poplatků, dojde „ke ztrátě“ cca 3 mld. Kč, nicméně stále do systému poplyne 7 mld., takže ten systém na tom stále bude vydělávat.

Já bych jen poprosila, jestli by bylo možné zachovat klid v sále, jak je zvykem zde v Senátu, abychom zde nebyli tak trošku jako v PS. Děkuji, pane předsedající.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji. Prosím vás, abyste se skutečně ztišili. Pokud máte nějaké nutné věci na vyřízení, je tady předsálí a spousta dalších sálů v okolí, kde si můžete zcela nerušeně vyřídit své záležitosti. Děkuji.

Ministryně zdravotnictví ČR Daniela Filipiová: Na závěr bych chtěla ještě upozornit na jednu věc, která tady za celou dobu nepadla, a to, že v době, kdy se chystal zákon ohledně regulačních poplatků, protože se předpokládalo, že to svým způsobem může mít dopad na sociálně slabé skupiny, což jsou zejm. rodiny s dětmi a důchodci, tak právě těmto skupinám lidí byly kompenzovány předpokládané zvýšené náklady sociálními dávkami a u důchodců mimořádnou valorizací důchodů. Takže já doufám, že se dostaneme do podrobné rozpravy, kde budu moci vás seznámit s mým pozměňovacím návrhem. Díky.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkujeme, paní ministryně. Dalším přihlášeným do rozpravy je s přednostním právem přihlášený pan místopředseda Štěch. Takže mu dávám v tuto chvíli slovo. Pan místopředseda využívá přednostního práva. Prosím, pane místopředsedo, máte slovo. Pan senátor Sušický ještě chvíli počká.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane místopředsedo. Vážený pane poslanče, vážená kolegyně, to, co budu říkat, už tady z velké části bylo řečeno.

Já jsem mnoho ze svých připravených poznámek k dané předloze vypustil, protože nechci opakovat věci, které už tady několikrát zazněly. Chtěl bych se ale vrátit k věcem, které nám nedávno říkali při volbách občané a které nemůžeme přehlédnout. Je dobře si je tady připomenout.

Za prvé. Volební programy rozhodujících; nebo prakticky všech parlamentních politických stran před volbami do PS v roce 2006 – o poplatcích vůbec nehovořily. To je první věc, která vůči občanům je velice neseriózní.

Přesto se koaliční vláda rozhodla, že poplatky zavede. To bylo její riziko a ne populistické chování, jak několikrát bylo řečeno, ČSSD či dalších opozičních sil.

Rozhodnutí o zavedení poplatků bylo v úzkém kontextu s celou vládní reformou, kterou tu dnes někdo opět připomněl v podobě vládního balíku. Co bylo hlavním krokem reformy, která tu byla vzpomenua a já se na to odvolávám? Bylo to především snížení daní formou zavedení tzv. rovné daně fyzických osob a zastropování pojištění výhodně pro finančně nejsilnější skupinu občanů v naší zemi.

Původně jsme se domnívali, že to bude velice výhodné zhruba pro 20 – 30 % občanů. Ono to je výrazně výhodné zhruba pro 10 % občanů.

Já jsem o polední přestávce četl rozhovor v Lidových novinách, předpokládám, že to je zkrácený rozhovor s Paulem Samuelsonem, na kterého si řada z nás pamatuje, protože jsme četli jeho učebnice ekonomie. Doporučuji si ten rozhovor připomenout, protože si myslím, že je vynikající reakcí na současnou globální krizi. Ono se to chtě nechtě týká právě těch kroků, které byly učiněny nebo které se činí tady v oblasti příjmů veřejných rozpočtů.

Samozřejmě když vláda udělala tak výrazný krok ve prospěch právnických osob, které dosahují vysokých zisků, zejm. nadnárodních řetězců, ale i nejsilnějších občanů, tak na druhou stranu zatížila všechny občany, prakticky rovnostářsky, vyšší spotřební daní, včetně DPH a zahájila proces vyššího zpoplatnění, přímého zpoplatnění zdravotní péče. Poplatky – nejen podle mého názoru, ale já se s tím velmi ztotožňuji – měly být a jsou testem a přípravou občanů, resp. měly připravit občany na zavedení přímé, široké, velké spoluúčasti pacientů na poskytované zdravotní péči. To, co říkám, nejsou jen má slova, protože totožná slova uváděli i někteří koaliční poslanci při projednávání této předlohy a jiných zdravotnických zákonů v PS našeho parlamentu.

Pro tzv. reformátory je to samozřejmě nutný krok. Zejména při snaze podřídit zdravotnictví zákonitostem trhu. Tzn. trhu v jejich pojetí, to je bez přívlastku. Pro nás, kteří jsme pozorovateli, ale i účastníky tohoto dění, to není překvapení, co bylo ve věcných záměrech 7 zdravotnických zákonů, které měl pan ministr Julínek připraveny zhruba před 3/4 rokem, de facto bylo 1. krokem k tomu, aby ze zdravotních pojišťoven a fakultních nemocnic byly vytvořeny akciové společnosti a následně provedena privatizace. Že to není nařčení, dokazuje i rozhovor pana Tomáše Julínka ze září 2007, poskytnutý slovenskému deníku SME, kde se k tomu jasně hlásí, kde říká: „Akciovky, a pak podle toho, jaký bude zájem investorů, vytvořit, převést na soukromou bázi.“ To nejsou naše nařčení, to jsme si my nevymysleli, to prostě bylo zaznamenáno, to bylo vysloveno. Nakonec příkladem toho jsou i některé krajské nemocnice např. ve středních Čechách, které mezitím byly již zprivatizovány.

V posledních volbách do krajských zastupitelstev a do Senátu občané řekli „ne“. Oni neřekli „ne“ jen poplatkům, těm také, ale řekli „ne“ právě směřování zdravotnictví, tak jak jsem to připomenul. A prakticky žádnou z těch vět, která tu byla uvedena, jsem si nevymyslel, protože se s ní ztotožnili i někteří koaliční poslanci, byť z té menší strany, ale dokonce to bylo zaznamenáno, jak už jsem uvedl, i ve vyjádření některých reprezentantů vládních stran, ale i samotného resortu zdravotnictví.

Na druhou stranu nejsme bez zpětné reflexe a víme, že ve financování zdravotnictví se musí dělat změny a že to nemůže být tabu. Ano, ale musí to být věc široké dohody a nemůže to být děláno takovými prostředky, jakými byla prosazena reforma veřejných rozpočtů, včetně zdravotnické části, tzn. pomocí přeběhlíků a bez seriózní diskuse, dokonce bez možnosti podrobné rozpravy tady na půdě Senátu.

Ti, kteří obhajují poplatky a jejich údajnou samoregulační funkci, ovšem do určité míry neodpovídají na základní otázku, která se naskýtá, tj. když je zcela zřejmé, že největšími spotřebiteli lékařské a obecně zdravotní péče, zdravotních služeb jsou děti a mládež a na druhé straně staří lidé, zda slovo „samoregulace“ je

vůbec na místě, zda to má vůbec logický smysl a zdali je možné o tomto kontextu uvažovat? Jsem přesvědčen, že mladí lidé nadbytečnou zdravotní péčí nevyhledávají. A staří lidé – možná, že někteří vyhledávali, ale nedávno mi jeden poměrně mladý člověk položil otázku, zdali jsme uvažovali o tom, proč ji ti staří lidé vyhledávají. Řekl to mladý člověk, který dělá knihovníka, a hovořil o tom, kolik starých lidí přichází do knihovny pro to, aby si mohli popovídat. Oni se cítí vyloučení, a proto někdy i z důvodu strachu o své zdraví, z důvodu, aby měli kontakt s někým, komu věří, navštěvují častěji lékaře, zejm. lékaře prvního styku, než by to bylo žádoucí. Ale ten problém je někde jinde. Problém je právě ve společenském vyloučení, v tom, že se cítí osamělí. Ale to bychom měli řešit jinými prostředky, a ne tuto skupinu lidí zatěžovat tzv. samoregulačními opatřeními. My tedy neřešíme příčiny, a aniž si možná někteří uvědomují, vytváříme novou nejistotu těm lidem, kteří jsou nejvíce zranitelní a kteří de facto nemají vlastní prostředky a sílu, aby nastalé problémy, které s poplatky vznikly, řešili.

Musím říci, že z toho, co bylo v minulosti v této oblasti provedeno, za pozitivní považuji to, co tu bylo zmíněno, tj. limit na určité zastropování nákladů na zdravotní péči 5000 Kč. Samozřejmě ukázalo se, že 5000 Kč je nedostatečný limit, dokonce jsem ochoten za to poděkovat, že to bylo uděláno, myslím si, že to má být i v budoucnu zachováno v nějaké jiné podobě, s nižším číslem, protože podle informací, těch 15.000 občanů, kteří na to dosáhli, se mi zdá, že je malé číslo.

Proto si myslím, že by dohoda v parlamentních lavicích měla být daleko širší a pokud se nepodařilo v PS najít přijatelný kompromis na výrazné regulaci zavedeného systému regulačních poplatků, domnívám se, že je na místě, abychom schválili návrh tak, jak nám byl postoupen Poslaneckou sněmovnou. Já to samozřejmě také navrhuji, nebo se přidávám k těm, kteří už to navrhli.

Pokud ovšem neprojde tento návrh a bude projednáván výborový návrh, tak avizují, jak už jste obdrželi na lavice, náš pozměňovací návrh, myslím klubu ČSSD, který řeší osvobození od poplatků pro děti a mladé lidi do 18 let, důchodců starobních a invalidních. Tady chci jen říci, že tu zazněla námitka, že starobní důchodce je bez určitého věkového limitu. Není to problém, jak jsem se informoval. Česká správa sociálního zabezpečení vydává potvrzení důchodcům, že jsou příjemci starobních důchodů, protože je potřebují pro jiné úřední jednání, tudíž tento dokument by byl i dokumentem pro tuto záležitost.

Pokud se týká další oblasti, navrhujeme, aby se limit 5000 Kč snížil na 3000 Kč. U zrušení placení poplatků pro mladé lidi, děti a důchodce, chci říci, že navrhujeme, tak jak to bylo v PS některými poslanci navrhováno, aby kompenzaci platby jako náhradu provedly poskytovatelům zdravotní pojišťovny, aby systém u poskytovatelů nebyl poškozen, tzn., aby jejich příjmy nebyly pokráceny.

Víte, když jsme tu dneska hovořili o tom, jak nám všem záleží na dobré kondici našeho zdravotnictví, tak nemohu opomenout, pokud to skutečně myslíme upřímně, že bychom měli přímo nejenom bít ale tlouct na bubny, že už zase třetím rokem se neprovedla valorizace plateb za státní pojištěnce, protože to je takový koloběh, že každá vláda v minulosti si vždycky uleví, že několik let nezvedne platby za státní pojištěnce a pak to spadne na bedra vlády, která už to musí řešit. Ano, je pravda, že teď je v systému možná 40 mld. přebytku, resp. ho mají na účtu pojišťovny, ale vzhledem k tomu, že v loňském roce byla inflace 6,3 %, vzhledem k tomu, že jsou informace, že některé podnikatelské subjekty nejsou už tak, bych řekl, dochvilné v placení pojištění, jako byly doposud zejména z důvodů dopadu hospodářské krize, je potřeba v předstihu myslet na to a zajistit valorizaci plateb za státní pojištěnce pro zdravotní pojištění, protože jinak by se mohlo stát, že bychom opět mohli způsobit

zdravotním pojišťovněm a celému systému schodek, který nebude jejich vinou a bude pouze a jen vinou vlády, resp. i Parlamentu, že na toto nedbal.

Hospodářská krize tím zachráněna nebude, ale mohou tím být do určité míry zlepšeny podmínky našeho zdravotního systému. My se tu bavíme o tom, jak zdravotní péče je či není nákladná, jistě se nemusíme přesvědčovat, že 6,7 % výdajů z hrubého domácího produktu v naší zemi na zdravotní péči, která je zhruba z 89 % hrazena z toho systému veřejného zdravotního pojištění, 11 % je asi placeno formou přímých plateb, tak 6,7 % je jedna z nejmenších částek ze zemí, které mají přibližně srovnatelný systém, jako máme my. Takže pokud nechceme toto procento zhoršovat a tím zhoršovat postavení našeho zdravotnictví, tak je potřeba zajistit valorizaci plateb za státní pojištěnce, to jsou mimo jiné největší konzumenti zdravotních služeb a zdravotních výkonů vůbec.

Já si myslím, že ten pozměňovací návrh, který byl přijat v garančním výboru, ukazuje, že obhájcí kroku, který byl v reformě veřejných rozpočtů proveden, to znamená zavedení regulačních poplatků, si uvědomují, že to nebyl správný krok. Že je potřeba provést úkrok nebo krok zpátky. Ale skutečně to, co je navrhováno, jsou nedostatečné změny a myslím si, že dříve či později, pokud budou chtít vést seriózní dialog s občany a aspoň částečně mít jejich důvěru, tak budou muset přijmout názor poplatky zrušit a začít znovu jednat o systému, který by eliminoval to, co tady zaznívalo, to znamená počátek sociálního vyloučení, neošetření lidí, kteří jsou na hranici chudoby, lidí, kteří nemají možnost si výkyvy v placení vykompenzovat svými příjmy, tzn. zejména důchodci apod.

Proto se domnívám, že není jiné cesty, než schválit návrh, jak nám byl postoupen.

A ještě jednu reakci. Jeden náš kolega, byl to asi kolega Sefzig tu prohlásil, že se těší na zavedení osobních účtů. Ano, osobní účty, aspoň někteří z nás víme, že jsou základem tzv. řízené péče. Možná některý z nás – a já jsem viděl film, který hovoří o tom, jak vypadá zdravotní péče ve Spojených státech amerických. Myslím si, že je nepřijatelné, a já osobně ze všech sil budu bojovat proti tomu, aby v budoucnu stav osobního účtu byl limitem pro dostupnost péče, resp. rozhodoval o tom, jestli občan, pojištěnec, dostane péči, která je potřebná pro zachování jeho života a důležitých funkcí, které ke kvalitnímu životu patří.

Takže osobní účty podle mého názoru a zejména řízená péče – promiňte mi to – je systém, který je od čerta, a taky u čerta zůstane.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane místopředsedo. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Pavel Sušický. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Pavel Sušický: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, vážený pane předkladateli, který posloucháte jenom souhlasné projevy, a při ostatních demonstrativně odcházíte. Musím konstatovat, že některé pasáže předkladatele byly skutečně pěkně vyvedené, hodně populistické a trochu dogmatické. Nebýt lékař s třicetiletou praxí a nebýt také postižen suchým okem, asi bych možná chvílkami i zaplakal. Nikoho a ani nás z té pravé části zasedacího sálu netěší kohokoliv čímkoliv omezovat či regulovat. I nám by se dobře rozdávalo a říkalo, máte to zadarmo. Kdyby na to ovšem bylo – a bylo to také kvalitní a dostupné. Nikdo mě nepřesvědčí, že jsme třikrát a více nemocní než jiné národy. Není to ovšem jen chyba pacientů, svůj podíl na tom mají i zdravotníci, vyšetření se mnohdy nedodělávají, lidé jsou zváni opakovaně na zbytečné kontroly a zbytečně pak znovu

platí regulační poplatek. Myslím, že by se také měli někteří zdravotníci nad sebou zamyslet. Ministr Julínek volil cestu regulačních poplatků a byla mu za to nasazena ošklivá psí hlava. Mohl jít samozřejmě lépe vyšlapanou v posledních letech vyasfaltovanou právě exministrem Davidem Rathem cestičkou, to je cestou tvrdého limitování počtu pacientů, které zdravotní pojišťovny proplatí a k tomu pak dát prémii, to je tvrdý finanční limit na léky, které lékaři předepisují, a to doplníme desetitisíčovými pokutami, pokud limit překročí. Samozřejmě to půjde a ušetří se. K čemu to ale vedlo? K lékařům, zejména ke specialistům, se prakticky nemůžete dostat. Protože splní-li limit, který mu pojišťovna zaplatí, tak jsou na školení, přítomni na kongresech nebo mají dovolenou. Prostě neordinují proto, že pojišťovna už jim další pacienty nezaplatí. A tady já vidím – bohužel tady pan předkladatel není – to poškození pacientů, protože on jako lékař dobře ví, že z nějakého telefonu nepoznáte, jak jsou pacienti nemocní, jestli je to banalita, oni nemluví někdy zcela srozumitelně, vy ho prostě musíte vyšetřit. A jestli na to vyšetření čeká půl roku, ať je to kterýkoliv obor, já třeba dělám oční, tak se potom prostě něco zanedbá. A tady se pacient poškodí. Já si myslím, že to je daleko častější než těch 30 korun, které pacient musí zaplatit. Někteří lékaři pak obdrží pokuty – 50, 60, 80 tisíc, jak tomu bylo. A přátelé, věřte mi, ti předepíšou pouze ty nejlevnější léky. To vám mohu potvrdit z četných rozhovorů s lékaři, kteří pokuty zaplatili. Takže, prostě pan bývalý ministr to přehodil, a mohl to udělat i pan ministr Julínek – přehodit to na lékaře, aby to „sami vyčistili“ a psali jenom levné léky, a tak se v systému ušetří. A mohl mít klid. Na léčbu, zejména na nákladnou léčbu, tzv. biologickou pro těžce onkologicky nemocné či nemocné s roztroušenou sklerózou zapomeňme! Vzpomeňte si na ty maily, vy, co tady sedíte, které nám chodily od lidí s roztroušenou sklerózou, od onkologicky nemocných, od jejich spolků, jak se léčba neproplácí. Vzpomeňme si na profesora Vorlíčka, předsedu onkologické společnosti, jak protestoval. Není to jednoduché nějakým způsobem limitovat zdravotní péči. Budeme-li trvat na tom, že má být velmi kvalitní, dostupná, a to si myslím, že chceme všichni a zcela zadarmo – to chce část politiků – tak vám říkám, že to nedokážeme. Nedokázal to zatím na světě nikdo a úspěch v tomto případě se podle mého názoru rovná Nobelově ceně. Proto zdravotní péči, a já to bohužel podtrhuji, nějak rozumně regulovat musíme. V předloženém pozměňovacím návrhu zdravotního výboru, který doplnila paní ministryně, vidím rozumný kompromis, který uhladil nějakým způsobem takové nejkonfliktnější věci, o kterých tady bylo hovořeno, nebudu je opakovat a budu pro něj hlasovat. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Další přihlášenou do rozpravy je paní senátorka Jana Juřenčáková. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Jana Juřenčáková: Děkuji za slovo, pane předsedající, kolegyně a kolegové. Já začnu trochu obecně, ne tak politicky, jak to zaznělo předtím. Když je člověk zdravý, jeho rodina je zdravá, když má zdravé přátelé, tak si myslí, že se jich zdravotní problémy nedotýkají a že stát po nich chce zbytečně další prostředky. Když je člověk v důchodu, tak si myslí, že přece za celý život už zaplatil ve svých odvodech dost na to, aby už nic platit nemusel. Ale v momentě, kdy nastane opačná situace, že se někdo z rodiny či známých dostane do zdravotních problémů, tak všichni by zaplatili cokoliv, kdyby mu zdraví mohli vrátit. A důchodce, který říká, že celý život platil, pokud je soudný, tak musí uznat, že se postupem času změnil způsob léčby, jsou nové léčebné postupy, nová lékařská zařízení, nové přístroje,

nová péče, díky které se nám prodlužuje život, ale která také více stojí. V současné době se důchod vypočítává ze mzdy od roku 1986, kdy se mzda přepočítává koeficientem asi 2,5, tzn., že když byla mzda v roce 1986 dva tisíce korun, tak je to tak, jak kdyby to bylo pro účely důchodového pojištění deset tisíc korun.

Tento příklad uvádím pro ilustraci, abych připomněla poměr odvodů a platů v tu dobu, v minulosti. Díky regulačním poplatkům se ve zdravotním systému tak, jak tu bylo řečeno, ušetřilo v roce 2008 cca pět miliard a dalších pět se vybralo, což je celkem deset miliard. Díky tomu, že je v systému podstatně více peněz, tak lékaři a zdravotnická zařízení mají za svou péči hrazenou zdravotní péči zpravidla do 30 dnů oproti době, kdy bylo cca 90 dnů. A lékaři pak přemýšleli, z čeho uhradí mzdové náklady na sestru či nájem a kde a která banka jim poskytne úvěr, aby měli z čeho vyžít. Každý z nás určitě připustí, že za pobyt v nemocnici je to minimální částka 60 korun, neboť pokud by nebyl pacient v nemocnici, určitě by se stravoval doma. Obědy zajišťované pečovatelskou službou stojí zpravidla mnohem více. Jak už tu zazněly návrhy na pozměňovací návrhy, tak v podstatě když vezmeme kategorie našich spoluobčanů, tak o děti do 18 let by mělo být postaráno tak, že nebudou platit regulační poplatky. Co se týká důchodců, tak pokud projde pozměňovací návrh, tak by strop měl být snížen na 2,5 tisíce korun, což zase zajistí jakýsi pocit bezpečí pro ty, kteří jsou v důchodovém věku.

Ale je tady ještě jedna skupina lidí, kteří nejsou chráněni. Jsou lidé, kteří jsou pod hranicí hmotné nouze a nemusí pak platit na základě potvrzení žádné poplatky. Ale jsou to lidé, kteří mají příjem maximálně 3126 Kč a mezi námi je řada dalších spoluobčanů, kteří tento příjem převyšují, ale zas není tak velký, že by jim stačil k obživě, tzn. mám na mysli invalidní důchodce, částečně invalidní důchodce i starobní důchodce, kteří vlastně pokud se dostanou do nemocnice a mají zaplatit regulační poplatek, při pobytu za měsíc je to asi 1800 Kč a při důchodu kolem 10.000, vlastně nemají z čeho zaplatit náklady na bydlení bytu, který zůstává vlastně opuštěn. Toto je situace, která by se asi měla do budoucna stát zřetelem naší vlády, aby byla postižena tady tato sociální oblast.

Většina z nás se určitě vzpírá tomu, když něco musí. Daleko lepší by bylo, kdyby to bylo na základě toho, že se každý rozhodne sám, že si řekne, já chci, já se dobrovolně rozhodnu, že budu dávat do systému víc, protože nevím, kdy může nastat situace, že já nebo někdo z mých blízkých budu potřebovat potřebnou zdravotní péči, ale té se nedostane, protože na ni nebudou finanční zdroje.

Asi si pamatujete na dobu, kdy proběhla veřejná sbírka pro Nikolku Drgovou, která potřebovala transplantaci jater, která se prováděla v Německu. Byla v tu dobu velká solidarita, na tu sbírku se sebralo hodně. Já to znám osobně, protože maminka Nikolky Drgové pochází od nás a v podstatě jsme to s ní celá obec prožívali. Takže vím, co to bylo. A myslím si, že díky tomu, že systém je dnes tak nastaven, jak je, tak dneska by tady tyto problémy nebyly. V současné době každý z občanů České republiky dluží asi 96.000 korun, což je podíl státního dluhu. Bylo by jednoduché a populární, kdyby vláda rozhodla o tom, že zruší regulační poplatky, vydá státní dluhopisy a sekeru ve státním rozpočtu bude řešit prostřednictvím vydáním dluhopisů. Odpovědná vláda tomu podléhat nemůže, protože z dluhové pasti bývá východ velmi daleko a je daleko složitější.

Na závěr bych možná navrhla, aby se změnila terminologie, aby se to nenazývalo, nebo aby se poplatky nenazývaly regulačními, ale abychom je nazvali solidárními, protože díky těm našim příspěvkům má řada našich spoluobčanů možnost prodloužit si svůj život. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní senátorko a prosím pana kolegu Sušila, aby se ujal slova. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Radek Sušil: Děkuji za slovo. Pane předsedající, vážené dámy a senátoři, kolegové. Je to moje premiéra. Jsem lékař, budu hovořit trochu z praxe. Mrzí mě jedna věc, že všichni hovoříme jednou řečí, ale význam těch slov je trochu jiná. Vychází zprava nebo vychází zleva. Musím se ohradit kvůli některým věcem, které tady byly proklamovány – v podstatě poněvadž každým dnem, kdy ošetřuji své pacienty, se s nimi potýkám, je to princip regulace. Jako lékař musím předeslat, že souhlasím s principy solidárního zdravotního systému, souhlasím se systémem regulací a motivací pacientů a také lékařů, které budou rovnoměrně rozprostřeny mezi poskytovatele – lékaře a pacienty. Samozřejmě souhlasím s tím, že musí být určité regulační prvky, které vedou k nějakým úsporám. Jako doktor musím pracovat opravdu s exaktními informacemi. Všichni se tady oháníme nebo všichni tady hovoříme o nějakých úsporách, ale nikdo jsme neslyšeli strukturu těchto úspor. Kde se bere tato úspora – je to snížení počtu návštěv, nebo že opravdu pacienti začali šetřit a že předtím nadužívali všechny naše léky. Bylo tady dobře zmíněno o tom, že klesá předepisování některých léků pro určité skupiny pacientů, to jsou ti hypertonici a diabetici. Já to vnímám jako obrovský problém, a problém, který je velmi nebezpečný. S tím, že tyto choroby nazývám tzv. tichými zabijáky, ony nečiní nějakých vážnějších komplikací v okamžiku, kdy si nevezmu ten lék, ale je tam otázka a problém kumulace těchto nežádoucích, nebo kumulace rizik, které potom opravdu vedou k tomu, že ti pacienti končí v našich nemocnicích – a pan ministr Julínek tady přiznal, nebo řekl, že stoupá počet hospitalizací.

A do těchto nemocnic přicházejí pacienti v tzv. těžkých a dekompenzovaných stavech, které jsou velmi náročné na léčbu a tito pacienti jsou velice drazí. A problém je samozřejmě v tom, že se tam zvyšuje riziko dlouhodobého poškození.

Musím samozřejmě také oponovat v tom, že jsem tady zaslechl, co je to tzv. solidarita ve zdravotnictví. Nedokáží pochopit, nejsem asi dostatečně vzdělaný, jak regulační poplatky přinášejí do českého zdravotnictví vyšší solidární princip. Nechápu to. Opravdu to nechápu, poněvadž 70 až 80 % nemocných jsou v podstatě důchodci, děti a chroničtí nemocní a ti v podstatě platí všechny tyto poplatky. A potom ta solidarita podle mě znamená, že chudák nemocný solidarizuje s více nemocnými. Kde je potom těch x-desítek miliard korun na zdravotnických pokladnách.

Regulujeme naše pacienty tím, že úkolujeme naše pojišťovny, aby posílily funkci revizních lékařů. Nepřenášejme tuto zodpovědnost na naše pacienty – chudáky. Já to vidím takto: Přejde pacient k obvodnímu lékaři s tím – budu trochu hrubý, je to můj obor – že má krev ve stolici. Praktik si ho vyšetří, a aby měl co nejmíň práce s ním, poněvadž má plnou čekárnu, poněvadž regulační poplatky vůbec neznamenají to, že by pacient byl hned ošetřen, to se vůbec nezměnilo. A správný praktický lékař pošle tohoto pacienta třeba do specializované odborné ambulance, přijde na chirurgickou ambulanci a chirurg ho samozřejmě vyšetří. U praktika platí 30 Kč, přijde na chirurgickou ambulanci, zaplatí také 30 Kč. A ten pacient je zodpovědný, on má strach o své zdraví, poněvadž viděl krev ve stolici, může to být třeba banální hemeroid, ale prostě chce být vyšetřen. Chirurg ho vyšetří a zjistí, že to není třeba hemeroid a pošle ho ke specialistovi v ten den. A u specialisty opět platí 30 Kč. A specialista, co samozřejmě udělá, mu prostě doporučí vyšetření tlustého střeva. Kdybychom to totiž takhle neudělali, tak spousta lidí by chodila s těmito problémy a přijdou v pozdních stádiích nádorového onemocnění tlustého střeva. Chudák pacient,

který si opravdu nedokáže zregulovat tuto návštěvu, tuto kontrolu, on je v tom jako nevinný.

Regulace je opravdu zapotřebí, ale musíme to přenést na někoho jiného, nejenom na doktory, nejenom na pacienty, ale měly by to řešit pojišťovny, mají velké aparáty, abychom to zákonným způsobem mohli řešit.

Abych dlouho nehovořil. Závěrem chci říci, že komplexní návrh, který je, v podstatě neplní tento problém. Jsem jednoznačně přesvědčen o tom, že vnáší problém sociální. Nesouhlasím s proklamací, že my, kteří se snažili měnit zdravotnické poplatky, činíme sociální dobro. Ne. I kdyby to byl jeden pacient, který takto nepřijde k lékaři a zanedbá své zdraví, vždycky je to chyba. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Prosím pana senátora Horníka, ale s faktickou poznámkou se ještě hlásí pan senátor Julínek.

Senátor Tomáš Julínek: Omlouvám se, že do jednání takhle vstupuji s faktickou poznámkou, ale aby se tady nerozvíjely nějaké teorie.

Prosím vás, žádní pacienti s diabetem a s vysokým tlakem nejsou ochuzeni na léčbě, nerozvíjeme z toho potom nějaký příběh, prosím vás. To řekl pan David Rath, ale to není pravda, protože já už jsem tady říkal, kdo to je. Ale prosím vás, pak je zbytečné to tu rozvíjet, protože to tak není.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. A nyní prosím pana senátora Horníka.

Senátor Jan Horník: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, toto téma není mým tématem odborným, nicméně si dovolím hovořit, protože jsem již v minulosti na tomto plénu mluvil k problematice ve zdravotnictví a byl jsem i jistý čas členem dozorčí rady Nemocnice Karlovy Vary.

Mnohé zde již bylo řečeno, ale přesto je zapotřebí mnohé také zopakovat.

Je třeba si připomenout to, co již říkali moji předřečníci, jak to bylo, když jsme se měli vyjadřovat k onomu batohu opatření naší vlády, nám předložený. Víte, já nepatřím ani doprava, ani doleva, já jsem ten, který se domnívám, že tady zastupuji občany. Bez toho, aniž bych měl nějakou nálepku rudou nebo modrou anebo zelenou, nebo nevím jakou jinou. Ale je to šílené, když moji občané mě zvolí do tohoto orgánu, a já nemám šanci se k tak důležitým zákonům, jako byly ony reformní zákony, vyjádřit. Tato možnost nám nebyla dána, a dokonce i nám, kteří jsme byli následně ochotni věci podpořit, ale chtěli jsme o nich debatovat. A dneska tady máme stav, který zde máme. My bychom ho normálně zřejmě neměli, kdybychom tady dneska neseděli, dokonce by asi i krajské volby dopadly jinak.

A to je ona – nepopulární sousloví – arogance moci. A ono je jedno, jestli je arogance moci na úrovni radnice, kraje nebo státu.

Byl jsem některými kolegy ne zrovna lichotivě označován za toho, který se postavil třeba velmi tvrdě proti bývalému panu ministrovi Julínkovi. Víte ale, když za mnou přijde můj volič, který je shodou okolností ředitelem lázní, který je shodou okolností předsedou Asociace podnikatelských subjektů podnikajících v lázeňství a požádá mě, zdali by on mohl být, protože k tomu dostal mandát, v týmu pana ministra, v jeho týmu poradců, a já jsem pana ministra v této věci v těchto prostorách oslovil, a on mi řekl: Já žádný tým poradců nemám, já žádné nepotřebuji. A to byl i jeho pravicový volič.

Víte, takhle se politika nedělá. A já bohužel tuto zkušenost s mým kolegou jsem získal opakovaně. Potřetí – za dneska už neministrem panem Julínkem – již nepůjdu, protože on není ochoten naslouchat. Kdyby byl býval naslouchal, tak jsme zde skutečně dneska nemuseli být.

Bohužel, nebyl jsem vyslyšen ani ve věci karlovarské krajské nemocnice, která po vzoru jiných nemocnic ze společnosti s ručením omezeným dala tři nemocnice dohromady, stala se z toho akciová společnost a z jediné ze čtyř nemocnic tohoto státu jako nezádlužených se stala rázem nemocnice, která se dostala na minus 121 mil. Kč. To byl poprask. My jsme všichni věděli, že to bude. Ano, lidé kolem ODS formou outsourcingu začali vyvádět majetek, finance ze zdravotnictví. A tam já vidím hlavní problém. Nikdo mi dneska neřekne nebo nenamluví, že cílem nemá být privatizace našeho zdravotnictví, já jsem o ní přesvědčen, a k tomu jsou konkrétně na Karlovarsku i důkazy, a v podstatě i audit tyto důkazy potvrdil, myšleno karlovarské krajské nemocnice.

Takhle se zdravotnictví skutečně nedá dělat. A buďto se napříč politickým spektrem domluvíme a budeme spolu debatovat a budeme přenášet zkušenosti z regionů, který máme každý z nás trošku jiný, sem, na půdu Parlamentu, a budeme se o tom bavit, anebo si rovnou řekněme, nemusíme sem chodit, protože někdo má 41 hlasů, má je jistých a v rámci politického kšeftu se tady vyhandlovává poplatek za podpis Lisabonské smlouvy, naše mise v zahraničí....

Vždyť je to odporné, vždyť je to hrozné. Kvůli tomu my tady skutečně nejsme.

Omlouvám se, že jsem možná trošku odešel od tématu. Nicméně neměl jsem možnost promluvit tehdy k onomu reformnímu balíčku, tak to činím dneska.

Regulační poplatek skutečně v mnohém není regulační. Ani návrhy, které jsou zde před námi, které jsou připraveny jako pozměňovací návrhy, nevyřeší všechno to, co život přináší.

Situace, kdy pacient je v nemocnici umístěn a už se mu daří relativně dobře, nemusí zabírat lůžko, je na propustku propuštěn domů, ale dochází na léčbu do nemocnice, ale po 14 dnech se mu to celé spočítá, jako kdyby v nemocnici stále byl, tzn. včetně toho, co vlastně neužíval – lůžka, energii, vody, stravy atd.

Zde je zapotřebí také říci, jakým způsobem budou naši spoluobčané případně se spolupodílet na pobytu ve zdravotním zařízení. Tam každý, který do nemocnice přijde a není vysloveně sociálně na tom špatně, musí vědět, že není doma, že doma nejí, nespotřebovává energie, vodu, nemusí topit nebo stáhne topení na minimum. A proto za to musí dávat ne poplatek, ale příspěvek na to, že je v jistém ubytovacím zařízení.

Chtěl bych vás požádat, aby se do budoucna takovéto věci, jako poplatky, v zákoně regulační poplatky, nestávaly záležitostí těžce politickou. Pojdme o těchto věcech mluvit, pojdme se naslouchat a pojdme podle toho konat. Jedině to vede k nějakému cíli. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. A prosím nyní pana senátora Balína, aby se ujal slova.

Senátor Vlastimil Balín: Pane předsedající, rád bych oslovil naživo i předkladatele novely, což bohužel nemohu, milé kolegyně, vážení kolegové.

K mému vystoupení jsem měl možná podobný důvod jako můj předřečník. Protože v jiné souvislosti jsme nemohli na základě jednacího řádu, a návrhu, který byl předložen – novelou se tenkrát nezabývat, hovořit k tomu balíčku.

Omlouvám se, že zde některé věci dnes uvedu, ale nebudou bez souvztažnosti k dnešní problematice.

Mám podobný pocit jako kolega Horník, že dneska naše jednání je skutečně jakýmsi důsledkem a výsledkem arogance moci. Velmi krásně v beletristické podobě to napsal, jak všichni dobře víme, spisovatel Mňačko. Ale v souvislosti s tím bych chtěl říci, že jsme se chystali na zítřejší setkání s takovou místní mocí, která je mnohdy horší, než ta v těch vrcholových pozicích, tj. v zastupitelstvech, a někteří to možná potvrdíte, že je to síla. Tak jsem se dostal k dílku autorů Koukolíka a Drtinové „Vzpouza deprivantů“. Tato knížka má podtitul „Nestvůry, nástroje, obrana“. Přečtěte si ji, zejména na straně 57 a 61 a zjistíte, proč ta jakási změna systému fungování ve zdravotnictví dopadá, jak dopadá, a proč musel být ten, podle mého názoru správný výstup z Poslanecké sněmovny, předkládán dnes k projednání Senátu Parlamentu ČR.

Trošku bych se chtěl ohradit proti některým slovům, která před chvílí tady zazněla, že nejde o to, jestli je někdo levý, pravý. Ono to vyznělo tak, jakože ti, co jsou vpravo nebo vlevo, tady občany nezastupují. Já místopřísežně prohlašuji, že se cítím být levý, dokonce i rudý, jak tady bylo řečeno, a nemám pocit, že bych tady nezastupoval minimálně to voličské spektrum, které mě svými hlasy do této komory Parlamentu ČR dostalo.

Vážené kolegyně a kolegové, víte, mám takový docela ne neurčitý, ale konkrétní pocit, že bez ohledu na to, jestli stojíme vpravo, vlevo nebo ve středu si bereme pacienta za jakéhosi rukojmího, že tady používáme mnohdy stejné argumenty s úplně jinými závěry; a zprava nebo zleva na druhou stranu pokřikujeme, že jde o populismus, že to je jakási ať už předvolební nebo povolební rétorika, že chceme pod různými líbivými přístupy a slovy prosadit to své, nejčastěji politické nebo volební programy, za ty subjekty, za které jsme sem přišli.

A byl bych strašně nerad, aby určité meritum problému zaniklo. A já se domnívám – říkal to tady tuším kolega senátor Lebeda – že dnes máme opravdu šanci vrátit jednu z legislativních předloh do rámce daného Ústavou ČR, protože ta říká jasně, že zdravotní péče by měla být zdarma na základě veřejného zdravotního pojištění. A součástí našeho ústavního práva je přece i Listina základních práv a svobod, z níž to v podstatě rovněž vychází.

Nejsem příliš příznivcem nějakého příkladování, protože on každý příklad je trochu zavádějící, ale jeden čerstvý příklad přece jenom musím říci. A on totiž ukazuje na takové konce, že když se o věcech nediskutuje, když jedna strana, která má sílu prosadit své, neslyší oprávněné argumenty, a říkal to tady rovněž správně podle mého názoru kolega Horník, tak pak to prostě jde do takovýchto konců, sklouzáváme do populismu.

A tento příklad je opravdu čerstvý. Před několika málo hodinami Zastupitelstvo Ústeckého kraje jako další v řadě schválilo, byť pod tlakem vyvolaným koaliční vládou, určitý pro mě dost nepochopitelný a pro pacienty svých zařízení ve smyslu zřizovatelských funkcí Ústeckého kraje protekcionistické opatření. Já osobně si nedovedu představit, jak v praxi by to mělo fungovat. Když kraj má ve své péči tři lékárny – a proto říkám, že je to pro ně nepochopitelné – a měl by tam fungovat nějaký smluvní dárcovský vztah, třeba na recept. Dotyčný půjde do lékárny, kde je zřizovatelem příslušný kraj, podepíše tam nějakou darovací smlouvu a pak mu to kraj proplatí. Co bude dělat ta drtivá většina pacientů, kteří půjdou do jiné lékárny, kde zřizovatelem příslušný kraj není.

Proto se domnívám, že tento krok je jediný možný, legitimní a správný, poplatky prostě zrušit jinou novelou zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním

pojištění. A já si neuvědomuji, možná jsem to přeslechl, že někdo takový návrh dal. A jestli ho dal, tak se k tomu připojuji, a budu v tomto duchu i hlasovat.

Dovolte mi ještě několik poznámek k věcem, které tady odezněly. Byla tady slova o jakémisi regulačním charakteru a dost slov řečeno tímto směrem o poplatcích směrem k lékům. Kdybych býval měl možnost vystoupit k reformnímu balíčku, už tenkrát bych se býval bývalého ministra senátora Julínka zeptal, kdo tedy co potřebuje zregulovat. Vždyť přece – a tady to asi říci mohu, to není o médiích, nikomu reklamu dělat nebudu, spíš negativní z tohoto pohledu – řetězec lékáren dr. Max už před reformou dával pětikorunový bonus za receptis. Když tam přišel někdo s receptem, tak měl od lékárníka, od lékárny v tomto řetězci pětikorunovou srážku. Po zavedení poplatků už dostali na 10 korun. Tak komu to, proboha, pomáhá.

Já se domnívám, že bohužel tady různými kroky jsme dostali výrobce léčiv a distributory do velmi nesrovnatelné situace, a mít marži někde přes 30 %, u některých komodit pomalu 40 % – je nemorální, právě ve vztahu k pacientovi, kterým se tady všichni zaštiťujeme, a znova říkám, stává se bohužel pro nás rukojmím.

Další poznámka. Odeznělo to tady, myslím, od paní ministryně a kolegyně senátorky Filipiové, valorizace důchodů. Ono je to hezké. Osobní příklad, já nemám rád ty odtažitě. Maminka dostala přidáno 500 Kč. Slyšel jsem, že by to mělo být na léky. Její zdravotní stav je o tom, že co třetí měsíc je hospitalizována na týden, takže v těch 15 tisících asi nebude, kde už to za loňský rok bohatě překročila, limit 5 000 Kč. Ale já se ptám – 500 korun je na zdravotní péči, ale už se tam určitě nevejde s náklady zvyšovanými na bydlení, na otop, na vodu a na další služby, které rovněž bohužel souvisejí se základními životními potřebami.

A poslední poznámka. Velmi se mi to líbilo, my to máme v jiném duchu, také to řeknu. Říkal to tady pan kolega senátor Sefzig – zdraví není obchodovatelnou komoditou. My dlouhodobě říkáme jako KSČM, že zdraví není zbožím. Ale pak se musím zeptat, reagoval na to myslím pan kolega místopředseda Senátu Štěch, proč tedy ti, kteří o tom v minulosti rozhodovali na úrovni dosti krajů v naší ČR, zakládali společnosti, které ze zakladatelských listin mají generovat zisk.

Pak tomu trochu nerozumím, protože to je v rozporu s tím, že zdraví není obchodovatelnou komoditou.

Obávám se, že kroky, které bohužel byly činěny, a též spolu s kolegou Štěchem mám důvod se domnívat, že to byl první krok pro to, aby zdraví bylo zbožím, a bohužel, velmi lukrativním, na úkor toho, a teď já vezmu jako pacienta možná i sebe, jako rukojmí na úkor pacientů.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, a prosím pana kolegu Kubera. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, chtěl jsem říci, budu stručný. Ale je to těžké po tolika vystoupeních. Ale přesto se o to pokusím. Upozorňuji, že jsou dva obory, ve kterých se vůbec nevyznám. Je to zemědělství a je to zdravotnictví. Lékaře mám velmi rád jako kamarády, ale v jejich ordinacích je pokud možno nenavštěvuji.

Když jsem tam byl naposledy, tak tam měli horské sluníčko a lékař měl sluchadla, kterými proklepal, a to bylo tak vše. Když teď navštívím nemocnici jako primátor, protože tam slavnostně přestřihávám pásku k novému a úžasnému přístroji, teď za chvíli po plese výtěžek dáváme na jakýsi urologický přístroj. Je to popravdě řečeno důvod, proč ho dáváme právě na tento přístroj, je to, že už jsem ve věku, kdy

ho možná budu potřebovat. Takže jsme ho správně vybrali. Ale já se chci zmínit o něčem jiném.

Tady bylo řečeno za prvé, že zdravotní stav se zhoršuje. To přece není pravda! Zdravotní stav se zlepšil tak, že se to dá docela složitě a těžce popsat. On se opticky zhoršuje, protože vy když jdete na nějakou kontrolu nebo vyšetření, tak paradoxně odejdete ne s tou nemocí, se kterou jste tam původně šel – tam se ukáže, že to opravdu nic není. Ale najdou vám další tři nebo čtyři, o kterých jste neměl dosud ani tušení.

Řeknu to na příkladu by-passů. A to je jenom takový můj dojem, jak to sleduji u svých kolegů a kamarádů. Z by-passů se stalo něco skoro jako rýma. Sedminásobné by-passy ... až mi to přijde, že se tak ty by-passy dělají jako tak, že je to dobře, aby se dělaly.

Četl jsem takový zajímavý článek, že farmaceutické koncerny už mají vyvinuty super speciální léky a jediné, co jim chybí, na jakou budou nemoc. Tak teď intenzivně vymýšlí, na jakou nemoc by se hodily. Samozřejmě, že farmacie je obrovský byznys. Já jsem předevčírem viděl film, kde vychytali partu hochů, kteří prodávali na internetu léky, které vyrábějí v garáži v nuzných podmínkách na obyčejném lisu. A ty léky ve staniolu nerozeznáte od léků, které si koupíte nebo dostanete v lékárně. A oni je prodávají na internetu, ať to jsou viagry, ale jsou to bohužel i takové léky, které mají sloužit k léčení, ale k léčení neslouží. Slouží jenom k byznysu.

Ony také žádné politické strany neměly ve volebním programu krizi, nebo si aspoň nepamatují, že bych si to přečetl, a přesto jsme tady celá léta žili na úkor nad své poměry, vlastně na dluh. Ať to byl dluh státní nebo dluhy rodinné, a teď sklízíme plody tohoto činění. A teď se divíme. Protože už se někteří dostali, ať státy anebo lidé, do situace, kdy už nejsou schopni splácet. A my paradoxně děláme věc, které nerozumím já a pan ministr Kalousek. My místo toho, abychom krizi řešili, tak lijeme další a další miliardy do hrnečku, který nemá dno. A věříme tomu, že když dáme lidem 2.000 eur na nové auto, tak povzbudíme automobilový průmysl. Je to omyl, ale bohužel politici se tak velmi často chovají, že nedělají to, co si myslí, že je správné, ale dělají to, co by lidé chtěli slyšet.

A teď k poplatkům. Finta poplatků byla v tom, že jsou plošné. Přece mi nikdo nebude namlouvat, že u nás děti nebo novorozenci platí nějaké poplatky.

Platí snad novorozenci za papírové pleny? Já jsem si ani nevšiml, jak by to dělali. Vždyť by si o ně neuměli říct, protože jsou novorozenci. Ty pleny jim kupují rodiče. A pleny stojí pěkné peníze. A když jsem zjistil, kolik stojí kočárek, že se pohybuje ten úplně nejlevnější z bazaru od osmi, a takový ten pěkný terénní 21 – 22 tis. Kč, a já jiné kočárky nevidím – když jsme teď dělali volební kampaň na krajské volby, tak jezdily kolem nás. Všichni měli tyto kočárky. Takže v tom to asi nebude.

Problém je jinde, my jsme si zvykli za socialismu, kdy nám také namlouvali, že je něco zadarmo. Ale ono zadarmo nic není. Ono je to jenom někde skryto. A bohužel lékařská věda postoupila natolik, že je velmi drahá. My jsme si na ni celkem rychle zvykli, kdo by ne. A teď se tomu divíme. Pak je tam psychologický moment, kdy lidé musejí platit poplatky v hotovosti.

To je neuvěřitelně psychologicky těžké. Například ve Spolkové republice Německo se tyto poplatky také mimochodem platí, platí se čtvrtletně a každé čtvrtletí dostane Němec domů složenku, tak jako dostáváme inkaso. On jde a tu složenku zaplatí. Já vás ujišťuji, že kdyby se poplatky dávaly do inkasa, tak si většina občanů České republiky vůbec nevšimne, že nějaké platí, protože to inkaso dělá od 4 do 8.000,- Kč a položka za plyn a elektřinu je mnohonásobně vyšší než oněch, ať už by

to bylo 120, 180 nebo 200,- Kč. Bohužel, kdyby se posílaly složenky, tak by to dopadlo tak, že by hodně práce měli akorát exekutoři, protože většina lidí by ty složenky hodila do koše. Mne tady zaujala opravdu poznámka o aroganci moci, zrovna od kolegy, který zmínil spisovatele Mňačka, ale o tom jsem mluvit nechtěl.

Já jsem chtěl jen připomenout, vaším prostřednictvím, kolegovi Horníkovi, že až tady budeme projednávat jednací řád, tak dám pozměňovací návrh, který vyřadí institut – nezabývat se – z jednacího řádu Senátu a bude nahrazen jiným institutem. Očekávám, že to podpoříte, protože to vyhoví námitkám, které jste tady měli.

A teď o tom, koho osvobodit a koho neosvobodit. Ať to uděláme, jak to uděláme, tak to bude špatně. Je to zase stejné jako s krizí. Jakmile podpoříme automobilový průmysl, tak přece není důvod, proč nepodpořit ocelářský průmysl. A co naši zemědělci? Ty budou chtít taky podporu a už ji chtějí. A také obchodníci.

Larry Flint chce 5 mld. dolarů na prezidentu Obamovi, protože pornoprůmysl, který jsme nedávno tady na internetu zakázali, jak jste si jistě všimli, aniž jsme o tom někteří věděli, někteří pro to nehlasovali, abych se vyhnul tomu, že všichni zákonodárci jsou tupci, jak napsaly některé noviny. Já jsem pro to nehlasoval, takže se podívejte do sjetiny, kdo jste pro to hlasoval. A úplně vážně chce 5 mld. dolarů, protože musí propouštět pornoherce, o porno už není takový zájem. A to bude stejné jako v této krizi. Ono to vypadá velmi legrační, ale jak dáte jednomu, musíte dát druhému. Takže když osvobodíme děti, osvobodíme důchodce, tak už nám skoro zbývá vždycky jenom ta vrstva, která všechno odnese, ti co pracují, těm to necháme. Takže tudy cesta nevede.

Možná, že cesta vedla v tom, že bylo špatně nastaveno 30,- Kč. Že to bylo být 20,- Kč. To já neumím posoudit. Ale rozhodně poplatky splnily účel, že už nečekáte v čekárnách tak dlouho, jak jste čekali. Že když někdo přijde na pohotovost, tak tam nesedí padesát lidí, kteří zneužívají toho, že v pondělí by museli čekat u obvodáka, tak jdou na pohotovost. Tam je jednoznačné, že poplatky přispěly k regulaci.

Já tu mám připravený pozměňovací návrh pro naše seniory, kteří zaplatí za rozhlasové a televizní poplatky 2.160,- Kč za rok, což činí 72 návštěv u lékaře a nebo 72 položek na receptu. Já bych byl rád, kdyby – protože se nehodí z mé strany, abych já to podával – kdyby někdo z kolegů, třeba pan senátor Štěch nebo někdo se tohoto nápadu ujal a seniory od těchto poplatků osvobodil. A možná, že pak bude menší drama kolem poplatků v lékárnách a u lékařů. Je to jednoduchý pozměňovací návrh, kde se osvobozují od televizních a rozhlasových poplatků poživatelé starobního nebo plného invalidního důchodu. Jestliže však tyto osoby žijí v domácnosti s dalšími osobami, které nejsou poživateli starobního nebo plného invalidního důchodu, je pro osvobození rozhodné splnění podmínky podle odstavce 2. Je to ošetření toho, aby všechny rodiny nebyly osvobozeny, protože všechny televize napíší na babičku.

Takže pokud je opravdu seriózní zájem pomoci seniorům, prosím, abychom jim pomohli tímto způsobem, a ne způsobem pozměňovacího návrhu, že osvobodíme další skupinu od poplatků ve zdravotnictví. Já vám děkuji za pozornost a přeji vám šťastnou ruku.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Jako poslední do obecné diskuse je přihlášen pan senátor Petr Guziana. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Petr Guziana: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, budu se snažit být chirurgicky stručný. Zaznělo tady všechno. Zprava,

zleva, shora, zdola, od lékáren po rozhlasové přijímače, což je teda trošku hodně žertovné. Ale chci se na to podívat z pozice lékaře s 32letou praxí. Už jsem to tady trošku avizoval při transplantačních směrnicích. Nechci se tím dále zabývat, ale kolega Sušil naznačil určitou situaci, kterou bych chtěl potvrdit. Jak zpívá Nohavica, že Ostrava je kraj rázovitý, tak opravdu je. Před volbami jsme netušili, že přijde krize, ona tady je. Víte dobře, že toto postihne hodně regionů, ostravsko-karvinský zvlášť.

Co se týče poplatků, dramatická situace babičky, která přijde ráno k praktikovi, potom jde na internu, ve dvě odpoledne mi přijde na chirurgickou ambulanci. To, že zaplatí 90,- Kč za den, budiž. To, že si posteskně, že tentýž den zaplatila v lékárně 2.500,- Kč a dneska nebude jíst, tak pro mnohé bude asi melodramatické, ale je to tvrdá realita. Ale může se klidně stát, že dotyčnou důchodkyni začne bolet druhý den břicho, přijde večer, zaplatí 90,- Kč a pokud není přijata, tak ten poplatek jí odpuštěn není. Dostane recept na antibiotikum, na které za rohem ve fakulní nemocnici zaplatí doplatek dalších 800,- Kč. Takže při příjmu, když hodně nadhodnotím, 8.000,- Kč důchodu, kdy platí nájem, určité služby, viz rozhlasové poplatky, a toto zaplatí, tak jí v podstatě zůstane asi 1.500,- Kč na měsíc, což asi není hodně.

Čili zkrátím to. Jsem pro plošné zrušení veškerých poplatků, protože si cením návrhu paní ministryně, která mne jistě neposlouchá, dát určitou hladinu 65 let pro důchodce, ale v našem regionu, kde jsou tisíce a tisíce horníků, a ti odcházejí do důchodu dejme tomu v 55 letech, pokud se ho dožijí, s těžkou silikózou.

Děkuji v podstatě všem za pozornost, i když se to všech netýká.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. O slovo se přihlásil pan kolega Stříteský.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, se zájmem sleduji plodnou diskusi a zároveň sleduji čas. Proto bych chtěl požádat slovné shromáždění, abychom odhlasovali procedurální věc, že bychom mohli jednat a hlasovat po 19. hodině do úplného vyčerpání dnešního programu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, kolegyně a kolegové, o procedurálním návrhu se hlasuje bez diskuse.

Vážené kolegyně a kolegové, budeme hlasovat o návrhu kolegy Stříteského, abychom jednali a hlasovali i po 19:00 hod. do vyčerpání celého dnešního schváleného programu. Zahajují hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 14, registrováno 74, pro 67. Návrh byl schválen.

Vážené kolegyně a kolegové, kdo se dál hlásí do obecné rozpravy? Nikoho již nevidím, takže obecnou rozpravu končím a ptám se pana zástupce navrhovatelů pana poslance Ratha, zda se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Chce, prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec David Rath: Děkuji, dámy a pánové. Já myslím, že rozprava byla zajímavá, byť asi žádné nové informace k tomuto tématu nepřidala. Pro mě jako pro zástupce předkladatelů bylo asi nejzajímavější, jak na to reagoval exministr Julínek a někteří senátoři z ODS. Dělá to na mě dojem, že za zhruba více než rok našich zkušeností s poplatky - výsledek krajských voleb, ale i v podstatě reakce premiéra, který de facto ministra Julínka vyhodil z vlády – byť tvrdí, že ne proto, že selhal, tak asi proto, že mu to šlo tak dobře – to se běžně dělá, že se někdo vyhodí z nějakého místa, protože tam je úspěšný a skvělý. Tak mi to připadá, že řada lidí vůbec nic za

tu dobu nepochopila. Pan ministr nepochopil, proč přišel o křeslo ve vládě. Někteří vládní politici nepochopili, proč tak zásadně prohráli krajské volby.

Z pozice opozičního politika je to vlastně dobře. Děláte to dobře. Setrvejte v tom. My si nemůžeme nic jiného přát. Samozřejmě z pozice občana ČR je to strašně špatně. Dneska máte šanci aspoň část toho napravit. Čili zkuste trošku přemýšlet a zkuste něco pochopit. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Prosím paní zpravodajku, pokud se chce vyjádřit k rozpravě. Paní kolegyně Palečková, máte slovo. A prosím vážené kolegyně a kolegové o klid v sále. Prosím u stolku legislativců, kdybyste mohli být trochu tišší.

Senátorka Alena Palečková: Pane předsedající, vzhledem k tomu, že jsem možná jako jediná z tohoto sálu vyslechla všechna vystoupení, tak vám to teď trošku vrátím, a budu tady poměrně dlouho na to, jak je u mne zvykem.

Na rozdíl od pana předkladatele jsem skutečně vystoupení slyšela všechna, a tak nebudu říkat obecné politické a předvolební a jiné výroky. Soustředím se na to, co bylo tématem dnešního projednávání.

Obecně na začátek chci říci, že z některých vystoupení, zejména z levé části sálu, jste se nás snažili přesvědčit, že se zdravotní péče zhoršila. A já musím důrazně říci, že opak je pravdou. A je to možné slyšet i od odborníků v médiích a zejména od lékařů, které mám možnost minimálně ze svých dvou předchozích pracovišť kontaktovat.

Žádná onkologická péče v loňském roce nemusela být omezována. I toto samo o sobě by byl velmi silný argument pro to, že poplatky pomohly přinejmenším těm nejvážněji nemocným. Jestli někdo nechce věřit výroku šéfa Onkologické společnosti, je to jeho volba, ale já ten důvod nemám a já tomu věřím.

Biologická léčba, velmi drahá. V Revmatologickém ústavu se jí léčí pacienti s těžkým onemocněním revmatoidní artritidou. Dříve byla pojišťovny proplácena s velkým zpožděním jen pro část pacientů. Z toho důvodu ji jen někteří pacienti dostávali a dostávali ji v době, kdy už bylo onemocnění tak vážné, že léčba už jim prakticky nemohla pomoci tak, jak by jim pomohla, kdyby jí dostali v pravý čas.

Půlroční zpoždění v platbách pojišťoven nebyla žádná zvláštnost.

Zkrátily se čekací termíny na operace. Všude zmiňované kyčelní klouby jsou jen vrcholek ledovce. Týká se to i lecčeho jiného.

Na tiskovce SÚKL zaznělo: V loňském roce se užilo méně léků, ale za více peněz, to znamená léků kvalitnějších a pro pacienty lepších.

Hexavakcína, kterou se očkují malé děti – já mám 4 vnoučata, u tří z nich si tuto hexavakcínu rodiče museli zaplatit, je to 4x minimálně 1500 Kč, teprve to nejmenší, poslední vnouče má tuto hexavakcínu plně hrazenou. Ušetří to dětem – neumím to teď spočítat kolik – návštěva u lékaře a nevím kolik vpichů.

K tomu, co tu říkal pan senátor Kubera o televizních poplatcích – kdyby to navolil tak, že v rodině, kde je 1 senior, se nebudou poplatky platit, já to budu vše podporovat, protože by to podpořilo solidaritu v rodinách, možná, že některé rodiny by si své seniory vzaly k sobě a pečovaly by o ně, ti by potom neměli potřebu chodit k lékaři na společenské návštěvy nebo do knihoven, tak jak to tady bylo řečeno.

K tomuto tématu chci říci, že každý senior, nebo většina seniorů má rodiny, jejichž morální povinností je podle mého názoru přinejmenším svým rodičům, svým starým příbuzným pomáhat. Můžou jim pomoci i s poplatkem nebo s dopltkem za léky.

V obecné rozpravě vystoupilo celkem 20 senátorů, byla to tedy rozprava velmi dlouhá, velmi náročná a já nedokážu zareagovat na všechny řečníky, kteří tady vystupovali. Bylo by to také často opakování.

Chtěla bych potvrdit to, co tady říkal pan senátor Nedoma o případu jeho maminky, která si vede účetnictví a zjistila, že v roce, kdy platila poplatky, celkové množství peněz, které nechala v lékárně, bylo možná o 20 % nižší než před tím, kdy poplatky nebyly. Samozřejmě, protože ty léky byly dražší.

Jednak se to stalo tím, že se změnila marže, jednak se to stalo také tím, že mnoho léků bylo zlevněno nebo se dokonce dostalo do skupiny plně hrazených.

Paní senátorka Gajdůšková říkala, že poplatky nepřinášejí kvalitu. Myslím, že jsem to tady říkala už na začátku v několika argumentech, v čem všem se přinejmenším zlepšila péče. Také mluvila o standardu a nadstandardu a o rozlišení zdravotnictví pro chudé a bohaté. Já to znovu zopakuji. Všichni pacienti loni dostali onkologickou péči, kterou potřebovali, tzn. i ti nejchudší. Tak nevím, jaká je tady obava o to, že se bude zdravotnictví nějak dělit na zdravotnictví pro chudé a bohaté.

A co se týká standardu a nadstandardu, řekla bych jeden příklad. Jsou samozřejmě různé typy kyčelních kloubů. Voperovávají se devadesátníkům, pokud si zlomí krček, a to je velice častá příhoda u starých lidí, ale voperovávají se také mladým lidem po těžkých úrazech nebo lidem, kteří mají kyčelní klouby opotřebované v důsledku nějakého sportu. Zním horolezce, který v 50 letech měl oba kyčelní klouby vyměněné. Všichni přeci pochopíme, že 90letý člověk nemá takový nárok na kyčelní kloub, který vydrží 30 let bez nějakého opotřebení, nepotřebuje s ním lézt po horách, lyžovat nebo já nevím co všechno. Čili proč by nešlo umožnit mladým lidem v takovém případě, aby si připlatili na trvalejší kyčelní náhradu a museli si ji v takovém případě zaplatit celou?

Chtěla bych zmínit ještě to, na co jsem byla tázána, proč nejsou v úlevách zmíněni také dárci krve, kostní dřeně atd. Je to věc, o které můžeme ještě diskutovat, pravděpodobně budeme. Ale já bych chtěla navrhnout jiné řešení, resp. se domnívám, že by bylo lepší jiné řešení než jim odpustit poplatek u lékaře, protože tito lidé, pokud jsou aktivními dárci, chodí k lékaři opakovaně, před každým odběrem a mají lékařskou péči v takovém případě zdarma. Nicméně pokud by se našel nějaký způsob, jak by je mohly pojišťovny bonifikovat, myslím si, že by to bylo lepší řešení než odpuštění poplatků.

Fronty v lékárnách, pacienti jezdí kilometry do lékáren, kde nemusí platit poplatky. Já jsem si spočítala – možná, že pánové, kteří jezdí auty a vyznají se v tom, spočítají něco jiného – že 30 Kč v průměru je 20 km, tzn. 10 km tam a 10 km zpět. Nevím, jestli se někomu vyplatí kvůli tomu jezdit do krajské lékárny, když může vyzvednout lék jen pro sebe, protože pokud podepíše darovací smlouvu, vyzvedne si lék jen pro sebe podle podpisu na darovací smlouvě, nikoli pro další lidi, a pak se obávám, že to praktický význam nemá. Že je jednodušší navštěvovat lékárny ostatní, zejm. pokud bude přijat náš pozměňovací návrh, kde se neplatí poplatek v lékárně za léky, u kterých je doplatek vyšší než 30 Kč.

Nápad paní senátorky Juřenčákové a v soukromí mně sdělený i panem senátorem Nedomou, že by se poplatky měly jmenovat „solidární“, mi připadá opravdu velmi rozumný, a pokud by to nějakým způsobem šlo zařídit, byla bych pro to.

Na obecně pronášený soud, že klesl počet lidí, kteří berou léky na cukrovku a hypertenzi, už reagoval pan exministr, a já s tím jen musím souhlasit. To prostě nemůže být pravda, protože by se to muselo projevit někde jinde.

To, o čem mluvil pan senátor Horník, o 14denní propustce, při které musí pacient zaplatit 60 Kč denní platby nemocnici – nevím, kde se toto mohlo stát, ale je to totální nesmysl. Myslím si, že je třeba, pokud se to stalo, obrátit se s tím na příslušnou zdravotní pojišťovnu a řešit to, protože toto rozhodně není normální postup.

Myslím si, že na další věci, které tady byly řečeny, buď už někdo zareagoval, nebo já na ně reagovat nehodlám a doporučuji, aby bylo postoupeno do podrobné rozpravy a aby bylo hlasováno o pozměňovacích návrzích. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Vzhledem k tomu, že v rozpravě padl návrh schválit tuto novelu ve znění postoupeném Poslanecké sněmovně, tak o tomto návrhu budeme teď hlasovat.

Vážené kolegyně a kolegové, budeme hlasovat o návrhu schválit tuto novelu.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu? Hlasování č. 15, registrováno 77, pro 32, návrh byl zamítnut.

Otevírám podrobnou rozpravu. Do ní se hlásí pan kolega Štěch. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Pane místopředsedo, vážené kolegyně, vážení kolegové, jak jsem avizoval v obecné rozpravě, podávám pozměňovací návrh, který je pozměňovacím návrhem k návrhu, který byl přijat garančním a jediným výborem, tj. výborem pro zdravotnictví a sociální politiku. Tento pozměňovací návrh se v 8 bodech týká 2 okruhů.

Za prvé se týká problematiky osvobození od poplatků skupin občanů ve věku do 18 let, starobních důchodců a invalidních důchodců s tím, že za ně poplatky všeho typu bude platit jejich zdravotní pojišťovna. Tyto návrhy jsou obsaženy v bodu 1, 2, 3, 4, 5 a 8, takže by se mělo hlasovat o tom společně.

Další oblast se týká snížení limitů z 5000 Kč na 3000 Kč, to je v bodě 6, bod 7 s tím souvisí, protože se týká snížení věku z 65 let na 63 let u receptů pro občany, kteří nejsou ve skupině, o které jsem tady hovořil. To se týká hlasování dalších, bod 6 a 7.

Tolik stručně k pozměňovacímu návrhu, který předkládám. Dá se říci, že je to pozměňovací návrh klubu ČSSD. Myslím si, že není potřeba návrh číst, protože byl rozdán na vaše jednací stoly. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Pan ministr Jehlička mě poprosil o faktickou poznámku. Pane ministře, máte slovo.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, já chci na mikrofon jen konstatovat, že při předcházejícím hlasování jsem si spletl tlačítka, zmáčkli jsem tlačítko „ANO“, chtěl jsem hlasovat „NE“. Nezpochybňuji hlasování.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře. Prosím paní ministryni Filipiovou.

Ministryně zdravotnictví ČR Daniela Filipiová: Děkuji, pane předsedající. Kolegyně a kolegové, já bych vás chtěla konkrétně seznámit s pozměňovacím návrhem, který jsem již avizovala v rámci obecné rozpravy. Jsou to tyto návrhy:

Pozměňovací návrhy doporučené výborem pro zdravotnictví a sociální politiku, týkající se článku 1 návrhu zákona, se mění takto:

1. V bodě 4 se číslo „15“ nahrazuje číslem „18“.
2. V bodě 7 se číslo „15“ nahrazuje číslem „18“.
3. V bodě 7 se číslo „3000“ nahrazuje číslem „2500“.

Jde o to, že se zvyšuje věková hranice placení poplatků, resp. neplacení poplatků u lékaře pro děti do 18 let a snížení limitů pro děti a seniory nad 65 let na 2500 Kč.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní ministryně. Kolegyně a kolegové, kdo další chce vstoupit do podrobné rozpravy? Nikoho nevidím, tzn., že podrobnou rozpravu končím. Kolega Stříteský.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, prosil bych o 20 minut přestávku na poradu klubu a politického grémia.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. O tomto návrhu se nehlasuje, tzn., že se sejdeme v 17.15 hodin.

(Jednání přerušeno v 16.55 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 17.15 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, je čtvrt na šest, končí přestávka, pokračujeme v našem jednání. Poprosím paní zpravodajku paní kolegyni Alenu Palečkovou, aby nás provedla hlasováním o pozměňovacích návrzích. Máme tři pozměňovací návrhy – pozměňovací návrhy z výboru, kolegy Štěcha a pozměňovací návrh paní ministryně Filipiové. Prosím, abyste se utišili, abychom všichni dobře věděli, o čem budeme hlasovat a vás, paní zpravodajko, prosím, abyste nás provedla hlasováním

Senátorka Alena Palečková: Ano, pane předsedající, navrhuji, abychom nejprve hlasovali o pozměňovacích návrzích pana senátora, pana místopředsedy Štěcha. Podle toho, jak toto hlasování dopadne, tak pak budeme hlasovat v dalším. Jenom se pana místopředsedy zeptám, zda je možné hlasovat body 1, 2, 3, 4, 5 a 8 společně.

A potom body 6 a 7 společně také. (Místopředseda Senátu Milan Štěch: Ano.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobře, já myslím, že nám to pro začátek stačí. Prosím, paní zpravodajko, ještě jednou nám řekněte, o čem budeme hlasovat a zároveň vás prosím, abyste se vyjádřila, zda tento návrh podporujete nebo nepodporujete. Pan poslanec Rath už zde není, nevidím ho, abych se zeptal i na jeho názor. Takže prosím, záleží to na vás.

Senátorka Alena Palečková: Takže já vás poprosím, abyste si vzali arch s pozměňovacími návrhy pana senátora Štěcha, a hlasujeme, jak už jsem řekla, o bodech 1 až 5 plus bod 8 dohromady.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobře, zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Pardon, ještě vaše vyjádření, paní zpravodajko.

Senátorka Alena Palečková: Vzhledem k pozměňovacímu návrhu výborovému já s tímto nesouhlasím.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Omlouvám se, že jsem spustil hlasovací zařízení před tím, než se paní zpravodajka vyjádřila. Takže musíme počkat a budeme hlasovat znovu, jenom co nám to technika dovolí. Omlouvám se ještě jednou. Takže znovu zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu, prosím, ať stiskne tlačítko NE, abychom to měli všichni jasné.

V hlasování číslo 17 registrováno 77, pro 31. Návrh byl zamítnut.

Prosím, paní zpravodajko.

Senátorka Alena Palečková: Zbývají nám z tohoto pozměňovacího návrhu body 6 a 7, které také je možné hlasovat společně.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vaše vyjádření?

Senátorka Alena Palečková: Nedoporučuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobře, zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu, tlačítko NE.

V hlasování číslo 18 registrováno 77, pro 31. Návrh byl zamítnut. Prosím, pokračujeme v dalších pozměňovacích návrzích.

Senátorka Alena Palečková: Teď bychom hlasovali o pozměňovacích návrzích paní ministryně, které nahrazují číslice 15, to znamená věk 15 let na 18 let, limit z 3 tisíc na 2,5 tisíce a navrhuji, abychom hlasovali o všech bodech dohromady, pokud nikdo nemá proti tomu nějakou námitku.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Námitku nevidím žádnou, budeme tedy **hlasovat o všech návrzích dohromady**. Vaše vyjádření, paní zpravodajko?

Senátorka Alena Palečková: Já to doporučuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobře, zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 19 registrováno 77, pro 74.

Návrh byl schválen. Prosím, pokračujeme.

Senátorka Alena Palečková: Poslední hlasování bude o komplexním pozměňovacím návrhu výborovém, který je ale pozměněn tím, co jsme právě teď odhlasovali. Hlasuje se o všech bodech najednou.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vaše vyjádření?

Senátorka Alena Palečková: Doporučuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobře, zahajuji hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu? V hlasování pořadové číslo 20 registrováno 77, pro 74. **Návrh byl schválen.**

Nyní budeme **hlasovat o návrhu zákona, ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.** Prosím, kdo souhlasí s tímto návrhem, zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 21 registrováno 77, pro 73. **Návrh byl schválen.**

A ještě, prosím, budeme hlasovat o souhlasu s pověřením. Navrhuji, aby to byla paní kolegyně Palečková a paní ministryně Filipiová. (Připomínky z pléna.) Dobře. Tak pan kolega Sušický – pane kolego?

Takže paní kolegyně Palečková a pan kolega Sušický budou zastupovat Senát při projednávání tohoto návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování číslo 22 registrováno 77, pro 71. Návrh byl schválen. Děkuji vám všem a přistupujeme k dalšímu bodu programu a toho se již ujímá kolega Štěch.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Vážené kolegyně, vážení kolegové, budeme pokračovat v jednání. Budeme projednávat bod, kterým je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou
a Republikou Slovinsko o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 344** a uvede ho v zastoupení předsedy vlády ministr kultury Václav Jehlička. Pane ministře, ujměte se slovo.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Děkuji, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové. Vzhledem k neexistenci multilaterální smlouvy o výměně a vzájemné ochraně národních utajovaných informací je jediným nástrojem pro zajištění náležité ochrany vyměňovaných utajovaných informací bilaterální smlouva. Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti navíc předpokládá sjednání mezinárodní smlouvy pro určité úkony v rámci mezinárodní spolupráce.

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Slovinskem jsou na výborné úrovni. Jejich kvalita je dána mimo jiné společnou minulostí ve stejném státním celku, dále geografickou, kulturní a jazykovou blízkostí a podobnými zkušenostmi mladých evropských států, které řeší podobné problémy spojené s hospodářskou a společenskou transformací. Slovinští představitelé jsou si rovněž vědomi podpory českých, resp. československých politiků v době jejich osamostatňování.

V bezpečnostní oblasti je Česká republika pro Slovinsko zajímavým partnerem zejména z hlediska členství obou zemí v NATO a v souvislosti s probíhající reformou ozbrojených sil v obou zemích, vedoucích k jejich plné profesionalizaci. Smluvně jsou vztahy podpořeny ujednáním mezi ministerstvy obrany o vzájemné spolupráci ze září 1993.

Slovinská strana projevuje zájem o spolupráci zejména v oblasti boje a ochrany proti zbráním hromadného ničení. Jedná se především o účast slovinských specialistů na řadě školení ve Vyškově. Lze se důvodně domnívat, že vzhledem k charakteru vzájemných vztahů a postupné intenzifikaci kooperace v bezpečnostní oblasti, bude bilaterální spolupráce vyžadovat i výměnu utajovaných informací. Sjednání Smlouvy o utajovaných informacích se v tomto kontextu jeví jako výhodné pro obě strany.

Závazky, které sjednáním Smlouvy vznikají, jsou obdobné těm, které jsou obsaženy v již platných Smlouvách o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací, které jsme schvalovali například na minulé schůzi Senátu.

Smlouva upravuje standardní instituty v oblasti utajovaných informací jako například rovnocennost stupňů utajení, podmínky přístupu k utajovaným informacím a nakládání s nimi, předávání utajovaných informací, uznávání bezpečnostních oprávnění, spolupráce mezi bezpečnostními úřady obou zemí, režim utajovaných smluv, režim návštěv vyžadujících přístup k utajovaným informacím.

Smlouva byla podepsána v Lublani 21. října 2008 ředitelem Národního bezpečnostního úřadu Dušanem Navrátilem a ředitelem obdobného úřadu panem Milanem Tarmanem.

Vážené senátorky, vážení páni senátoři, žádám vás o vyslovení souhlasu s ratifikací této Smlouvy. Děkuji.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře a prosím vás, abyste zaujal místo u stoku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk číslo 344/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Rostislav Slavotínek, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Rostislav Slavotínek: Dobré odpoledne, vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové. Jenom krátce doplním to, co řekl pan ministr. Bezpečnostní smlouva se Slovinskem je prvním závazkem tohoto druhu ke Slovinsku na rozdíl od některých předchozích smluv, kdy už existovaly smlouvy uzavřené na úrovni vlád nebo na úrovni příslušných resortů. V tomto případě se jedná o první smlouvu.

Uzavření Smlouvy iniciovala Česká republika. Důvodem pro sjednání je společné členství obou zemí ve společenství Evropské unie a v NATO. Z toho vyplývají samozřejmě nejrůznější úrovně spolupráce včetně vojenské a také intenzivní obchodní styky v oblasti například zbrojních dodávek. Tato Smlouva stanovuje právní rámec pro výměnu a vzájemnou ochranu utajovaných informací tak, jak je to v podobných smlouvách obvyklé.

Smlouva se uzavírá na dobu neurčitou s šestiměsíční výpovědní lhůtou. Je vyhotovena v národních jazycích a v jazyce anglickém, který je rozhodující v případě rozdílnosti výkladu.

Návrh textu smlouvy byl připraven podobně jako tomu je i v ostatních případech, Národním bezpečnostním úřadem a přijetí smlouvy nebude znamenat zvýšené nároky na státní rozpočet.

Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost přijal usnesení, které zní:

Výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací Smlouvy mezi Českou republikou a Republikou Slovinsko o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Nikoho nevidím, takže obecnou rozpravu končím. Předpokládám, že pan návrhovač ani pan zpravodaj nebude chtít vystupovat.

Přistoupíme k hlasování. Pozvu znělkou do jednacího sálu nepřítomné senátorky a senátory.

Návrh usnesení zní: **Senát dává souhlas k ratifikaci Smlouvy mezi Českou republikou a Republikou Slovinsko o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací.** V sále je přítomno 59 senátorek a senátorů, kvórum je 30.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Konstatuji, že v hlasování č. 23 bylo registrováno 59 senátorek a senátorů, kvórum bylo 30, pro bylo 52, proti nikdo. **Návrh byl přijat.**

Děkuji navrhovateli i zpravodaji.

Přistoupíme k dalšímu bodu, kterým je

**Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě,
Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů
„Dopad volného pohybu pracovníků v kontextu rozšíření EU“ – Zpráva o první
fázi (1. ledna 2007 – 31. prosince 2008) přechodných ustanovení stanovených
ve Smlouvě o přistoupení z roku 2005, požadovaná podle přechodného
ustanovení stanoveného ve Smlouvě o přistoupení z roku 2003**

Sdělení jste obdrželi jako **senátní tisk č. K 020/07**. Stanovisko vlády bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 020/07/01. Prosím nyní pana místopředsedu vlády Alexandra Vondru, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, rád bych vás nyní seznámil se zprávou Evropské komise k dopadům volného pohybu pracovníků v kontextu rozšíření EU.

Účel této zprávy, kterou Evropská komise vydala v listopadu loňského roku, je dvojitý. Jednak má v souladu se Smlouvou o přistoupení Bulharska a Rumunska z roku 2005 sloužit Evropské radě jako základ pro přezkoumání prvních dvou let přechodných ustanovení, která upravují volný pohyb pracovníků. Také má ovšem Radě EU poskytnout základ pro další přezkoumání přechodných ustanovení, která jsou stanovena ve Smlouvě o přistoupení z roku 2003, v návaznosti na žádost osmi států EU, jejíž předložení ČR iniciovala. Tam se to samozřejmě týká i nás.

Volný pohyb osob je jednou ze základních svobod, které právo Evropských společenství zaručuje. Zahrnuje právo státních příslušníků EU volně se přestěhovat do jiného členského státu za účelem nástupu do zaměstnání a usadit se zde také se svými rodinnými příslušníky.

Volný pohyb pracovníků zabráňuje členským státům přímo či nepřímo diskriminovat pracovníky ze zemí EU a jejich rodiny v oblasti zaměstnání na základě jejich národnosti. Zajišťuje také rovné zacházení, pokud jde o obecní bydlení a daňové a sociální výhody.

Závěry obsažené ve zprávě Evropské komise lze v tomto případě jednoznačně podpořit.

Česká republika je dlouhodobě zastáncem zrušení přechodných období ve všech členských státech EU. Ačkoliv je možné zavádět přechodná opatření, vláda ČR k tomuto kroku od rozšíření EU v roce 2004 a 2007 nepřistoupila.

Během českého předsednictví v Radě je a bude nadále vyvíjena snaha po úplném uvolnění pracovního trhu ve všech členských státech, protože další setrvávání na přechodných opatřeních se ukazuje jako bezdůvodné. Pokračovat v uplatňování přechodných opatření lze jen na základě odůvodněných faktů.

Mobilita a volný pohyb pracovníků byly hlavním tématem nedávno proběhlé neformální Rady ministrů práce a sociálních věcí pořádané v rámci českého

předsednictví v Luhačovicích. Závěry z tohoto neformálního setkání bude také hlavním obsahem závěrů příští formální Rady, která se bude konat v březnu.

Ve zprávě je jasně řečeno, že volný pohyb osob neovlivňuje výrazně trhy práce a ani nemá výrazné sociální dopady a že pro přechodná opatření neexistuje ekonomické odůvodnění. Charakteristickým znakem mobility po rozšíření a také obecně mobility v rámci EU v poslední době je, že se z velké části jeví jako dočasná. Další vlna pracovní mobility z nových členských států se tedy jeví jako nepravděpodobná. Zdá se, že toky mobility ze zemí EU desítky do Spojeného království a Irska dosáhly maxima v roce 2006, zatímco v roce 2007 a v prvním čtvrtletí 2008 výrazně poklesly. A koneckonců, dodávám k tomu já, že aktuální vývoj kurzu libry rozhodně nenahrává tomu, aby k nějaké velké vlně nyní docházelo.

Navíc existují náznaky toho, že se zvyšuje zpětná migrace lidí pobývajících ve Spojeném království. Otevření trhu práce pro pracovníky ze zemí EU osmičky, které od roku 2006 probíhalo ve většině ostatních zemí patnáctky, navíc mohlo vést k omezenému odklonu toků mobility do některých jiných členských států, avšak z nejnovějších údajů o podílech cizinců na počtu obyvatelstva vyplývá, že nezpůsobilo žádný významný dodatečný příliv pracovníků z uvedených členských států.

V důsledku současného hospodářského vývoje je pak pravděpodobné, že se možný pokles poptávky po pracovní síle projeví ve sníženém toku pracovních sil v rámci EU. S ohledem na současný hospodářský vývoj a na jeho možné dopady na situaci na trhu práce zkušenosti pak ukazují, že přeshraniční pracovní mobilita má sklon být samoregulační a v době hospodářského poklesu se spíše snižovat.

Zkušenosti od roku 2004 také naznačují, že zrušení omezení přístupu na trh práce snižuje pravděpodobnost výskytu nehlášené práce ze strany občanů z nových členských států.

Mobilita ze zemí EU desítky a EU dvojky, tedy Rumunska a Bulharska, má zcela zřejmě pozitivní dopad na hospodářský růst v celé EU. Jedna studie odhaduje, že dodatečná mobilita ze zemí EU osmičky během let 2004 až 2007 zvýšila souhrnný HDP rozšířené EU o přibližně 0,17 % v krátkodobém horizontu a o 0,28 % v horizontu dlouhodobém. I když jsou zjištění týkající se různých funkcí sociálního státu a úrovně státní správy různá, ukazuje se, že dopady migrace a toků mobility v poslední době na veřejné finance a systémy sociální péče včetně jejich financování jsou na vnitrostátní úrovni zanedbatelné nebo pozitivní. Prakticky ze všech dostupných průzkumů vyplývá, že pracovní mobilita po rozšíření má malý dopad na mzdy a zaměstnání místních pracovníků, a nic nenasvědčuje tomu, že by v důsledku mobility v rámci EU docházelo k vážnému narušení rovnováhy trhu práce, a to ani v členských státech s největším přílivem pracovníků.

Tolik k předložené zprávě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane předkladateli, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 020/07/02. Zpravodajem výboru je pan senátor Pavel Trpák, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Pavel Trpák: Dobré odpoledne. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Pan místopředseda vlády v podstatě tady sdělil všechny zásadní a podstatné informace. Proto se omezím jenom na to, že bych přečetl návrh

usnesení, kdy výbor pro záležitosti EU vítá závěry obsažené ve zprávě Komise o dopadu volného pohybu pracovníků v kontextu rozšíření EU. Je zastáncem liberalizace pohybu pracovníků, jedné ze základních svobod EU, a opatření, která vedou ke zvýšení profesní mobility v Evropě.

Výbor považuje uvolnění přístupu nových členských států na pracovní trh starých členských států i za symbolické gesto, a to vzhledem k tomu, že zpráva Komise nepotvrdila žádné narušení pracovních trhů těch států, které již k tomuto kroku přistoupily. Naopak konstatovala pozitivní vliv mobilních pracovníků na hospodářský růst.

Vyzývá Komisi coby strážce dodržování komunitárního práva, aby pečlivě hodnotila důvody pro prodloužení přechodných období pro členské státy, které přistoupily k EU v roce 2004, na další dva roky.

Žádá vládu, aby jej informovala o tom, jakým způsobem toto stanovisko zohlednila a o dalším vývoji projednávání a pověřuje předsedu Senátu, aby toto usnesení sdělil Evropské komisi. Děkuji.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a prosím vás, abyste se posadil ke stolku zpravodajů, sledoval rozpravu a zaznamenával případné další návrhy, k nimž můžete po skončení rozpravy zaujmout stanovisko.

Dále se tímto tiskem zabýval výbor pro zdravotnictví a sociální politiku. Táže se zpravodajky výboru senátorky Boženy Sekaninové, zda chce vystoupit. Nechce vystoupit.

Otevírám rozpravu k tomuto bodu. Kdo se hlásí do rozpravy? Nikoho nevidím, takže rozpravu končím a můžeme **přistoupit k hlasování**.

V sále je přítomno 52 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je tedy 27.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Konstatuji, že při hlasování č. 24 bylo přítomno 52 senátorek a senátorů, kvórum 27, pro bylo 43, proti nikdo. **S návrhem byl vysloven souhlas.**

Děkuji předkladateli i zpravodaji.

Dalším bodem našeho dnešního jednání je

Zpráva o peticích doručených Senátu Parlamentu České republiky, jeho orgánům a funkcionářům, o jejich obsahu a způsobu vyřízení za období od 1. 1. do 31. 12. 2008 a výroční zpráva o činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím za rok 2008

Zprávu jste obdrželi jako **senátní tisk č. 25** spolu s usnesením výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice.

Přednesením zprávy byl pověřen pan senátor Jaromír Jermář. Prosím pana předsedu výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou, a předávám mu slovo.

Senátor Jaromír Jermář: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně senátorky, vážení kolegové senátoři, budu velice stručný, protože zprávu máte před sebou, takže jenom několik informací.

Zpráva se skládá celkem ze tří částí. Je tam tedy zpráva o peticích doručených Senátu Parlamentu ČR, jeho orgánům a funkcionářům v období od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2008.

Zpráva obsahuje celkem 21 peticí a 38 jiných podání, které byly v průběhu roku doručeny výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice.

Možná jenom ještě uvedu pro srovnání, že počet petic a jiných podání je srovnatelný s počtem v předchozích letech, i když se dá říci, že pokračuje mírná tendence k jejich snižování.

Zmínil bych tři petice, které přesáhly počet podpisů nad deset tisíc. Byla to petice k nerovnosti úrovně platů provozních a správních zaměstnanců ve školství.

V této souvislosti výbor uspořádal veřejné slyšení spolu s podvýborem pro předškolní, základní a střední vzdělávání dne 3. prosince 2008.

Více než sedmnáct tisíc podpisů měla petice připravená folklorním sdružením v reakci na uvažované zrušení Vojenského uměleckého souboru Ondráš. Veřejné slyšení k této petici se konalo minulý týden.

Poslední petice, která měla nad deset tisíc podpisů, byla petice za dodržení podmínek privatizace bytů v OKD. Ta se ještě řeší.

Další součástí tisku č. 25 je výroční zpráva o podávání informací dle zákona č. 106/1999 Sb., a přehled podaných peticí a ostatních podání a dotazů za rok 2008. A k tomu je ještě připojena výroční zpráva za rok 2008 pro mediální oblast.

Jak jsem již řekl, tisk č. 25 máte před sebou, takže bych jenom ocitoval usnesení výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice.

Usnesení výboru č. 17 tedy zní: Ke Zprávě o peticích doručených Senátu Parlamentu České republiky, jeho orgánům a funkcionářům, o jejich obsahu a způsobu vyřízení za období od 1. 1. do 31. 12. 2008 a Výroční zprávě o činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, za rok 2008.

Po úvodním slovu místopředsedy výboru senátora Jana Hála a odůvodnění Zprávy o peticích doručených Senátu Parlamentu ČR, jeho orgánům a funkcionářům, o jejich obsahu a způsobu vyřízení za období od 1. 1. do 31. 12. v souladu s § 142 odst. 4 zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, předsedou výboru senátorem Jaromírem Jermářem a po odůvodnění Výroční zprávy o podávání informací dle zákona č. 106/1999 Sb., a přehled podaných peticí a ostatních podání a dotazů za rok 2008 a Výroční zprávy za rok 2008 pro mediální oblast vedoucím Kanceláře Senátu Ing. Františkem Jakubem a po rozpravě výbor:

- I. Schvaluje Zprávu o peticích doručených Senátu PČR, jeho orgánům a funkcionářům, o jejich obsahu a způsobu vyřízení za období od 1. 1. do 31. 12. 2008, která je přílohou č. 1 tohoto usnesení.
- II. Bere na vědomí:
 - a) Výroční zprávu o podávání informací dle zákona č. 106/1999 Sb., a přehled podaných peticí a ostatních podání a dotazů za rok 2008, která je přílohou č. 2 tohoto usnesení,
 - b) Výroční zprávu za rok 2008 pro mediální oblast, která je přílohou č. 3 tohoto usnesení.
- III. Doporučuje Senátu PČR Zprávu o peticích doručených Senátu Parlamentu České republiky, jeho orgánům a funkcionářům, o jejich obsahu a způsobu vyřízení za období od 1. 1. do 31. 12. 2008 a Výroční zprávy o činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, za rok 2008, vzít na vědomí.
- IV. Určuje zpravodajem pro projednání senátního tisku na schůzi Senátu PČR senátora Jaromíra Jermáře.
- V. Pověřuje předsedu výboru senátora Jaromíra Jermáře toto usnesení předložit předsedovi Senátu PČR Přemyslu Sobotkovi.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů, sledoval rozpravu a případně k ní mohl zaujmout stanovisko.

Nyní otevírám rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Nikdo se nehlásí, takže rozpravu končím. Předpokládám, že pan Jermář nebude vystupovat.

Přistoupíme tedy k hlasování.

V sále je přítomno 53 senátorek a senátorů, kvórum je 27. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro, zvedněte ruku a stiskněte ANO. Kdo je proti, zvedněte ruku a stiskněte NE.

Hlasování č. 25, registrováno 53, kvórum 27, pro 46. **Návrh byl schválen.**

Děkuji za předložení Zprávy.

Budeme projednávat další bod a tím je

**Návrh na prodloužení lhůty pro projednávání návrhu
senátního návrhu zákona Stálé komise pro Ústavu České republiky
a parlamentní procedury, kterým se mění zákon č. 107/1999 Sb.,
o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů**

Senátní tisk č. 363. Nyní uděluji slovo senátorovi Ludkovi Sefzigovi, aby nás s tímto návrhem seznámil.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane místopředsedo, vážené paní a pánové, tuším, že to je poslední bod dnešního jednání, pokusím se být co nejstručnější a nakonec vás požádám o podporu. Jde o procedurální návrh, protože jsme projednávali změnu našeho jednacího řádu a tato změna vznikla v souvislosti se smluvními změnami v souvislosti s ratifikačním procesem Lisabonské smlouvy a i dalších změn týkajících se např. Eurovalu a jiných smluv, kdy jsme i ve shodě s nálezem Ústavního soudu a musím dodat, že jsme to dokonce udělali ještě před nálezem Ústavního soudu, požádali Komisi pro Ústavu a parlamentní procedury, zda by nezohlednila některé změny, které v poslední době při jednání o institucích v EU vznikají. Jednak se změny týkají možnosti podání žaloby pro porušení principu subsidiarity u Evropského soudního dvoru, kdy v našich jednacích řádech tato možnost není uvedena.

My jsme ji zjistili, proto jsme komisi požádali. Proběhla jednání a komise vypracovala velice kvalitní návrh, který nemá žádný problém, nicméně navazuje na již v naší komoře projednaný stykový zákon, který řeší situaci týkající se tzv. vázaného mandátu při využití jak pasarely, tedy při přechodu na ministeriádě na Radě ministrů z hlasování jednohlasného na kvórum, na hlasování podle kvalifikované většiny. A při změně, pokud EU rozšiřuje nad rámec primárních smluv svoje působení, je to podmíněno, že je stejný cíl, se kterým souhlasí všichni zástupci jednotlivých členů, tak je možno touto tzv. klauzulí flexibility rozšířit portfolio působnosti.

Na to jsme reagovali v předloze stykového zákona, který byl již před několika měsíci po velmi důkladném a dlouhodobém jednání i s komisí z dolní komory předjednan, projednan, domluven. Strašně moc se na tom odpracovalo. Paní předsedkyně Rippelová by o tom mohla dlouze vyprávět, protože je to práce její komise. A protože dnes nevíme, v jakém stadiu tento stykový zákon v PS je, a protože dokonce ani nevíme, jestli PS bude tuto, podle mého soudu správnou konstrukci respektovat, protože se ozývají některé hlasy, že by stykový zákon mohl

v PS být zaparkovaný několik let a věci týkající se vázaného mandátu by mohly být předány do jednacích řádů. Existuje pouze jedna, zatím je to varianta teoretická, kde bychom mohli mít pocit, že je senátní komora obejita, že nebude ona, která bude spolurozhodovat o mandátu. Doufám, že to je jenom teoretický návrh, protože by to byl návrh nesporně protiústavní. Ústava zaručuje Senátu rovnomocnost, co se týká evropské agendy, jako Poslanecká sněmovna.

Ale protože náš výbor, členové našeho výboru toto zatím neví, tak jsem si dovolil přerušit jednání našeho výboru do té doby, než vznikne pravděpodobně nějaká politická nebo mezikomorová domluva, jak budeme ve věci stykového zákona a jednacích řádů obou komor postupovat. A jedno z těch jednání bude probíhat již tento týden, takže doufejme, že brzy budeme moci tento rébus rozšířovat. Já věřím tomu, že náš výbor nebude potřebovat delší než dobu 30 dnů, takže nebudeme žádat komisi pro parlamentní procedury a Ústavu o prodloužení delší než 30 dnů.

A tak mi dovolu, abych požádal ve shodě s usnesením našeho výboru Senát o prodloužení lhůty pro projednání tohoto návrhu senátního zákona. Kolegové mne určili jako zpravodaje a pověřili mne, abych vám toto usnesení přednesl.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám a prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Otevírám rozpravu. Přihlásila se paní senátorka Jiřina Rippelová. Má slovo.

Senátorka Jiřina Rippelová: Vážený pane místopředsedo, kolegyně, kolegové, my jsme tady, jestli se nepletu, v říjnu loňského roku téměř jednohlasně schválili návrh stykového zákona. Od října loňského roku je tento návrh v PS a já jsem byla pozvána jako navrhovatelka, resp. navrhovatelka za senátní komisi, abych se zúčastnila nadcházející schůze PS, kde je tento zákon na nějakém, jestli se nepletu, 65. místě. Z čehož je zcela zřejmé, že byť jsme tomuto zákonu věnovali téměř půl roku práce a jak tady řekl pan předseda Evropského výboru, sešli se třikrát s naší partnerskou ústavní komisí, tak je nabíledni, že stykový zákon není v tuto chvíli vůle schválit.

Odůvodňuje se to jednou zásadní věcí, kterou je přímá volba prezidenta, kdy stykový zákon řeší nepřímou volbu prezidenta. V tomto týdnu vláda ČR schválila návrh novely Ústavy a schválila to, že volba prezidenta bude přímá.

Já se tady přimlouvám, abyste prodloužili lhůtu pro projednání do 18. února, tak jak navrhoval pan předseda, a z důvodu toho, aby skutečně Senát měl připravenou také svou vlastní novelu jednacích řádů, nejenom v těch intencích, která je připravena. Ale aby v této novele byl zakomponován právě i vázaný mandát pro vládu tak, aby mohla vláda jednat pouze po předchozím souhlasu naší komory. To, co bylo původně ve stykovém zákoně.

Myslím si, že do té doby bude ještě čas předložený návrh jednacích řádů připravit, a pak se bavit dál o tom, jaký postup zvolíme. Jde prostě o to, aby jednacích řád Senátu upravoval všechny věci ve vztahu ke Lisabonské smlouvě, které jsou potřebné upravit. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, paní senátorko. Kdo další se hlásí do rozpravy? Nikdo se nehlásí, rozpravu končím. Táže se pana senátora Sefziga, zda chce vystoupit. Nechce.

Ale přece jen bych chtěl jeden – možná že to není rozpor – pan senátor Sefzig hovořil o lhůtě do 30 dnů. Paní senátorka Rippelová hovořila o termínu 18. 2. Takže mám brát jako směrodatný návrh, který byl vysloven panem Sefzigem? Souhlas?

Takže budeme hlasovat o tomto jeho návrhu.

Senátor Luděk Sefzig: Já jen na vysvětlenou: 18. 2. je termín konání jednání našeho výboru, ale raději bych, kdyby to bylo v té obecné podobě do 30 dnů.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Ano, zaznamenali jsme, stenografové také, takže přistoupíme k hlasování, které bude o návrhu, jak jej přednesl senátor Luděk Sefzig.

Budeme **hlasovat o návrhu, jak jej přednesl senátor Luděk Sefzig**. V sále je přítomno 53 senátorek a senátorů. Kvórum je 27. Zahajují hlasování.

Kdo je pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO.

Kdo je proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

Konstatuji, že v okamžiku hlasování pořadové č. 26 z 55 registrovaných bylo pro 52. **Návrh byl schválen**. Děkuji a projednávání tohoto bodu končím.

Teď jsme u posledního bodu dnešního jednání. Budeme pokračovat bodem, kterým je

Žádost o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Pavla Trpáka

Usnesení mandátového a imunitního výboru vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 26. Se zprávou vystoupí zpravodaj mandátového a imunitního výboru Pavel Čáslava. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Pavel Čáslava: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, dne 12. 12. 2008 byla předsedovi Senátu Parlamentu ČR doručena žádost Policie České republiky, okresní ředitelství Trutnov, o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora.

V žádosti je uvedeno, že policejní orgán dne 16. 9. 2008 vydal dle § 160 odst. 1 trestního řádu usnesení o zahájení trestního stíhání dr. Pavla Trpáka. Vzhledem k tomu, že v průběhu vyšetřování se jmenovaný stal senátorem Parlamentu ČR a nelze ho bez souhlasu komory, jejímž je členem, stíhat, dožaduje se policejní orgán souhlasu Senátu PČR s odvoláním na článek 27 odst. 4 Ústavy České republiky.

V žádosti Policie ČR se vymezuje právní kvalifikace skutku, pro který má být vedeno trestní stíhání senátora takto: Ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 a odst. 2 trestního zákona. Skutek, pro který je vedeno trestní stíhání, se měl stát v noci ze 17. 5. 2007 na 18. 5. 2007 na gynekologicko-porodnickém oddělení oblastní nemocnice v Trutnově. Dr. Pavel Trpák se ho měl dopustit jako porodník společně s další službukonající lékařkou.

Podle orgánů činných v trestním řízení se měl dr. Pavel Trpák dopustit trestného činu ublížení na zdraví tím, že v uvedené době a na uvedeném místě jako porodník během porodu vyhodnoceného jako rizikový nezajistil dostatečné sledování plodu in mutero, které by pravděpodobně odhalilo s časovou přesností známky ohrožení plodu. Dalším porušením povinnosti mělo být nezajištění přítomnosti pediatra u rizikového porodu. Zanedbání těchto povinností mělo mít za následek narození dítěte v kritickém stavu a pozdější selhání životních funkcí a pozdější úmrtí novorozence.

Odstavec 4 článku 27 Ústavy ČR stanovuje trestní nestíhatelnost senátora.

Ale současně dává možnost komoře parlamentu vyslovit s trestním stíháním souhlas. Komora tak může v každém konkrétním případě vážit, zda jsou dány podmínky pro použití parlamentní imunity jako ochranné pojistky řádného fungování a úplné nezávislosti parlamentu, nebo je taková ochrana senátora neodůvodněná.

Panuje obecná shoda, že proces rozhodování o souhlasu s vydáním senátora k trestnímu stíhání nenahrazuje úlohu soudu při posuzování a hodnocení důkazů. Eventuální odepření souhlasu Senátu s vydáním senátora k trestnímu stíhání se opírá o takové okolnosti případu, které by svědčily o politických souvislostech mezi trestním stíháním a vznikem nebo výkonem mandátu senátora.

Za signifikantní se považují známky politicky motivovaného zasahování státní moci nebo jiných osob do případů.

Z těchto důvodů nebudu posuzovat skutkové okolnosti případu, tak jak jsou líčeny v trestním spisu, ale soustředím se pouze na ověřování případných politických souvislostí. Svě zjišťování jsem rozdělil do 3 okruhů nebo chcete-li 3 otázek.

První otázka – zda existují časové souvislosti případu se vznikem senátorského mandátu.

Druhá otázka – zda předložený spis obsahuje nějaké známky nestandardního průběhu trestního řízení, neobjektivního postupu policie, potlačování nějakých důkazů atd.

Třetí otázka – zda jsou známy jiné okolnosti zakládající snad podezření na politickou manipulaci nebo ovlivňování případu ze strany státní moci nebo jiných osob.

Takže k první otázce. Z přiloženého konceptu trestního spisu vyplývají následující časové souvislosti: K trestnému činu mělo dojít v noci ze 17. 5. 2007 na 18. 5. 2007. Trestný čin byl oznámen na policii dne 3. 10. 2007. Úkony v trestním řízení byly zahájeny dne 25. 10. 2007. Od té doby probíhalo podání vysvětlení zúčastněných osob, byli přibráni soudní znalci, byly vypracovány znalecké posudky.

V tomto smyslu spis nese svědčí o žádném nedůvodném protahování případu. Trestní stíhání bylo zahájeno usnesením ze dne 19. 9. 2008. Čili lze konstatovat, že časový průběh trestního řízení nenasvědčuje případným souvislostem se vznikem a výkonem mandátu senátora.

K druhé otázce. Předložený trestní spis je, zdá se, pečlivě veden, nejeví známky nějakého neobjektivního postupu policie. Důkazy ve prospěch obžalovaného nejsou zjevně ve spisu potlačovány. Spis obsahuje řadu dokumentů, které svědčí ve prospěch obžalovaného.

Ke třetí otázce. Žádné další okolnosti zakládající podezření na politickou manipulaci nebo ovlivňování případu ze strany státní moci nebo jiných osob mi nejsou do současnosti známy.

Uzavírám tedy s tím, že podle mého názoru nejsou dány podmínky pro odepření souhlasu Senátu s trestním stíháním senátora Pavla Trpáka. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Otevírám rozpravu k tomuto bodu. Táhá se, kdo se hlásí do rozpravy. Hlásí se pan senátor Pavel Trpák. Pane senátore, můžete hovořit.

Senátor Pavel Trpák: Vážený pane předsedající, vážené senátorky, vážení senátoři, především bych rád řekl, že je mi vždy velmi líto smrti každého člověka. Vnímám samozřejmě tragédii rodičů, kterým zemře dítě při porodu. Rád bych ale zdůraznil, že povolání lékaře nese rizika, která při nejlepší vůli nelze zcela eliminovat.

Zejména v operačních oborech, kdy ve vteřinách se lékař rozhoduje o postupech, které bezprostředně ovlivňují přežití pacienta.

Proto považuji za velmi nešťastnou snahu kriminalizovat medicínu a skandalizovat zdravotníky. Ale přes tento svůj pocit vás, vážené senátorky a senátoři, nežádám o zachování mé imunity, ale naopak o vydání k dalšímu šetření v této kauze. Děkuji. (Potlesk.)

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Do rozpravy se nikdo další nehlásí, takže rozpravu končím. Pane senátore Čáslavo, chcete vystoupit? Ano, máte slovo.

Senátor Pavel Čáslava: Já jen konstatuji, že v rozpravě vystoupil senátor Pavel Trpák. Pane předsedajícím, můžeme hlasovat, není to problém. Mám přečíst usnesení?

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Ne, já si myslím, že usnesení už zaznělo. Nebo ho raději ještě přečtete.

Senátor Pavel Čáslava: Děkuji. Takže budeme hlasovat o usnesení, které vám teď přečtu. 4. usnesení MIV z 2. schůze konané 27. 1. 2009 k žádosti Policie ČR, Okresního ředitelství Trutnov, Služby kriminální policie a vyšetřování o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Parlamentu ČR Pavla Trpáka.

Žádost Policie ČR, Okresního ředitelství Trutnov, Služby kriminální policie a vyšetřování o souhlas Senátu s trestním stíháním senátora Parlamentu ČR Pavla Trpáka ze dne 10. 12. 2008 pod číslem jednacím, postoupená předsedou Senátu PČR v souladu s § 13, odst. 2 zákona č. 107/1990 Sb., o Jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů, mandátovému a imunitnímu výboru Senátu, vymezuje skutek, pro který má být vedeno trestní stíhání senátora a jeho předpokládanou právní kvalifikaci, takto ublížení na zdraví podle § 224, odst. 1 a 2 trestního zákona.

Po prostudování žádosti policie, zpravodajské zprávě senátora Pavla Čáslavy, vyjádření senátora Pavla Trpáka k věci a po rozpravě výbor:

1. Navrhuje Senátu PČR vyslovit souhlas s trestním stíháním senátora Pavla Trpáka pro skutek vymezený v žádosti policie.
2. Určuje zpravodajem výboru mě.
3. Pověřuje předsedu výboru senátora Jiřího Pospíšila předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Přistoupíme k hlasování. Tak jak přednesl návrh pan senátor Čáslava, budeme **hlasovat o vyslovení souhlasu s trestním stíháním senátora Pavla Trpáka.**

Aktuálně přítomno 53 senátorek a senátorů, teď už přítomno 54, kворum 28. Zahajuji hlasování. Kdo je pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

V okamžiku hlasování č. 27 se z přítomných 54 pro vyslovilo 47, **návrh byl schválen.** Děkuji.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, vyčerpali jsme program jednání 4. schůze, a 4. schůzi končím.

Děkuji vám za účast.

(Jednání ukončeno v 18.22 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
7. funkční období - 4. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY